

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики
Кафедра міжнародної журналістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ: СТВОРЕННЯ ТА ПРОСУВАННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ

Здобувачки IV курсу
групи МЖб-2-22-4.0д
ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05 Міжнародна
журналістика
Сергієнко Анни Іванівни

Використання чужих ідей, результатів і
текстів мають посилання на відповідне
джерело

Науковий керівник: Гондюл О.Д.,
викладач кафедри міжнародної журналістики

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

Голова комісії

_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри
міжнародної журналістики

Члени комісії

м. Київ – 2026 рік

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ	7
РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ ДВОМОВНОГО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ «АБИ СКОРІШЕ ВЕСНА» (HOPING FOR SPRING)	36
2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту.....	36
2.2. Структура проєкту	48
2.3. Жанрова палітра	54
2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення	57
2.5. Авторська ідея.....	61
2.6. Особливості аудиторії.....	63
РОЗДІЛ 3. ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ	69
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	87
ДОДАТКИ.....	154
АНОТАЦІЯ.....	169

ВСТУП

Актуальність вибору теми. Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації енергетична інфраструктура України стала однією з ключових цілей системних атак, що спричиняють тривалі та масштабні відключення електроенергії. За даними аналітиків DiXi Group, за 4 роки зафіксовано щонайменше 64 масштабні атаки з боку ворога із застосуванням тисяч БПЛА та ракет, що особливо посилюються в осінньо-зимовий період [61].

Унаслідок цього українська енергосистема функціонує в умовах постійних обмежень, що суттєво впливає на повсякденне життя населення.

Особливо гостро цей процес проявився взимку 2025–2026 років у місті Києві та Київській області. Поєднання морозів до -20°C із тривалими аварійними знеструмленнями призвело до запровадження надзвичайного стану в енергетиці й поставило під загрозу базові умови життєзабезпечення мільйонів людей – доступ до світла, тепла й водопостачання.

Кияни змушені були адаптувати власний побут до графіків відключень електроенергії, змінювати способи організації роботи, навчання та дозвілля, а також шукати альтернативні джерела тепла, світла й комунікації.

Таким чином, енергетична криза постає як складне соціально-побутове явище, що трансформує повсякденне життя українців. Цей досвід потребує фіксації, осмислення та репрезентації, зокрема засобами документального кіно, яке дає змогу відображати сучасні події та суспільні трансформації, а також сприяє збереженню колективної пам'яті про досвід життя в умовах війни.

Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи. Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – розкрити особливості створення та просування авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*), присвяченого життю мешканців Києва та Київської області під час тривалих відключень електроенергії взимку 2026 року.

Завдання роботи:

- дослідити теоретико-методологічні засади функціонування документального кіно в системі медіа та дослідити специфіку відображення соціальної проблематики воєнного часу;
- дослідити, систематизувати та критично проаналізувати наявний український і міжнародний медійний досвід репрезентації наслідків російського енергетичного терору й тривалих відключень електроенергії взимку 2025–2026 років;
- провести опитування задля виявлення запитів, емоційного стану та практик проведення часу цільової аудиторії під час відключень електроенергії;
- реалізувати авторський документальний фільм та втілити кросмедійну стратегію просування фільму через механізми взаємодії з медіа та дистрибуцію контенту в соціальних мережах.

Об’єкт та предмет дослідження. Об’єктом кваліфікаційної бакалаврської роботи є документальне кіно як інструмент репрезентації соціально важливих подій і повсякденного життя українців в умовах війни. Предметом кваліфікаційної бакалаврської роботи є особливості створення та просування авторського документального фільму про життя мешканців Києва та Київської області під час тривалих відключень електроенергії взимку 2026 року.

У медіапроекті «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) були використані різні джерела інформації:

- Соціологічні та аналітичні звіти;
- Офіційні роз’яснення, нормативні документи та статистичні дані;
- Текстові, репортажні та аудіовізуальні матеріали українських медіа;
- Фото/відео зйомка;
- Інтерв’ю із мешканцями.

Методи дослідження. Для досягнення мети та виконання поставлених завдань у кваліфікаційній бакалаврській роботі використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження.

Метод аналізу застосовано для опрацювання наукових джерел, соціологічних і аналітичних звітів, офіційних роз'яснень, статистичних даних та медійних матеріалів, пов'язаних із темою енергетичної кризи, відключень електроенергії та документального кіно.

Метод систематизації дав змогу узагальнити теоретичні підходи до розуміння документального фільму як інструменту репрезентації соціально важливих подій.

Порівняльний метод використано для зіставлення українського та міжнародного досвіду висвітлення життя українців в умовах енергетичної кризи.

Метод опитування застосовано для виявлення запитів, емоційного стану та практик адаптації цільової аудиторії під час тривалих відключень електроенергії. Метод інтерв'ю дав змогу зібрати свідчення героїв фільму та відобразити індивідуальний досвід проживання енергетичної кризи.

У практичній частині роботи використано метод спостереження та репортажної зйомки для фіксації повсякденного життя мешканців Києва та Київської області, зокрема у міському просторі, пунктах незламності та волонтерських локаціях. Метод аудіовізуальної фіксації застосовано під час створення зображального матеріалу для документального фільму.

Методи синтезу й узагальнення дали змогу поєднати теоретичні висновки, результати опитування, інтерв'ю та аудіовізуальні матеріали в цілісну концепцію авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*).

Апробація результатів дослідження. Дослідження апробоване на III Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Соціокомунікаційні тенденції в медійному та науково-освітньому дискурсах» з написанням тез та виступом на тему: «Документальне кіно як спосіб глибшого осмислення життя українців в умовах енергетичної кризи».

Структура проєкту. Бакалаврська робота складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина включає вступ, основну

частину (три розділи «Теоретичні засади», «Специфікація продукту двомовного документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*)» і «Технічні та програмні засоби, необхідні для втілення проєкту»), висновки, список джерел. Практична частина складається з матеріалів, які супроводжували роботу над медіапроєктом, а саме сценарна заявка, монтажний план, синхрони тощо.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Визначення термінології, стан наукової розробки проблеми та джерельна база

У результаті аналізу теоретичної бази дослідження визначено доцільність уточнення понятійного апарату, що охоплює як сферу документального кіно, так і категорії, пов'язані з енергетичною кризою та відключеннями електроенергії.

У науковому дискурсі поняття документального фільму має багатовимірний характер і не обмежується єдиним усталеним визначенням. У загальному розумінні, відповідно до словників *Britannica Dictionary* та *Cambridge Dictionary*, документальний твір трактується як медіапродукт, зокрема кіно-, теле- або радіопроеграма, що базується на фактичній інформації та відображає реальних людей, події і явища. [11; 12].

У цьому контексті документальний фільм постає як одна з ключових форм реалізації документалістики в аудіовізуальному просторі. На основі визначень, поданих у міжнародних та українських енциклопедичних джерелах, документальний фільм доцільно трактувати як різновид кіномистецтва, що ґрунтується на фіксації реальних подій, явищ і людей та передбачає їх художнє опрацювання й інтерпретацію з освітньою або пізнавально-розважальною метою [9; 51].

Уперше термін «документальний» у контексті кіно використав шотландський режисер-документаліст, теоретик кіно та кінокритик Джон Грірсон у середині 1920-х років. У рецензії на фільм Роберта Флаєрти «Моана», надрукованій 8 лютого 1926 року в газеті *New York Sun* [7], він наголошував, що завдяки зображенню повсякденного життя полінезійської молоді фільм набуває цінності як свідчення реальності, тобто має «документальну цінність» [44].

Джон Грірсон визначав документальне кіно як «творче осмислення дійсності» («the creative treatment of actuality»), описуючи його як новий вид

мистецтва на відміну від ігрового кіно, яке вже має сформовану художню традицію [21].

Таке розуміння дає підстави розглядати документальне кіно не як механічну фіксацію реальності, а як результат авторського осмислення й інтерпретації. Відповідно, відправною точкою залишається сама дійсність, однак її екранне втілення формується через індивідуальне бачення та трактування режисера.

Англійський режисер-документаліст Пол Рота, послідовник ідей Грірсона, визначив документальне кіно як творче використання кінематографа для інтерпретації суспільного життя в його реальному існуванні [31], підкреслюючи його соціальну спрямованість.

Кінокритик і теоретик документального кіно Білл Ніколс у своїй праці «Вступ до документалістики» говорив про документальне кіно як про відкрите й динамічне явище, яке не має чіткого та стабільного визначення. Його значення формується у відносному порівнянні з іншими кінематографічними практиками та постійно змінюється залежно від контексту [29, с.20-21]. При цьому Білл Ніколс наголошував на ідею репрезентації є центральною для документального кіно: «Документальні фільми забезпечують аудіовізуальне відтворення певних аспектів історичного світу. Вони виступають як засіб репрезентації поглядів окремих осіб, соціальних груп та інституцій. Водночас вони самі створюють інтерпретації, формулюють аргументи та використовують переконливі стратегії, спрямовані на те, щоб переконати глядача прийняти їхнє бачення як доречне» [29, с.5].

Розширюючи це розуміння, кіноредакторка Олена Москаленко-Висоцька та кінорежисер Роман Ширман підкреслюють, що у документальному кіно реальність, представлена на екрані, крім того, що відображає авторське бачення, може виявляти аспекти, які не були безпосередньо усвідомлені чи зафіксовані під час зйомки [67].

Український кінорежисер єврейського походження Дзига Вертов, якого вважають одним із засновників документального кіно, визначав головне

завдання кіно як «розшифровку життя таким, яким воно є». Він наполягав на тому, що кінематограф в цілому має бути безпосередньо спрямований на дослідження реальних соціальних процесів, повсякденності та історичних змін. Вертов послідовно виступав проти ігрового кінематографа, критикуючи його за штучність і відрив від реального життя та відстоював ідею відмови від акторської гри, сценаріїв, декорацій і студійних постановок.

Дзига Вертов визначав справжню кінохроніку як динамічний огляд візуальних явищ реальності, зафіксованих камерою та організованих у цілісну структуру за допомогою монтажу, який поєднує окремі фрагменти дійсності в єдине смислове ціле [41].

Науковці по-різному підходять до питання ступеня авторського втручання в документальне кіно та способів репрезентації реальності. Польський кінознавець Мирослав Пшилп'як звертає увагу на те, що участь авторів у конструюванні реальності у документальному кіно може мати різний характер: від спостереження без втручання до свідомого впливу, який стає частиною структури фільму, або ж до реконструкції попереднього стану подій чи стимулювання природної поведінки героїв. Водночас він акцентує, що естетична функція не повинна переважати над основною функцією документального кіно – збереженням і фіксацією реальності [31].

У свою чергу Аннетт Кух і Гай Вествелл підкреслюють, що матеріал для документальних фільмів добирається з уже наявної реальності, без створення вигаданих сюжетів. Методи документального виробництва передбачають фіксацію «реальних людей» у їхньому автентичному середовищі [15].

Узагальнюючи наведені підходи, можна стверджувати, що попри різноманітність теоретичних інтерпретацій, у науковому дискурсі документальне кіно постає як форма аудіовізуальної репрезентації реальності, яка поєднує фіксацію фактичних подій із їхнім інтерпретативним осмисленням.

Розглядаючи документальний фільм як інструмент висвітлення життя українців в умовах відключень електроенергії, доцільно перейти до уточнення

ключових понять, пов'язаних із енергетичною інфраструктурою та наслідками відключень електроенергії для повсякденного життя населення.

Електроенергія в Україні виробляється різними типами електростанцій – атомними, тепловими, гідроелектростанціями, а також об'єктами відновлюваної енергетики. Водночас не менш важливою складовою є система передачі електроенергії, яка включає мережі, підстанції та розподільчі вузли. Пошкодження цих елементів ускладнює або унеможлиблює доставку електроенергії до кінцевих споживачів, навіть за умов збереження генерації. У таких ситуаціях енергетична система потребує оперативного балансування, що часто передбачає тимчасові відключення споживачів. Крім того, дефіцит потужностей змушує операторів вдаватися до обмежень електропостачання з метою запобігання масштабним аваріям та неконтрольованим відключенням електроенергії.

Управління ООН з питань зменшення ризику катастроф (UNDRR) зазначає, що відключення електроенергії означає часткове або повне припинення електропостачання для споживачів, зокрема населення, підприємств і критично важливої інфраструктури. Причинами таких збоїв можуть бути технічні аварії, несправності обладнання чи систем управління, організаційні помилки, природні чинники, а також навмисні впливи, включаючи фізичні та кібернетичні атаки [40]. У контексті повномасштабної війни в Україні відключення електроенергії зумовлені насамперед фізичними атаками на об'єкти енергетичної інфраструктури, що призводять до пошкодження електростанцій і мереж та спричиняє дефіцит потужності в енергосистемі.

У журналі «International Journal of Disaster Risk Reduction» одне з визначень терміна «тривале відключення електроенергії» охоплює період від «декількох годин до кількох днів або навіть тижнів» [14].

З огляду на системність таких порушень, у суспільному дискурсі використовуються різні терміни для їх позначення та опису. Зокрема, одним із ключових є поняття «блекаут».

У «Великій українській енциклопедії» та Cambridge Dictionary, блекаут визначається як період повної відсутності освітлення або електропостачання внаслідок аварійного відключення електроенергії, а також як режим, під час якого світло має бути повністю приховане або вимкнене відповідно до вимог безпеки [4; 62]. У Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності міста Києва акцентують, що блекаут характеризується невизначеною тривалістю [93].

У нинішньому українському медійному дискурсі поняття «блекаут» набуває розширеного тлумачення, що значною мірою зумовлено досвідом функціонування енергосистеми в умовах воєнних дій та масованих атак на критичну інфраструктуру. Зокрема, українські медіа інтерпретують цей термін крізь призму практичного досвіду тривалих та масштабних відключень електроенергії.

Так у матеріалі медіа «Факти ICTV», термін «блекаут» розглядається як масштабне відключення електроенергії, що охоплює значні житлові райони, і при цьому відновлення електропостачання може тривати від кількох годин до кількох тижнів [87]. У свою чергу за визначенням медіа «РБК-Україна», блекаут розглядається як стан повної втрати керованості енергосистеми, коли диспетчерське управління та фізичне перемикання обладнання не забезпечують можливості відновлення електропостачання [58].

Узагальнюючи, блекаут доцільно трактувати як масштабне та неконтрольоване порушення функціонування енергетичної системи, що призводить до повного або значного припинення електропостачання на великих територіях.

Аби запобігти неконтрольованому відключенню електроенергії, тобто блекауту, застосовуються обмеження різних типів. Зокрема, використовуються графіки аварійних відключень, а також погодинні (стабілізаційні) графіки. В Україні управління такими процесами здійснює НЕК «Укренерго».

Згідно з роз'ясненням Міністерства енергетики України, графік аварійних відключень (ГАВ) є оперативним заходом, що застосовується у разі критичного дефіциту потужності та передбачає швидке, примусове обмеження електропостачання без попереднього планування і з інформуванням споживачів постфактум. Натомість графік погодинних відключень (ГПВ) – це плановий стабілізаційний захід, спрямований на врівноваження енергосистеми шляхом почергового обмеження розподілу електричної енергії. ГПВ розробляються для застосування в умовах системного дефіциту потужності, враховуючи пріоритетність електропостачання об'єктів критичної інфраструктури.

Компанія ДТЕК поділяє обмеження електропостачання на чотири категорії залежно від чинників виникнення [64]:

- Екстрені. Нерегульовані знеструмлення внаслідок масштабних уражень інфраструктури; застосовуються без попередження для збереження цілісності системи.
- Стабілізаційні. Планові обмеження за графіками, що впроваджуються для компенсації дефіциту генерації.
- Локальні аварії. Точкові технічні несправності, спричинені перенавантаженням мереж у пікові періоди.
- Планові роботи. Регламентна модернізація обладнання з попереднім оповіщенням споживачів.

Розглянуті типи відключень електроенергії в українському контексті набули системного та повторюваного характеру, оскільки зумовлені переважно атаками, зокрема масованими, на енергетичну інфраструктуру. Це свідчить про перехід до сталого дефіциту енергоресурсів, що дозволяє трактувати такі процеси як прояв ширшого стану енергетичної системи – енергетичної кризи.

Енергетична криза, відповідно до визначення «Енциклопедії Сучасної України», трактується як ситуація економічного дисбалансу, що виникає внаслідок нестачі енергоресурсів для задоволення наявного попиту [60]. У базі

даних EBSCO енергетична криза розглядається як стан, за якого наявні обсяги постачання енергоресурсів є недостатніми для забезпечення необхідного рівня виробництва енергії в межах певної території [28].

З початку повномасштабного вторгнення в Україні можна виокремити щонайменше чотири хвилі масованих атак на енергетичну інфраструктуру, які мали характер цілеспрямованих кампаній і були синхронізовані з періодами пікового навантаження на енергосистему. Кожна з них поступово посилювала дефіцит потужностей та ускладнювала стабільне функціонування енергетичної інфраструктури. Найбільш інтенсивна, остання кампанія, пік якої припав на січень 2026 року, призвела до суттєвого загострення ситуації та запровадження режиму надзвичайної ситуації в електроенергетиці з 16 січня [61].

Відповідно до Закону України «Про електроенергетику», надзвичайна ситуація в об'єднаній енергетичній системі трактується як стан, за якого виникає реальна загроза порушення її нормального функціонування або роботи окремих її частин. Такий стан може бути зумовлений дефіцитом електроенергії чи потужності, зниженням частоти до критичних значень, перевищенням допустимих навантажень у мережі, порушенням режимів перетоків, а також падінням напруги до аварійного рівня [68].

Енергетична криза як комплексна соціальна проблема

Директор з досліджень DiXi Group Роман Ніцович зазначає, що дефіцит електроенергії в Україні постійно посилюється внаслідок систематичних обстрілів енергетичної інфраструктури Росією. Зокрема, у період жовтня 2025 – січня 2026 року зафіксовано численні масовані атаки, спрямовані переважно на об'єкти генерації та мережі передачі, що має ознаки війни на виснаження [55]. Адже сьогодні електроенергія є базовим ресурсом, від якого залежить функціонування більшості сфер життя – від економічної діяльності до побутових практик.

Особливо критичною є її роль у забезпеченні роботи систем екстреного реагування, правоохоронних органів, транспорту та зв'язку. Тривалі перебої в електропостачанні здатні суттєво порушити їхню діяльність, створюючи загрози для громадської безпеки та ускладнюючи реагування на надзвичайні ситуації.

Відключення електроенергії мають комплексний і ланцюговий вплив на функціонування ключових систем суспільства, зокрема охорони здоров'я, комунікацій та водопостачання. Їхні наслідки можуть суттєво посилюватися у разі збігу з екстремальними погодними умовами, такими як періоди сильного холоду або спеки [40]. Зокрема, саме аномально низькі температури в січні-лютому 2026 року суттєво ускладнили енергетичну ситуацію в Україні.

Огляд гуманітарних і соціально-економічних наслідків енергетичної нестабільності в Україні, представлений глобальною ініціативою REACH у березні 2025 року, свідчить про її комплексний і міжсекторальний вплив на функціонування суспільства та економіки. Основні проблемні аспекти можна систематизувати таким чином [32]:

- Порушення водопостачання та санітарних умов. Відключення електроенергії безпосередньо впливають на роботу водопровідних систем, знижуючи можливості подачі води до домогосподарств. Це обмежує доступ населення до безпечної питної води та належних санітарно-гігієнічних умов, підвищуючи ризики поширення захворювань, особливо в постраждалих від бойових дій регіонах.

- Нестабільність систем теплопостачання. Значна залежність централізованого опалення від електроенергії зумовлює високий рівень вразливості до перебоїв у енергопостачанні. Пошкодження окремих елементів інфраструктури може призводити до відключення тепла в цілих районах, що становить критичну загрозу в умовах низьких температур.

- Вплив на міграційні процеси. Енергетична нестабільність поступово стає одним із чинників вимушеного переміщення населення. Відсутність стабільного електро- та теплопостачання посилює мотивацію до

виїзду, що, своєю чергою, негативно впливає на демографічну ситуацію та ринок праці.

– Погіршення функціонування системи охорони здоров'я. Перебої в електропостачанні ускладнюють роботу медичних закладів, спричиняють збої в роботі обладнання та можуть призводити до затримок або переривання медичних процедур. Крім того, енергетична нестабільність має негативний вплив на психоемоційний стан населення.

– Обмеження доступу до освіти. В умовах поширення дистанційного навчання перебої з електроенергією та інтернет-зв'язком безпосередньо впливають на безперервність освітнього процесу. Водночас у закладах освіти погіршуються умови навчання через відсутність освітлення та опалення.

– Зниження рівня доходів та ускладнення економічної діяльності. Енергетичні перебої призводять до скорочення робочого часу, підвищення витрат і зниження продуктивності як у домогосподарствах, так і в бізнесі. Особливо вразливими є малі підприємства та аграрний сектор, діяльність яких безпосередньо залежить від стабільного електропостачання.

– Уповільнення економічного відновлення. Нестабільність енергопостачання створює додатковий тиск на економіку, зумовлюючи зростання витрат виробництва, інфляційні процеси та зниження ділової активності, що ускладнює відновлення країни в умовах війни.

У аналізі ініціативи REACH щодо наслідків відключень електроенергії в Україні, опублікованому у листопаді 2025 року, зафіксовані додаткові фактори впливу на стійкість суспільства та економічних процесів, це [33]:

– Інформаційна вразливість населення. Перебої з електроенергією обмежують доступ до зв'язку та інформації через збої мобільних мереж, інтернету й телебачення. Це ускладнює отримання офіційних повідомлень і знижує ефективність координації під час кризових ситуацій.

– Посилення ризиків для психічного здоров'я та соціальної поведінки. Відключення електроенергії підвищують рівень стресу,

тривожності та відчуття невизначеності. Водночас вони впливають на соціальну поведінку – від зниження повсякденної активності до посилення взаємодопомоги в громадах.

Окремо у дослідженні також наголошують, що наслідки енергетичних криз мають непропорційний вплив на вразливі групи населення: осіб похилого віку, дітей, осіб з інвалідністю та жінок. Зокрема, на останніх лягає основний тягар забезпечення побутового догляду в умовах дефіциту ресурсів, що призводить до поглиблення соціальної нерівності в умовах кризи [33].

Системний вплив енергетичного дефіциту на всі сфери людського життя дозволяє трактувати відключення електроенергії як комплексну соціальну проблему. У *Britannica Dictionary* соціальна проблема визначається як суспільно значущий стан або явище, що чинить негативний вплив на індивідуальне чи колективне благополуччя та супроводжується наявністю публічних дискусій щодо його природи, причин і можливих шляхів розв'язання [34]. Подібне визначення надає і «Енциклопедія Сучасної України»: соціальна проблема – це стан у суспільстві, який охоплює значну частину соціальних груп і спричиняє негативні наслідки для рівня їхнього добробуту та якості життя [73].

Уточнення наведеної термінології та окреслення впливу відключень електроенергії на життя людей дозволяє перейти до аналізу місця документального фільму в системі медіа та його ролі у висвітленні соціально значущих проблем.

Документальний фільм у системі медіа

Документальне кіно в системі масмедіа займає унікальну нішу, виступаючи одночасно як засіб фіксації об'єктивної реальності та як потужний інструмент формування суспільної свідомості.

Документальне кіно виконує низку важливих функцій у системі медіа. Зокрема Джон Грірсон розглядав документальне кіно насамперед як

інструмент соціального виховання та просвітництва в демократичному суспільстві.

Розвиваючи його ідеї, англійський режисер-документаліст Пол Рота розглядає документалістику як засіб впливу на суспільну свідомість, у якому режисер виступає як активний інтерпретатор і «пропагандист» свого часу, що працює з соціальною реальністю та її механізмами [31].

Кінокритик і теоретик документального кіно Білл Ніколс стверджує, що документальні фільми дають нам можливість побачити актуальні проблеми, які потребують уваги, у буквальному сенсі. А також документалістика додає нового виміру колективній пам'яті та соціальній історії [29, с.2].

Аннетт Кух і Гай Вествелл визначають, що метою документального кіно є інформування, освіта, комунікація, переконання, підвищення обізнаності або задоволення пізнавального інтересу [15].

Українська режисерка та сценаристка Лариса Наумова, розглядаючи телевізійний вимір документалістики, акцентує на важливості документальної хроніки як важливого способу фіксації історичного часу та повсякденних проявів життя суспільства. Дослідниця звертає увагу на те, що саме деталізація подій і побутових елементів дозволяє глибше зрозуміти особливості певної епохи, перетворюючи ці елементи на значущий матеріал для історичного осмислення та подальшої інтерпретації [69].

Можемо також говорити про естетичну функцію документального кіно. Зокрема, у концепції Дзиги Вертова, монтаж є ключовим засобом організації документального матеріалу – через відбір, поєднання та упорядкування окремих кадрів формується цілісне смислове висловлювання. Монтаж дозволяє структурувати хаотичні візуальні враження, виділяти суттєве та поєднувати різночасові й різнопросторові фрагменти реальності в єдину логіку [41].

Узагальнюючи наведені підходи, документальне кіно виконує соціально-просвітницьку, інформаційну, комунікативно-пізнавальну, меморіальну та естетичну функції. Воно спрямоване на висвітлення

актуальних проблем, інформування та залучення аудиторії, вплив на суспільну свідомість, а також на фіксацію історичного часу й формування колективної пам'яті.

Виходячи з визначення Джона Грісона як «творчого осмислення дійсності» [21, с. 2], постає питання про ступінь об'єктивності документального кіно та його відповідність реальності. У цьому контексті виникає питання, чи можна розглядати документальне кіно як форму журналістики.

Американська кінокритикиня Ен Хорнадей розмежовує документальне кіно та журналістику, наголошуючи, що, попри спільну фактологічну основу, ці практики виконують різні функції. Її центральна теза полягає в тому, що журналістика передусім спрямована на інформування аудиторії, тоді як документальне кіно орієнтоване на створення емоційного та інтерпретативного досвіду.

Критикиня визнає, що документальне кіно та журналістика використовують подібні методи роботи з матеріалом, зокрема збір і опрацювання фактів, свідчень, архівних джерел і результатів розслідувань. Водночас вона наголошує, що наявність цих спільних інструментів не є підставою для ототожнення обох сфер, оскільки документалістика має власну специфічну систему виражальних засобів і кіномову.

Серед ключових аргументів Хорнадей – наявність у документальному кіно специфічних художніх інструментів, які не притаманні журналістиці: кінематографічна атмосфера, музичний супровід, монтаж, композиція кадру та можливість реконструкцій. Саме ці засоби, на її думку, зміщують акцент із нейтральної передачі інформації на створення емоційно насиченого наративу.

Важливим елементом її позиції є твердження, що журналістика, навіть у своїй сучасній формі, прагне мінімізувати авторську суб'єктивність, тоді як документальне кіно, навпаки, передбачає наявність чіткої авторської позиції. Вона наголошує, що документаліст як художник не лише може, але й повинен

мати власну точку зору, інакше результат перетворюється на суто інформаційний перелік фактів без інтерпретаційної глибини [16].

Джун Кросс, американська режисерка документальних фільмів та професорка журналістики, вважає таке протиставлення надто спрощеним і методологічно некоректним. Її основна теза полягає в тому, що журналісти, незалежно від медіаформату, не є лише фіксаторами подій: вони збирають і синтезують факти, відбирають цитати, визначають релевантний контекст і вибудовують наратив, формуючи смисл повідомлення. У цьому сенсі документальне кіно функціонує за подібними принципами, що дає підстави розглядати його як одну з форм журналістики.

Вона підкреслює, що сучасна журналістика вийшла за межі вузького розуміння «об'єктивності» та включає принципи справедливості й інклюзивності, що сприяло розширенню спектра голосів, зокрема й у сучасній документалістиці. У цьому сенсі документальні фільми продовжують журналістську традицію, розширюючи її через візуальні та наративні форми [6].

Акім Галімов, автор документально-історичних проєктів «Україна. Повернення своєї історії» та «Реальна історія», вважає, що журналістика і документалістика є спорідненими сферами діяльності. Документаліст, як і журналіст, працює з реальністю, фіксує події, явища та людські історії та передаючи їх через візуальні образи. Водночас документалістика відрізняється від класичної журналістики тим, що поєднує інформаційну функцію з використанням художніх засобів виразності [83].

Володимир Антонов розглядає документальні фільми як своєрідні хроніки сучасності, що поєднують у собі риси журналістської, мистецької та дослідницької діяльності, оскільки створюються на перетині цих трьох професійних практик [2]. На думку українського режисера і військового кореспондента, автора документальних фільмів «20 днів у Маріуполі» та «2000 метрів до Андріївки» Мстислав Чернова, якісна документалістика тісно

перетинається з журналістикою, поєднуючи можливості обох сфер у межах однієї практики [77].

А. Е. Дроботенко, розглядаючи взаємозв'язок понять «документальне кіно» та «журналістика», зазначає, що їх об'єднує спільний предмет – реальні події та явища – а також подібні етапи роботи з матеріалом: пошук, обробка, систематизація та подальше представлення у відповідній формі. Водночас ключовою відмінністю є вимога оперативності, притаманна журналістиці, але не обов'язкова для документалістики, яка не обмежується швидкістю створення матеріалу та не зводиться до лаконічного повідомлення фактів без глибокого аналізу. З огляду на це документальне кіно доцільно розглядати як синтетичну форму, що поєднує ознаки аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів журналістики.

На думку А. Е. Дроботенко, як продукт журналістської діяльності, документальне кіно доцільно розглядати крізь призму базових стандартів журналістики, серед яких ключовими є фактична достовірність, точність подання інформації, представлення різних позицій і збереження авторської незалежності [59].

Документальне кіно реалізується через різні підходи до подачі матеріалу, важливо окреслити його види. Білл Ніколс розробив класифікацію документального кіно за типами висловлювання, у межах якої виокремив шість основних моделей [29, с.99-137]:

– Поетичний тип характеризується акцентом на образності, ритмі та асоціативних зв'язках, де реальність подається фрагментарно й емоційно, без чіткої наративної логіки.

– Пояснювальний документальний фільм зазвичай ґрунтується на закадровому коментуванні, яке формує основну логіку сприйняття матеріалу. Такий «голос» не бере участі в подіях безпосередньо, але організовує та інтерпретує їх для глядача, поєднуючи візуальний ряд із поясненнями, фактами та аргументами.

– Спостережний тип передбачає мінімальне втручання автора у перебіг подій, фіксує реальність у її природному розвитку та створює ефект безпосереднього спостереження.

– Залучений тип характеризується активною взаємодією режисера з героями та подіями, що підкреслює вплив самої присутності автора на реальність, яку він фіксує.

– Рефлексивний тип у документалістиці за Ніколасом є найменш чітко окресленим. Він акцентує увагу на самому процесі створення документального фільму. Він демонструє, що зображення реальності є сконструйованим і залежить від способів її представлення. У результаті глядач не лише сприймає зміст, а й замислюється над тим, як саме цей зміст створюється.

– Перформативна документалістика акцентує увагу на особистій залученості автора та його прагненні осмислити й дослідити певну проблему через власний досвід і суб'єктивне сприйняття.

Ці моделі є умовними способами організації документального висловлювання, які можуть поєднуватися в межах одного фільму залежно від авторського задуму. Домінування одного типу не виключає використання інших, оскільки документальна стрічка зазвичай має змішану структуру, де різні підходи взаємно доповнюють один одного [29, с.99-137].

Крім того, у системі медіа документальне кіно можна віднести до «повільної журналістики» (slow journalism). Зокрема, «повільна журналістика» передбачає глибоке занурення в тему, тривалий процес збору та осмислення матеріалу, а також орієнтацію на наративні форми подачі, що виходять за межі оперативного інформування [25]. Аналогічні характеристики притаманні й документальному кіно.

Мстислав Чернов говорить про те, що якісний документальний фільм створюється місяцями, а часто й роками. На старті автор зазвичай ще не знає остаточного змісту стрічки, тому змушений фіксувати події максимально широко, збираючи матеріал, з якого вже згодом формується історія [77].

Досліджуючи методи пошуку, перевірки та систематизації інформації для створення документальних фільмів, Петсі Й. Івасакі, визначає, що цей процес є складним, не має жорстко визначених правил чи універсальних процедур і значною мірою ґрунтується на практичному та інтуїтивному навчанні автора.

Петсі Й. Івасакі узагальнює кілька послідовних етапів створення документального фільму [20]:

- Визначення історії, що має достатню змістовну та суспільну значущість.
- Проведення дослідження та збір необхідних даних.
- Формування загального плану оповіді з окресленням ключових подій і персонажів.
- Розробка детального виробничого плану, що передбачає організацію зйомок інтерв'ю, додаткових матеріалів та, за потреби, реконструкцій.
- Написання сценарію на основі найбільш змістовно сильних елементів зібраного матеріалу.
- Монтаж і редагування відзнятого матеріалу відповідно до сценарної структури з метою створення цілісної та динамічної наративної форми.
- Дистрибуція фільму із використанням відповідних каналів поширення.

Д. Вертов акцентував на тому, що важливо «показати людей без масок, без гриму, щоб зловити їх оком камери в мить, коли вони не грають, щоб прочитати їхні думки, оголені камерою». Він сформулював концепцію «кіноока» (кіно-еуе), згідно якої кіно не повинно обмежуватися пасивною фіксацією реальності. Навпаки, воно має активно досліджувати її, виявляючи приховані зв'язки та закономірності. У цьому контексті камера є засобом, що дозволяє «розшифровувати» реальність, роблячи видимим приховане та неочевидне [41].

Фахівці Центру медіа та соціального впливу (CMSI) Школи комунікацій Американського університету звертають увагу на проблему відсутності сталої системи стандартів і механізмів відповідальності у сфері документального кіно, яке стрімко розширюється як масова медіаформа. Вони підкреслюють, що за умов комерціалізації та зростання популярності жанру посилюється розмивання меж між фактами, інтерпретацією та художньою реконструкцією, що ускладнює розмежування документальної достовірності й елементів художнього конструювання реальності.

CMSI запропонували комплекс заходів, спрямованих на посилення етичного регулювання та підвищення прозорості у сфері документального кіно. Зокрема, йдеться про необхідність розробки й публічного закріплення професійних стандартів, розширення журналістського та критичного висвітлення документальної індустрії, а також створення освітніх і дослідницьких ініціатив, які б формували сталі практики відповідальності та професійної взаємодії в цій галузі [3].

Соціальна проблематика в українському документальному кіно на прикладі висвітлення повномасштабної війни

Сила документального кіно полягає у його здатності гуманізувати абстрактні соціальні проблеми, переводячи їх із рівня статистики та узагальнень у площину індивідуального людського досвіду. Завдяки цьому документалістика стає ефективним інструментом осмислення суспільних процесів і формування емпатії. Документальні фільми надають можливість представникам маргіналізованих спільнот публічно висловлюватися, привертати увагу до соціальної несправедливості та артикулювати запит на зміни. Поєднуючи наративність художнього оповідання з аналітичною глибиною соціального коментаря, вони виконують важливу функцію інструменту суспільної рефлексії та адвокації [30].

Із початком повномасштабної агресії Російської Федерації проти України медіапростір зазнав суттєвих трансформацій. Під впливом ключових

подій новітньої історії – Революції Гідності, війни на Сході України з 2014 року та повномасштабного вторгнення 2022 року – сформувалася нова соціальна реальність, яка потребує глибокого осмислення як у суспільному, так і в медійному вимірах.

У цьому контексті українська документалістика виконує важливу функцію фіксації та візуалізації воєнної реальності. Вона не лише відображає події, а й документує досвід безпосередніх свідків, що надає таким матеріалам потенціалу доказової бази. Зокрема, задокументовані свідчення можуть використовуватися в міжнародних правових інституціях для встановлення фактів воєнних злочинів і притягнення винних до відповідальності [79].

Варто зазначити, що активізація українського документального кіно значною мірою пов'язана з подіями Революції Гідності, які стали етапом своєрідного відродження жанру [67]. У цей період відбулося розширення тематичного спектра документалістики, що надалі розвивався відповідно до суспільно-політичних трансформацій. Відтоді ключовими темами стали революційні події, анексія Криму, російсько-українська війна, волонтерський рух та повсякденний досвід українців у кризових умовах. У сукупності це сприяло утвердженню соціальної проблематики як домінантного напрямку сучасного українського документального кіно.

Після початку повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році документалістика ще більше зосередилася на воєнній тематиці. У центрі уваги опинилися питання воєнних злочинів, досвід цивільного населення і військових, процеси реабілітації, втрати, екологічні наслідки війни, а також проблеми ідентичності та деколонізації. Водночас характерною рисою цих фільмів є персоналізація – репрезентація масштабних подій через індивідуальні історії, що підсилює емоційний вплив і сприяє глибшому розумінню соціальних процесів.

Показовим прикладом є документальний фільм, «якого б краще не було» – «20 днів у Маріуполі» (2023), створений Мстиславом Черновим у співпраці з командою Associated Press [94]. Фільм приніс Україні перший в історії

«Оскар» та низку інших нагород, отримавши визнання на міжнародному рівні. Стрічка фіксує події перших тижнів облоги Маріуполя, документуючи ключові свідчення воєнних злочинів – загибель цивільного населення, руйнування інфраструктури, функціонування медичних закладів у критичних умовах.

Інший аспект репрезентації війни демонструє стрічка «2000 метрів до Андріївки» (2025) [95], у якій фокус зміщується на досвід військових. Фільм побудований на матеріалах, зафіксованих під час контрнаступу 2023 року, де поряд із режисером співтворцями виступають самі бійці Третьої штурмової бригади, які документують бойові дії за допомогою нашоломних камер. Ці суб'єктивні записи доповнюються зйомкою з дронів і ручної камери.

Такий підхід забезпечує високий рівень суб'єктивізації та ефект присутності, дозволяючи глядачеві сприймати події зсередини. Структурно стрічка вибудована як поступове просування військових до Андріївки: кожен відрізок шляху стає окремим етапом, що підкреслює високу ціну навіть незначного просування. У паузах між бойовими епізодами режисер фіксує короткі діалоги з військовими, частина з яких, як згодом стає відомо із самої стрічки, загинули до завершення роботи над фільмом. Це надає зафіксованим моментам особливої ваги й трансформує сприйняття героїв: вони постають не як узагальнені образи, а як конкретні люди з власним досвідом, історіями та переживаннями.

Водночас українська документалістика пропонує й альтернативні ракурси осмислення війни. Зокрема, фільм «Ми, наші улюбленці та війна» (2024) [65] Антона Птушкіна фокусується на взаєминах людей і тварин у кризових умовах. Через персональні історії стрічка розкриває моральні дилеми, з якими стикаються люди, а також практичні аспекти виживання – евакуацію, пошук ресурсів і догляд за тваринами. Такий підхід розширює традиційне розуміння воєнної тематики, демонструючи її через призму повсякденного життя та емоційних зв'язків.

На думку дослідників Олени Москаленко-Висоцької та Романа Ширмана, звернення до теми російсько-української війни в документальному кіно відіграє важливу роль у формуванні суспільного сприйняття та осмисленні історичних подій як в інформаційному, так і в художньому вимірах. Фільми, присвячені цій тематиці, не лише фіксують трагічні та героїчні аспекти війни, а й надають можливість висловитися її безпосереднім учасникам, висвітлюють досвід військових і цивільних та сприяють глибшому розумінню причин і наслідків воєнних дій [67].

Суспільно-політичне значення документалістики в умовах війни підкреслюється й на інституційному рівні. Зокрема, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець розглядає документальне кіно як інструмент протидії пропаганді та водночас як засіб фіксації порушень прав людини. За його оцінкою, документальні фільми є важливим каналом донесення інформації про воєнні злочини до міжнародної спільноти та можуть використовуватися як доказова база у судових процесах [71].

Саме можливість поєднати фактологічну основу з емоційним впливом, на думку Мстислава Чернова, дає можливість документальному кіно стати ефективним інструментом комунікації з міжнародною аудиторією [77].

Таким чином, документальне кіно виконує комплексну функцію: воно одночасно є засобом фіксації реальності, інструментом соціальної рефлексії та механізмом формування суспільної думки. Особливої актуальності це набуває у висвітленні кризових явищ, де через індивідуальні історії розкриваються ширші соціальні процеси. Саме в цьому контексті тема життя українців під час відключень електроенергії є важливим напрямом соціальної проблематики, що потребує окремого дослідження та медійного осмислення.

**Висвітлення життя українців під час відключень електроенергії:
огляд українських та міжнародних кейсів в медіа**

Аналіз медіарепрезентації життя українців під час відключень електроенергії охоплює переважно медіаматеріали, опубліковані взимку 2025–2026 року, оскільки саме в цей часовий проміжок відключення електроенергії в Україні набули критичного характеру та в окремі періоди наближалися до гуманітарної кризи. Це зумовило значне посилення уваги як з боку національних, так і міжнародних медіа.

У межах цього масиву контенту можна виокремити основні формати, у яких висвітлюється зазначена проблема. До них належать оперативні новини, короткі вертикальні відео у соціальних мережах, телевізійні сюжети, відеорепортажі, текстові матеріали (зокрема репортажі, інтерв'ю та аналітичні огляди), а також користувацький контент у соціальних мережах і блогах.

Сукупність цих форматів функціонує в межах кросмедійної журналістики, яка передбачає одночасне використання різних платформ і адаптацію одного й того самого змісту до специфіки каналів поширення та моделей споживання аудиторії.

У пікові періоди кризи, зокрема під час відключень у січні 2026 року стрічки українських медіа майже повністю заповнював новинний контент про енергетичну кризу. [84]. Ці повідомлення короткі, без глибокого аналізу і швидко втрачають актуальність.

Іноземні ж медіа не мали на меті оперативне інформування про події, натомість зосереджувалися на пояснювальній та репрезентативній функції. У матеріалах провідних міжнародних видань (зокрема The New York Times, The Guardian, CNN) домінує формат коротких відеорепортажів, побудованих на поєднанні спостереження, авторської присутності журналіста та інтерв'ю з місцевими жителями.

У матеріалах The New York Times простежується присутність особистих рефлексій репортерів, які перебувають в Україні. Кореспондентка Кім Баркер у грудні 2025 року зосереджується на візуалізації міського простору в умовах відключень [17], тоді як Ендрю Е. Крамер у лютому 2026 року фіксує повсякденні практики виживання в умовах суворої зими без електроенергії.

Журналіст особисто відвідує квартири містян та показує способи, якими люди намагаються зігрітися та приготувати їжу [19].

Відео The Guardian більш подібне до огляду ситуації – 14 січня 2026 року репортер описує різке погіршення гуманітарної ситуації на тлі російських атак на енергетичну інфраструктуру, підкріплюючи свої слова відповідним відеорядом [18].

Міжнародне інформаційне агентство Reuters подає матеріали у характерному для інформаційних агентств форматі прямого, спостережного висвітлення. У форматі коротких Instagram Reels (30–60 секунд) фіксуються окремі епізоди життя в Україні під час відключень електроенергії у січні-лютому 2026 року. Наприклад, вечірку просто неба на замерзлій водоймі з музикою та танцями [39] та роботу мобільної кухні, створеної українськими ветеранами для підтримки киян [1]. Ролики побудовані на спостережних кадрах і 1–2 коментарях людей – у них немає авторських пояснень чи аналізу.

Телебачення висвітлювало окреслену проблему у форматі комплексних телевізійних сюжетів та оглядів. У міжнародному сегменті акцент на експертних включеннях.

Деякі іноземні медіа, зокрема Scripps News [35] та CNN [38], використовували формат експертних онлайн-включень з України для пояснення ситуації з електроенергією міжнародній аудиторії.

Онлайн-медіа на своїх YouTube-каналах висвітлювали ситуацію у форматі репортажів – коротких (3–4 хвилини) та довгих (до 30 хвилин). Зокрема, українська редакція «Радіо Свобода» 2 лютого випускала репортаж зі столичної 36-поверхівки на лівому березі Києва, у якій протягом місяця майже повністю були відсутні комунікації. Журналістка безпосередньо перебувала в будинку та спілкувалася з його мешканцями, які живуть без опалення, світла і тепла [46].

Журналісти hromadske випустили великий комплексний репортаж про те, як Київ переживає найхолоднішу зиму з початку повномасштабного вторгнення, зосередивши увагу на мешканцях будинку на Солом'янці, де після

масованого російського обстрілу з 19 січня зникло опалення, а температура в квартирах опустилася до близько $+10^{\circ}\text{C}$ [89].

Англомовне українське медіа Kyiv Independent присвятило цій темі повноцінний 27-хвилинний епізод програми Ukraine This Week на YouTube. У програмі використано репортаж із Чернігівської області, де показано роботу енергетичних бригад під час відновлення пошкоджених підстанцій після атак. А також репортаж із Києва з пунктів незламності та вагону незламності, розгорнутого Укрзалізницею [37].

Associated Press, подібно до Reuters, реалізує характерний для агентської журналістики підхід прямого, спостережного документування подій. На YouTube-каналі AP Archive було опубліковано кілька матеріалів тривалістю близько 1-2 хвилин, змонтованих як послідовність свідчень і спостережних сцен [24].

Українське Радіо у форматі інтерв'ю з експертами розглянуло тему роботи бізнесу та працівників в умовах відключень електроенергії та відсутності тепла, зосередившись на тому, як підприємства адаптуються до перебоїв у енергопостачанні та переходу частини працівників на дистанційний режим [76].

Окремо хотілося б також звернутися до блогів та YouTube-проектів. Блогерка Таня Ковба, яка веде англомовний YouTube-проект про своє життя в Україні під час повномасштабного вторгнення, приділила окреме відео темі енергетичної кризи у холодному Києві. У відео «Life in Kyiv with no heating and strict power cuts» у форматі влогу вона розповідає про життя в квартирі без стабільного світла й тепла, де температура опускається до $10\text{--}12^{\circ}\text{C}$, а електропостачання з'являється лише на кілька годин на добу. Блогерка ознайомлює глядача із ситуацією, описує загальний стан енергетичної ситуації в Києві, а також показує своє повсякденне життя – приготування їжі, нагрівання води, прогулянки із собакою та побутові труднощі в умовах холоду [26].

Гонконгська журналістка Лорел Чор, працюючи в Україні, показує ситуацію в Києві у короткому відео в Instagram Reels на своїй сторінці. У ролику вона стисло описує наслідки масованих атак на енергетичну інфраструктуру – тривалі відключення електроенергії, відсутність опалення та води, складнощі повсякденного життя в умовах морозів – і водночас доповнює це конкретними історіями мешканців – героїв своїх матеріалів – зокрема жінки з дитиною, яка змушена долати десятки поверхів без ліфта та обігрівати житло підручними засобами [43].

Тревел-блогерка Маша Себова також зафіксувала минулу зиму в Києві, але вже у більш об'ємному форматі відеоблогу-документального есе на 1,5 години. У відео «Що нас тримає в Києві? Блекаути, мороз і життя у столиці під час зими 2026» вона не лише показує побутові умови життя під час відключень світла, тепла й води, а й вибудовує ширший наратив про місто, яке продовжує жити попри кризу [92].

YouTube-проект «Телебачення Торонто» висвітлив тему відключень електроенергії у форматі сатирично-аналітичного відео. У матеріалі «У нас немає світла і добра» ведуча, на основі матеріалів із медіа, показує хвилю протестів у різних регіонах України, водночас пояснюючи причини енергетичної кризи – системні обстріли енергетичної інфраструктури, перевантаження мереж і складність відновлення [90].

Окремо варто оглянути текстові матеріали в українських та іноземних медіа. Зокрема, у матеріалі Texty.org.ua «Як кияни рятуються в умовах блекауту» зібрано історії киян, які показують, як люди адаптуються до відсутності світла, тепла й води під час морозів: використовують газові плитки, запасують воду, імпровізують із обігрівом і змінюють побут [27].

У репортажі The Kyiv Independent «We are all used to this» життя під час зимових блекаутів 2026 року показано через історію мешканки однієї з київських багатоповерхівок [13].

На сайті української англomовної газети Kyiv Post публікували текст «How Ukrainians Are Protecting Their Homes Against Russia's Winter» з

акцентом на те, які креативні способи вигадували мешканці будинків, аби впоратися з тривалими відключенням електроенергії [23].

Інтернет-видання «Українська правда» у матеріалі «Здоров'я за графіками: як відключення світла впливають на організм?» висвітлило проблему через призму впливу на здоров'я людей [47].

Іноземні медіа у своїх матеріалах переважно висвітлюють проблему через персоналізовані історії. Так, польське медіа TVP World у матеріалі «What matters is warmth and the ability to keep going: Ukrainians on life without electricity» подає досвід українців у форматі коротких свідчень людей із різних міст, які описують побут під час блекаутів [8].

На сайті британської газети The Guardian проблему показали у форматі репортажу «Everything is frozen: bitter winter drags on for Kyiv residents as Russia wipes out power» [22].

У матеріалі Європейської федерації журналістів «Ukraine: No power, no heat, no water – how journalists in Kyiv keep working amid blackouts and freezing temperatures» акцент зроблено на тому, як працюють журналісти в умовах тривалих блекаутів, відсутності опалення та водопостачання, спричинених російськими атаками на енергетичну інфраструктуру – знову ж таки через персональні історії медійників [36].

На основі оглянутого матеріалу можна зробити висновок, що у висвітленні життя українців під час відключень електроенергії, особливо в іноземних медіа, домінує персоналізований підхід – подача через окремі історії, досвід конкретних людей. Такий формат є особливо ефективним для міжнародної аудиторії, оскільки саме емоційно забарвлені наративи через життєві історії значно краще пояснюють складні кризові явища, ніж суха фактологічна подача, і допомагають сформувати більш глибоке розуміння та емпатію до ситуації.

Водночас більшість розглянутих матеріалів мають фрагментарний характер: вони фіксують окремі епізоди реальності, але не вибудовують повноцінного, глибоко розкритого наративу. Герої таких історій часто

представлені лише через короткі свідчення, без достатнього занурення в їхній досвід. У результаті ці матеріали радше інформують і ілюструють ситуацію, ніж забезпечують комплексне осмислення кризи.

Це підкреслює потенціал документального кіно, побудованого на історіях людей – їхнього досвіду, думках, переживаннях та очікуваннях –, як форми більш глибокого й цілісного осмислення цієї теми. Такий підхід дозволяє вибудувати багатопланову оповідь, у якій особистий досвід людей транслює ширший соціальний контекст, формуючи комплексне розуміння життя в умовах енергетичної кризи.

Просування документального фільму як медіапродукту

Просування документального фільму як медіапродукту є комплексом комунікаційних практик, спрямованих на забезпечення його видимості, залучення аудиторії та подолання конкуренції за увагу в умовах перенасиченого сучасного медіапростору.

Можна виділити такі способи просування документального фільму [42]: кінофестивалі, онлайн-стрімінгові платформи, освітні заклади та організації, організація показів і подій, соціальні мережі та онлайн-маркетинг, PR та медійне висвітлення, email-розсилки.

В Україні та за її межами функціонує низка важливих фестивальних платформ, які відіграють значну роль у просуванні документального кіно. Одним із найвідоміших документальних фестивалів в Україні є Docudays UA. Заснований у 2003 році, він вважається найбільшим в країні майданчиком, що спеціалізується на документальному кіно. Основний фокус фестивалю зосереджений на фільмах про права людини, а також на авторському документальному кіно з України та різних країн світу [66]. Є також міжнародний фестиваль глядацького кіно «Миколайчук OPEN», Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість», який є одним із найстаріших кінофестивалів Східної Європи, Одеський міжнародний кінофестиваль,

Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів, Франко-український фестиваль молодого кіно «МІСТ» та інші.

Серед міжнародних платформ важливе місце посідають міжнародний фестиваль документального кіно в Амстердамі IDFA, Канадський міжнародний фестиваль документального Hot Docs, Берлінський міжнародний кінофестиваль Berlinale та американський фестиваль незалежного кіно Sundance Film Festival.

Британська експертка Ребекка Ешдаун зазначає, що для розширення аудиторії документального фільму недостатньо обмежуватися фестивальними показами, оскільки для досягнення ширшого глядача необхідно забезпечувати його подальше розповсюдження поза межами фестивального середовища [57].

Розміщення фільму на цифрових платформах забезпечує широкий доступ до аудиторії. Важливим елементом є оптимізація метаданих – ключових слів, описів – що підвищує рівень його виявлення користувачами [42].

Українські та міжнародні медіа часто розміщують свої документальні фільми на платформі YouTube. Наприклад, фільм BBC News Україна «Ворог у лісі. Бої під Куп'янськом», або фільм Телеканалу ДІМ «Битва за історію». У німецької міжнародної телерадіокомпанії Deutsche Welle є YouTube-канал DW Documentary, де публікують документальні фільми. Фільм Антона Птушкіна «Антарктида» також опублікований на його YouTube-каналі.

Розміщення документальних фільмів на платформах на кшталт Netflix, Amazon Prime Video чи Apple TV+ належить до більш професійного рівня дистрибуції, який зазвичай передбачає інституційну підтримку, відбір або ліцензування контенту.

Співпраця з університетами, неурядовими організаціями та професійними об'єднаннями дозволяє демонструвати фільм у межах освітніх програм або тематичних заходів. Мережа DOCU/CLUB нещодавно

презентувала методичний посібник «Імплементація документального кіно про права людини Docudays UA в освітній процес» [82].

Проведення публічних показів у кінотеатрах, культурних просторах або громадських центрах сприяє безпосередньому контакту з аудиторією. Додаткові формати, такі як обговорення або панельні дискусії, підвищують рівень залученості глядачів [42]. Так Суспільне Мовлення за кілька днів до прем'єри фільму «Бастіон зони відчуження» провело показ у київському Будинку кіно [88].

Громадська організація «Фундація Регіональних Ініціатив» для просування документального фільму «Чорновіл» проводила кінопоказ в Українсько-данському молодіжному домі [96].

Соціальні мережі – Facebook, Instagram, YouTube, TikTok – ключовий канал зараз, який не потребує додаткових великих фінансових витрат. Соціальні медіа використовуються для формування інтересу до фільму через трейлери, тизери та закулісні матеріали [42]. Окремим інструментом залучення є інтерактивні формати, зокрема опитування [91].

Рок-гурт «Океан Ельзи» публікував у своїх соціальних мережах, зокрема і у TikTok, тизери та уривки із біографічного документального фільму «Океан Ельзи: Спостереження Шторму» [56].

Робота з журналістами, блогерами та лідерами думок, спрямована на забезпечення медійного висвітлення у форматі новин, інтерв'ю й рецензій, підсилює довіру до фільму та допомагає залучити ширшу аудиторію. А використання електронних розсилок дозволяє підтримувати комунікацію з уже залученою аудиторією [42].

Просування документального фільму як медіапродукту є комплексним процесом, що охоплює фестивальні покази, цифрові платформи, освітні ініціативи, соціальні мережі та PR-інструменти. У сучасному медіасередовищі саме ефективна система дистрибуції визначає видимість фільму, рівень залучення аудиторії та його суспільний вплив. Поєднання різних каналів

комунікації забезпечує розширення аудиторії та сприяє інтеграції документального кіно в публічний дискурс.

РОЗДІЛ 2.

СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ ДВОМОВНОГО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ «АБИ СКОРІШЕ ВЕСНА» (*HOPING FOR SPRING*)

2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту

Від початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року Росія систематично завдає ударів по енергетичній інфраструктурі України. З осені 2025 року інтенсивність обстрілів об'єктів енергетики з боку російських військ суттєво зросла: 10 жовтня 2022 року Росія вперше здійснила масований удар по енергетичній системі України, а 10 жовтня 2025 року розпочався новий етап масового енергетичного терору [52].

Водночас зима 2025–2026 років стала однією з найхолодніших за останні десятиліття: температура повітря подекуди опускалася до $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Сам факт низьких температур не є нетиповим для України, яка й раніше переживала суворі зими. Однак саме поєднання аномальних морозів із цілеспрямованими ударами по енергетичній системі зробило цей період критично складним. А Росія свідомо завдавала ударів у пікові періоди холодів. У результаті опалювальний сезон 2025-2026 років Україна пройшла на межі можливостей – завдяки надзусиллям енергетиків, рятувальників, комунальних служб і цивільного населення.

Найскладніша ситуація з тепло- та електропостачанням цієї зими склалася у Дніпропетровській, Чернігівській, Сумській, Харківській областях, а також у Києві та Київській області [78]. Ракетно-дронові атаки у поєднанні з екстремальними морозами призвели до тривалих відключень електроенергії, тепла та перебоїв у водопостачанні. Унаслідок критичного навантаження на систему було ухвалено рішення про запровадження надзвичайного стану в енергетичному секторі як вимушену реакцію держави на масштабні руйнування інфраструктури.

Дуже гостро ці процеси проявилися на лівому березі Києва та Київщини. Після масованої атаки 9 січня столиця майже місяць перебувала у режимі

перманентних аварійних відключень електроенергії [75], що суттєво змінило ритм міського життя та щоденну побутову реальність мешканців.

Аби зафіксувати цей досвід, було вирішено створити документальний фільм «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) про життя киян і мешканців Київщини взимку 2026 року, коли столиця опиняється в умовах затяжної енергетичної кризи через ракетно-дронові атаки з боку ворога й живе в умовах тривалих відключень електроенергії та відсутності тепла й води.

Для чіткого розуміння потреб, досвіду та інформаційних запитів аудиторії, а також для перевірки релевантності обраної тематики та формату, було проведено опитування аудиторії за допомогою інструменту Google Forms. Опитування пройшли 80 осіб.

Виявлено, що основну частину потенційної та фактичної аудиторії документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) становлять молоді люди віком 18-25 років, які складають понад 76% опитаних (Рис. 1). Водночас зафіксовано виразну гендерну диспропорцію: серед отримувачів інформації домінують жінки, частка яких становить 72,5%.

Ваш вік / Your age
80 відповідей

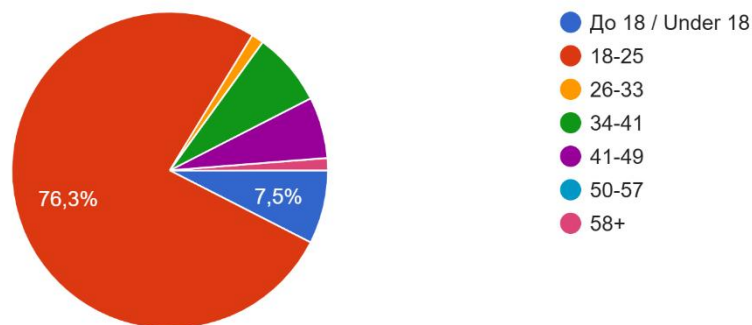

Рис. 1 Вікова структура респондентів

Переважає більшість респондентів (83,8%) є громадянами України, які на момент опитування проживають на території держави (Рис. 2). Водночас близько 15% складають українці, що перебувають за межами країни, а також

іноземні респонденти. Серед країн, де проживають опитані, найчастіше згадуються Польща, Німеччина, Бельгія, Чорногорія, Литва, Іспанія, Словаччина, а також США і Гонконг. Більшість опитаних є мешканцями міст.

Звідки ви?/ Where are you from?

80 відповідей

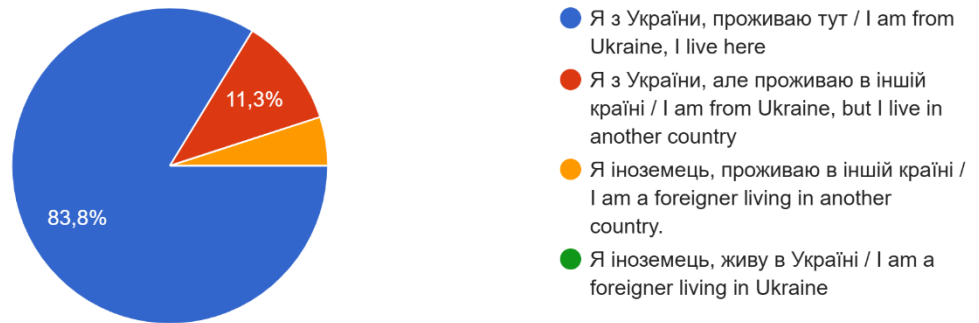

Рис. 2 Національність респондентів

Серед українців та іноземців, які проживають або тривалий час перебували в Україні, переважна більшість респондентів (84,9%) стикалася з відключеннями електроенергії на регулярній основі. Такі перебої суттєво вплинули на різні сфери повсякденного життя. Найбільш відчутні наслідки, за результатами опитування, зафіксовано у побутовій сфері, навчанні, психологічному стані, професійній діяльності та фінансовому становищі респондентів (Рис. 3).

На що у вашому житті найбільше вплинули проблеми з енергетикою? / What has been the biggest impact of energy problems on your life?

73 відповіді

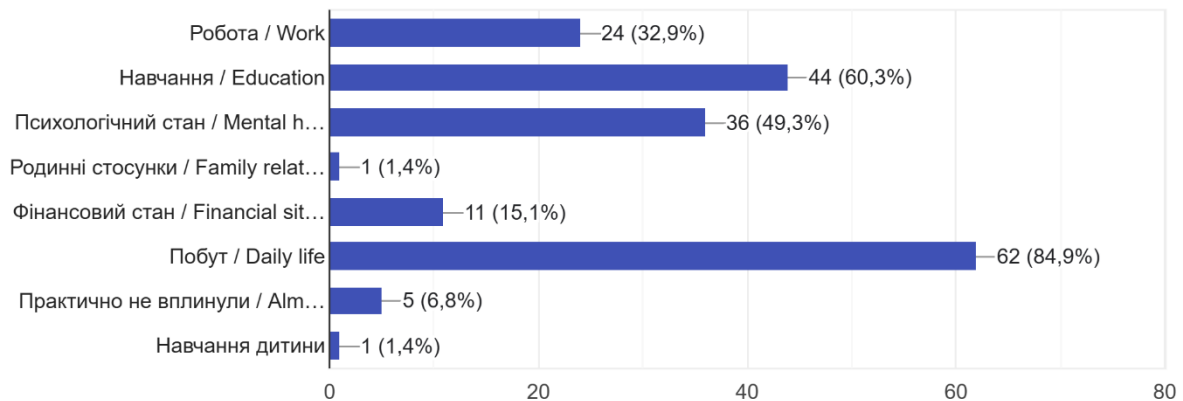

Рис. 3. Сфери життєдіяльності респондентів, що зазнали найбільшого впливу внаслідок відключень електроенергії

Аналіз асоціацій з періодом відключень показав, що в респондентів цей досвід викликає різні емоції. Найчастіше згадували адаптацію, втому, злість і тривогу. Водночас частина опитаних також пов'язує цей період із надією та відчуттям солідарності (Рис. 4).

Які емоції у вас найбільше асоціюються з періодом відключень світла? / What emotions do you most associate with the period of power outages?

73 відповіді

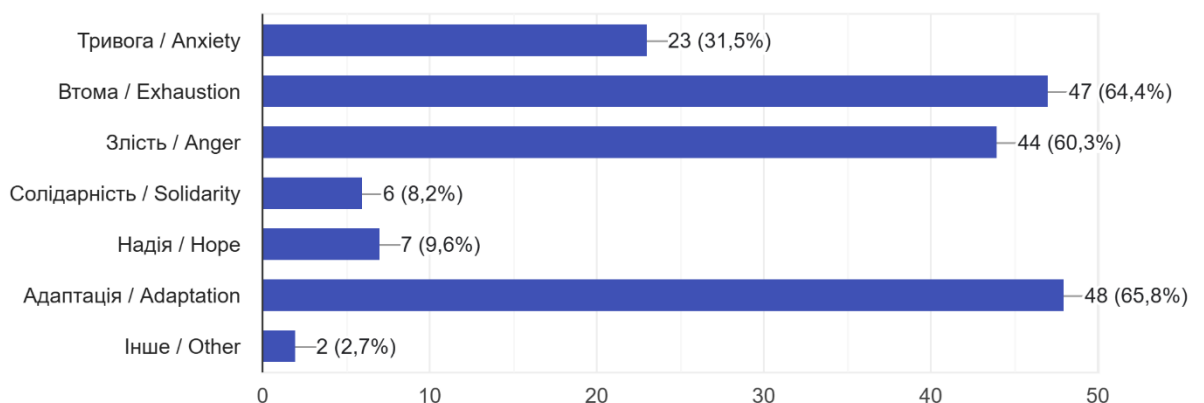

Рис. 4. Спектр емоцій, які у респондентів найбільше асоціюються з періодом відключень світла

46 розгорнутих відповідей респондентів на запитання «Чи змінився ваш спосіб життя під час відключень електроенергії?» були згруповані за змістовими категоріями. Найбільш поширеною темою стала загальна адаптація до відключень електроенергії, зокрема підлаштування повсякденних справ і планування дня відповідно до графіків подачі світла. Значна частина відповідей стосується змін у побуті – необхідності постійно заряджати пристрої, обмежувати використання техніки та змінювати звичні побутові процеси. Окремо респонденти відзначають порушення режиму сну та добового ритму, а також вплив відключень на емоційний стан, що проявляється у втомі, тривожності та зниженні продуктивності. Водночас частина опитаних фіксує й адаптаційні зміни позитивного характеру – підвищення організованості, дисципліни та навичок планування часу (розгорнуті відповіді респондентів подано у Додатку А).

Розгорнуті відповіді 45 респондентів щодо способів проведення часу під час відключень електроенергії демонструють кілька основних моделей поведінки. Найпоширенішими є офлайн-активності, зокрема читання книг, настільні ігри, спілкування з родиною та друзями, а також перегляд заздалегідь завантаженого контенту. Значна частина респондентів відзначає збільшення часу, проведеного з близькими, а також переорієнтацію на спокійніші або побутові заняття, включно з приготуванням їжі, прибиранням і відпочинком. Окремо простежується адаптація через фізичну активність, саморозвиток або навчання. Загалом, простежується зміщення фокусу з цифрового дозвілля на офлайн-активності та соціальну взаємодію (розгорнуті відповіді респондентів подано у Додатку Б).

Аналіз рівня залученості респондентів засвідчив високий інтерес до суспільно-політичної ситуації в Україні. Більшість опитаних (86,3%) активно стежать за подіями в країні. Подібна тенденція простежується і щодо енергетичної тематики – 70% респондентів регулярно моніторять стан

енергосистеми, 27,5% роблять це час від часу, і лише незначна частка майже не звертає уваги на це питання (Рис. 5).

Чи стежите ви за ситуацією з енергетикою в Україні? / Are you following the energy situation in Ukraine?

80 відповідей

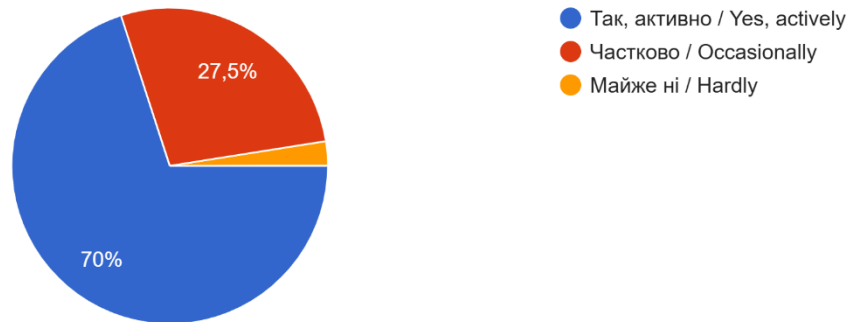

Рис. 5 Рівень залученості аудиторії до моніторингу стану енергетичної системи України

Основними джерелами інформації про ситуацію в Україні для респондентів є соціальні мережі, українські медіа та офіційні канали комунікації. Натомість значно меншою мірою використовуються особисті контакти, міжнародні медіа та матеріали громадських організацій (Рис. 6). Такий розподіл підтверджує цифрову орієнтованість аудиторії та визначає пріоритетність онлайн-платформ як ключових каналів для дистрибуції та просування документального фільму.

Звідки ви отримуєте інформацію про ситуацію в Україні? / Where do you get your information about the situation in Ukraine?

80 відповідей

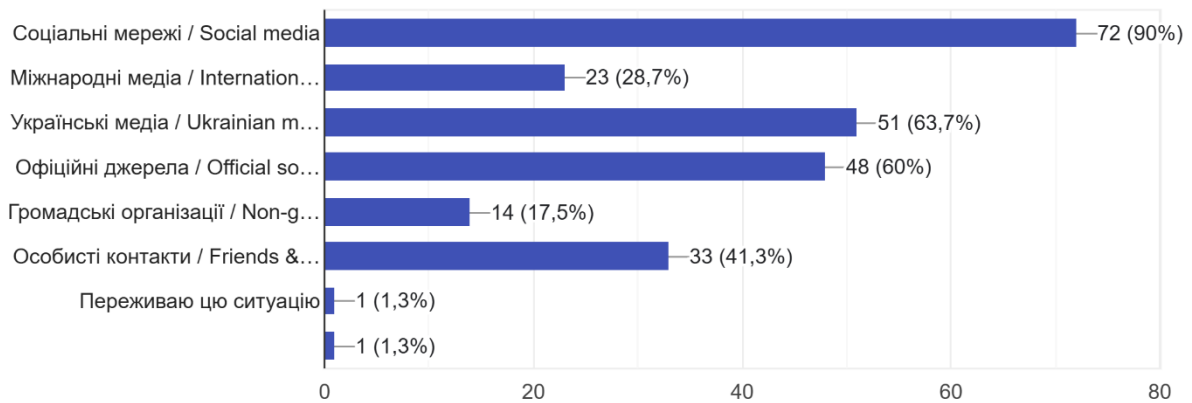

Рис. 6. Пріоритетність каналів отримання інформації про ситуацію в Україні серед респондентів

Найзручнішими форматами споживання інформації для респондентів є текстові матеріали та відеоконтент (Рис. 7). У цьому контексті вибір документального фільму як формату висвітлення теми життя українців під час відключень електроенергії є обґрунтованим, оскільки він відповідає домінуючим практикам медіаспоживання та дозволяє поєднати інформаційну глибину з емоційним впливом відеорозповіді.

Який формат споживання інформації для вас найзручніший? / Which format of information consumption is most convenient for you?

80 відповідей

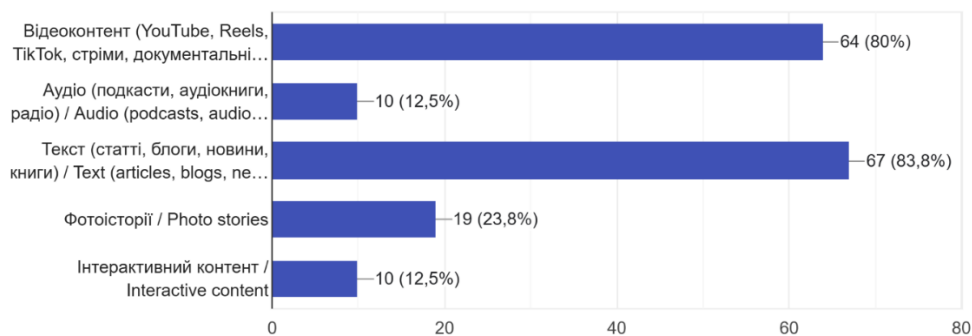

Рис. 7. Пріоритетні формати споживання інформації серед потенційної аудиторії проекту

Більшість респондентів мають регулярний досвід перегляду документального контенту: 37,5% зазначили, що звертаються до документалістики 1-3 рази на місяць, а 10% – щотижня. При цьому 63,7% опитаних вже активно дивляться документальні стрічки про ситуацію в Україні, а ще 31,3% виявили бажання почати перегляд, що сумарно формує 95% потенційної зацікавленої аудиторії для проєкту «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*).

Потенційна аудиторія демонструє високий рівень зацікавленості у перегляді документального фільму про життя українців під час проблем з електроенергією. Переважна більшість респондентів (66,3%) зазначили, що їм було б цікаво переглянути такий фільм. Ще 28,7% відповіли, що потенційно можуть бути зацікавлені у перегляді, що в сукупності формує 95% позитивної або умовно позитивної аудиторії (Рис. 8).

Чи цікаво вам було б переглянути документальний фільм про життя українців під час проблем з енергетикою?/ Would you be interested in...the lives of Ukrainians during the energy crisis?
80 відповідей

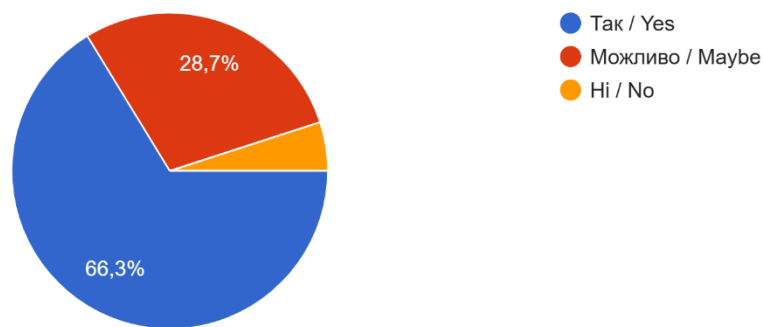

Рис. 8. Рівень потенційної зацікавленості респондентів у перегляді документального фільму про життя українців під час енергетичної кризи

Аналіз тематичних пріоритетів аудиторії показав, що найбільший інтерес викликають особисті історії та психологічний аспект переживання кризи. Рівнозначно важливими для глядачів є робота енергетичної системи та повсякденне життя людей. Дещо меншу, проте значну увагу респонденти приділяють стійкості суспільства, роботі критичної інфраструктури, історіям

адаптації бізнесу та волонтерським ініціативам. Такі результати обґрунтовують антропоцентричний підхід у створенні фільму, де в центрі уваги перебуває людина та її внутрішній стан на тлі глобальних викликів.

Основним майданчиком для перегляду документального контенту для переважної більшості респондентів є YouTube (91,3%) (Рис. 9). Також значна частина аудиторії використовує для перегляду соціальні мережі (33,8%) та стримінгові платформи (32,5%). Офлайн-локації, як-от кінотеатри та фестивальні покази мають менший пріоритет, а традиційне телебачення залишається зручним лише для 15% опитаних. Отримані дані підтверджують доцільність орієнтації на YouTube як на ключовий канал дистрибуції фільму, що дозволить охопити максимальну кількість зацікавлених глядачів.

Рис. 9. Пріоритетні для респондентів платформи та канали перегляду документальних стрічок

Аналіз розгорнутих відповідей респондентів щодо важливості документування життя українців під час відключень електроенергії дозволив виокремити кілька ключових смислових напрямів (розгорнуті відповіді респондентів подано у Додатку В).

Перш за все, домінуючою є позиція, згідно з якою документування подібних подій розглядається як форма збереження історичної пам'яті. Респонденти наголошують на важливості передачі досвіду майбутнім поколінням, фіксації сучасної історії та формуванні архіву подій, які становлять частину національного досвіду війни. У відповідях часто звучить теза про необхідність «зберегти історію» та «передати її нащадкам як свідчення епохи».

Другим вагомим наративом є розуміння документального фільму як доказової бази воєнних злочинів і агресії Російської Федерації. Респонденти розглядають фіксацію побутових наслідків енергетичного терору як спосіб підтвердження реальності подій, запобігання їх викривленню в майбутньому та потенційного використання у міжнародному правовому полі.

Окремо виділяється функція міжнародної комунікації та інформування зовнішньої аудиторії. У відповідях підкреслюється, що подібний контент дозволяє показати іноземним глядачам реальний рівень впливу війни на повсякденне життя цивільного населення, а також сприяє формуванню більш глибокого розуміння українського контексту та потенційно посиленню міжнародної підтримки.

Ще одним важливим аспектом є акцент на фіксації людського досвіду та емоційної реальності. Респонденти підкреслюють цінність документального формату як найбільш автентичного способу передачі повсякденних практик виживання – побутових труднощів, емоційного стану та зміненого ритму життя під час відключень електроенергії.

Крім того, значна частина відповідей відображає тему адаптації, стійкості та соціальної незламності українців, де документування постає як спосіб зафіксувати приклади виживання та здатності суспільства функціонувати в умовах системної кризи.

Отримані якісні дані свідчать, що документування життя під час відключень електроенергії сприймається аудиторією не лише як інформаційний або медійний акт, але як багатофункціональний інструмент

історичної пам'яті, міжнародної комунікації та соціального осмислення воєнного досвіду.

Таким чином, створення документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) стало відповіддю на умови, що склалися, і на потребу зафіксувати та осмислити досвід життя цивільного населення в умовах енергетичної кризи як складової частини повномасштабної війни.

У центрі дослідження перебуває людський досвід адаптації, що включає щоденні практики виживання, взаємодопомогу, формування нових соціальних зв'язків, а також пошук способів збереження відчуття звичного життя в умовах системної нестабільності. У фокусі також опиняються емоційні стани людей – втома, тривога, роздратування, але водночас і відчуття солідарності, взаємної підтримки та внутрішньої стійкості.

Унікальність проекту полягає у:

- зосередженні на темі енергетичного колапсу як окремого соціального явища;
- фокусі на цивільному досвіді війни поза фронтом;
- використанні голосів реальних людей як основного наративного інструменту;
- використанні формату документального фільму для висвітлення життя українців під час відключень електроенергії;
- фіксації нових практик адаптації та виживання цивільного населення;
- орієнтації як на українську, так і на міжнародну аудиторію.

Один із ключових намірів проекту документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) полягає у фіксації та осмисленні досвіду цивільного населення Києва та Київської області в умовах енергетичної кризи взимку 2026 року, спричиненої російськими атаками. А також у донесенні цього досвіду до широкої аудиторії, зокрема міжнародної, з метою формування більш глибокого розуміння реалій життя в Україні під час війни.

Для досягнення цієї мети визначено такі завдання:

- проаналізувати вплив тривалих відключень електроенергії на повсякденне життя людей;
- виявити та систематизувати основні стратегії адаптації населення до умов нестабільного енергопостачання, а також форми взаємодопомоги й соціальної підтримки в кризових обставинах;
- за допомогою проведення серії інтерв'ю зафіксувати усні свідчення мешканців, які безпосередньо переживають наслідки енергетичного терору, з акцентом на їхній особистий досвід, емоційні стани та повсякденні практики;
- здійснити спостережну зйомку на вулицях Києва та Київської області в умовах відключень електроенергії;
- розробити драматургічну структуру документального фільму, що забезпечує цілісне поєднання окремих історій у єдину концептуальну оповідь;
- відібрати з усього зібраного матеріалу найбільш релевантні та змістовно значущі фрагменти для включення до фільму;
- провести додаткові зйомки навесні 2026 року для формування цілісної наративної лінії та вдосконалення ідейного задуму документального фільму;
- здійснити відбір музичного супроводу для підсилення емоційного та змістового сприйняття фільму;
- здійснити монтаж фільму з урахуванням ритму, емоційної динаміки та авторського бачення;
- адаптувати фінальну версію фільму для міжнародної аудиторії шляхом створення англійськомовних титрів, забезпечуючи доступність і зрозумілість контенту поза межами україномовного середовища;
- здійснити публікацію документального фільму на платформі YouTube з метою забезпечення відкритого доступу та подальшого поширення серед широкої аудиторії;

– здійснити просування документального фільму через соціальні мережі, цифрові платформи та офлайн-активності з метою залучення широкої аудиторії.

2.2. Структура проєкту

Формат медіапроєкту – документальний відеофільм у цифровому форматі, орієнтований на онлайн-дистрибуцію через платформу YouTube та соціальні мережі. Для забезпечення безбар'єрності та можливості міжнародного поширення стрічка повністю супроводжується англійськими титрами.

Етапи створення документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*):

Виробничий цикл проєкту мав нелінійний характер, оскільки етапи часто реалізовувалися паралельно та адаптувалися під впливом суспільних обставин.

Довиробничий етап (Препродакшн)

Складався з дослідження теми відключень електроенергії, пов'язаних із воєнними діями, аналізу прецедентів у документалістиці та створення орієнтовного сценарію. Було підібрано техніку, необхідні налаштування камери та програмне забезпечення для монтажу. Перші зйомки розпочалися в м. Охтирка, проте через розгортання масштабної енергетичної кризи у столиці фокус дослідження було переорієнтовано на документування ситуації в Києві. Саме під час продакшну остаточно сформувалися назва, сенс та філософія стрічки.

Виробничий етап (Продакшн)

Об'єднував паралельний моніторинг енергетичної ситуації та виїзні зйомки. Робота поділялася на три напрями: фіксація побуту в «Пунктах незламності» та «Пунктах обігріву» від ДСНС (локації було знайдено через професійні журналістські спільноти у зв'язку з браком публічної інформації, а контакт із героями здійснювався безпосередньо під час знімального процесу),

пошук унікальних історій у приватних просторах (через глибоке дослідження соціальний мереж, зокрема платформи Threads, де було знайдено героїню Євгенію Мартинюк) та зйомка волонтерських ініціатив, які також шукали шляхом дослідження українського медіапростору.

Післявиробничий етап (Постпродакшн)

Розпочався після збору 163 ГБ матеріалу. Було проведено перегляд і транскрибування інтерв'ю, виокремлено смислові закономірності, сформовано фінальну концепцію та прописано монтажний план. Паралельно з лінійним монтажем здійснювалися дозйомки весняних кадрів, яких бракувало для композиції. На цьому ж етапі виконано покращення й зведення звуку, накладання тематичної музики, кольорокорекцію, створення відеозаставки, а також переклад та інтеграцію англомовних субтитрів.

Етап промоції та дистриб'юції

Проходив паралельно з фіналізацією монтажу. Включав створення горизонтального тизера та його вертикальної адаптації для соціальних мереж, розробку дизайну обкладинок для фільму і промо-роликів, підготовку коротких відеонарізок для поширення на медіаплатформах, а також безпосередній запуск кампанії з просування медіапроєкту.

Документальний фільм «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) має епізодичну структуру. Він побудований як серія окремих історій, об'єднаних спільною темою та контекстом – життям в умовах енергетичної кризи взимку 2026 року.

Загальний хронометраж фільму становить 46 хвилин 03 секунди, що дозволяє класифікувати його як середньометражний документальний фільм, який перебуває на перетині короткого та повного метру.

В основі документального фільму – інтерв'ю, спостережні кадри та елементи авторського стендапу.

Відповідно до класифікації Білла Ніколса, у проєкті поєднуються кілька способів документального зображення. Домінантним є залучений спосіб зображення, оскільки автор безпосередньо взаємодіє з героями через розмови.

Також у стрічці присутні елементи пояснювального способу зображення, які проявляються через стендапи автора та закадровий текст, що допомагають зібрати історію в єдине ціле й краще зрозуміти контекст.

Крім того, у фільмі є спостережний спосіб зображення – у сценах, де події просто фіксуються без втручання, і ми бачимо, як герої живуть і реагують у звичайних ситуаціях. Поєднання цих способів формує цілісне сприйняття фільму.

Емпіричну базу фільму становлять історії та свідчення 22 жителів Києва та Київщини, зафіксовані взимку 2026 року.

У фільмі безпосередньо бере участь авторка Анна Сергієнко, як наскрізна ведуча та оповідачка. Вона з'являється в кадрі у форматі стендапів, а також веде глядача через авторський закадровий текст. Закадровий голос авторки поєднує різні локації, додає важливий контекст про події зими 2026 року та допомагає об'єднати окремі розповіді героїв у єдину історію.

Композиційно фільм «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) організований за триактною моделлю (вступ, три основні тематичні блоки та фінал):

Акт I: Зав'язка / вступ (00:00-02:29). Фільм починається з чорного екрана та звуку генератора, який одразу занурює глядача в атмосферу важкої зими 2026 року. Поступово на екрані з'являються початкові титри, що вводять у контекст подій стрічки.

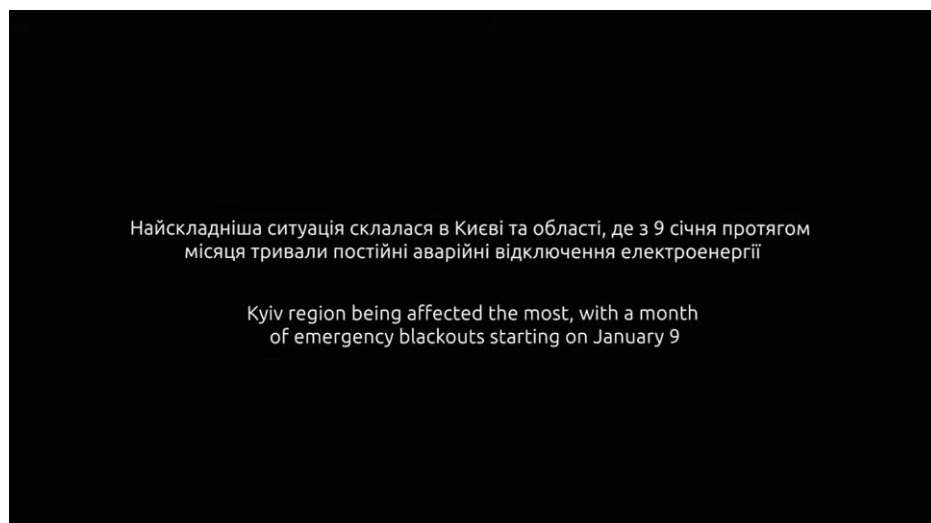

Рис. 10. Приклад вступних титрів

Далі йде калейдоскоп коротких фраз від різних киян про те, як вони залишаються без світла й тепла в -20°C , чим вони займаються, що відчують тощо. Ці фрази створюють інтригу та викликають інтерес – «що ж буде далі?»

Завершується вступ стендапом авторки весною 2026 року у дворі на лівому березі Києва, яка окреслює головну тему фільму.

Акт II: Розвиток дії / основна частина (02:29-43:09). У цій великій частині фільму розгортаються три тематичні блоки, які з різних сторін показують життя людей під час блекауту:

– *Блок 1. Люди у «Пунктах незламності» та «Пунктах обігріву» від ДСНС (02:29-16:20).*

Ця частина розкриває історії звичайних киян, які змушені рятуватися від холоду у наметових пунктах обігріву. Для зйомок цих інтерв'ю було організовано виїзди у райони столиці з найскладнішою ситуацією зі світлом та опаленням, зокрема у Дарницький, Дніпровський та Деснянський (Мікрорайон Дарницького вагоноремонтного заводу, Троєщина, Русанівка та Харківський масив). Усі герої цього блоку стали учасниками фільму випадково, безпосередньо під час таких «польових зйомок» та живого спілкування в самих наметах та біля них.

Серед героїв – «звичайні, але водночас надзвичайні» кияни, які трапляються на шляху цієї мандрівки. Викладачка, яка годинами залишається у пункті обігріву, аби навчання не переривалося. Мама, яка шукає місце, де її діти трохи погратися у теплі. Школярі, які розповідають про навчання при свічках або в кав'ярнях через відсутність світла вдома. Хірург, який попри все не втрачає позитиву й щиро радіє звичайній розмові з незнайомцем у пункті обігріву. Дружина військового, яка разом з дітьми спить на підлозі кухні, і щоразу каже чоловікові «в нас усе окей», ховаючи власну втому. Літні люди, які приходять за гарячою їжею після тижнів без світла й води та інші. Усі вони по-різному проживають цю зиму, але разом формують один спільний портрет міста, яке вчиться триматися у темряві.

– **Блок 2. Приватний простір: Історія Євгенії Мартинюк (16:20-22:38).**

Якщо в першому блоці всі герої були знайдені випадково безпосередньо під час зйомок на локаціях, то робота над цією частиною вимагала зовсім іншого підходу – глибокого ресерчу та моніторингу інформаційного простору. Щоб знайти унікальну історію для розкриття теми приватного простору, було активно досліджено український сегмент соціальних мереж. Зокрема, у мережі Threads увагу привернув допис киянки Євгенії Мартинюк, яка поділилася власним досвідом адаптації: вона побудувала у холодній квартирі справжню «халабуду» з ковдр та матраців, аби захиститися від низьких температур. Зважаючи на виразність цієї історії, з авторкою допису заздалегідь домовилися про зустріч та організували виїзну зйомку.

Саме на цій героїні повністю фокусується Блок 2. Вона показує свій спосіб боротьби з кризою – «халабуду» з ковдр та матраців, яку побудувала прямо в холодній квартирі. Ця історія показує, як людина намагається створити свій альтернативний куточок безпеки, тепла та затишку, щоб сховатися від сирен, холоду та важких новин.

Крім цього, вона розповідає та показує побутове приладдя для полегшення життя в холодній квартирі без електроенергії: плівку на вікнах для збереження тепла та туристичний газовий балон для приготування їжі.

Також у цьому блоці приділено увагу її професійній діяльності – роботі у музичній школі, яка стала для неї головною опорою та можливістю відволіктися від стану постійної невизначеності.

– **Блок 3. Волонтерські та гуманітарні ініціативи (22:38-43:09).**

Ця частина присвячена висвітленню масштабної взаємодопомоги в місті та області, де різні організації та звичайні люди об'єдналися, щоб підтримати тих, хто опинився у важкій ситуації. Матеріал для цього блоку зібрано на кількох локаціях. Серед героїв:

- Ветерани 3-го армійського корпусу, які виїжджають із фудтраками у райони з тривалими відключеннями світла та розвозять гарячу їжу.

- Підлітки з організації «Центурія», які замість того, аби відпочивати на вихідних із друзями, допомагають у пунктах обігріву, розливають чай і годують незнайомих людей.
- Волонтери World Central Kitchen, які відкривають «бограч-станції» у знеструмлених районах і годують містян гарячим бограчем та борщем.
- Волонтери казахської «Юрти Незламності» в центрі Києва, які пригощають людей чаєм і баурсаками, перетворюючи її на теплий соціальний і культурний простір посеред холодного міста.
- Команда проєкту «Їжа без кордонів», яка майже безперервно працює у великому фудтраці в Броварах, готуючи тисячі порцій гарячої їжі для мешканців Київщини.

Окрім інтерв'ю з організаторами та волонтерами, у сюжеті важливе місце посідають розмови з відвідувачами цих локацій.

Пошук та відбір волонтерських ініціатив здійснювалися на основі комплексного дослідження медіаресурсів, ретельного аналізу сайтів новин та безперервного моніторингу соціальних мереж задля виявлення та систематизації найбільш дієвих форм соціальної підтримки містян. Щоразу, коли в інформаційному просторі вдавалося знайти релевантну та цікаву ініціативу, одразу розпочинався пошук контактів відповідальних осіб. У телефонному чи письмовому режимі оперативно обговорювалася можливість запису, після чого здійснювалися остаточні домовленості про час і деталі проведення виїзних зйомок.

Акт III: Розв'язка / фінал (43:09-46:03).

Заключна частина фільму підбиває підсумки кризової зими й будується на контрасті між темрявою та приходом весни. Спочатку йде синхрон Олега Бібікова, засновника проєкту «FoodTruck: Їжа без кордонів», історія якого розкривалася у попередній частині. Він говорить про те, що попри офіційні заяви, криза в деяких районах триває, а попереду ще сильні морози. Це підсилюється кадрами людей із ліхтариками у суцільній темряві.

Заключною крапкою зимової частини стає короткий емоційний синхрон киянина Дмитра у «Пункті незламності», який висловлює спільне бажання всіх містян – вистояти, дочекатися весни та перемогти ворога: «Хотілося б, щоб весна скоріше прийшла, і щоб по**здыхали к*яті москалі. Москалі не дочекаються, переживемо (у фінальній версії фільму, опублікованій на YouTube, у цьому фрагменті застосовано звукову цензуру, а також змінено формулювання у субтитрах відповідно до вимог платформи з метою запобігання порушенню правил щодо мови ворожнечі).

Далі кадри знеструмленого міста змінюються на весняні, теплі плани квітучого Ботанічного саду, де гуляють і відпочивають люди. У фінальному стендапі авторки фільму Анни Сергієнко звучить ключовий посил усього проєкту: ця зима була надважкою, але вона навчила нас триматися разом, знаходити опору одне в одному та попри все залишатися людьми, які не дають темряві себе поглинути. Завершується фільм фінальними титрами.

2.3. Жанрова палітра

Для реалізації медіапроєкту обрано жанр документального кіно. Проєкт «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) спрямований на документування та осмислення досвіду киян та мешканців області під час енергетичної кризи у січні-лютому 2026 року, саме цей формат дозволяє гармонійно поєднати точне відтворення реальних подій із емоційною глибиною та авторським поглядом, властивими художньо-публіцистичним жанрам.

Жанр документального кіно забезпечує глибоке занурення глядача в тему. Це сприяє формуванню емпатії та розуміння, зокрема серед міжнародної аудиторії. На відміну від суто фактологічних або новинних матеріалів, документальне кіно дозволяє гуманізувати події, показуючи за ними конкретні людські історії, емоції та досвіди.

Обраний жанр дозволив одночасно реалізувати кілька важливих функцій медіапроєкту: соціально-просвітницьку, інформаційну, меморіальну та естетичну.

Жанрова структура фільму є змішаною. Вона поєднує інтерв'ю, репортажні елементи, портретні історії та авторський коментар.

Наскрізним елементом та основою, навколо якої будується вся композиція фільму, є інтерв'ю. У проєкті представлені інтерв'ю з людьми різного віку, професій та життєвих обставин: мешканцями багатоповерхівок, школярами, викладачами, волонтерами, військовими та організаторами гуманітарних ініціатив. Завдяки цьому вдалося показати, як одна й та сама ситуація по-різному впливала на людей та як кожен із героїв шукав власний спосіб адаптації до нових умов життя.

Ці розмови тісно переплітаються з елементами репортажу, які формують живу візуальну тканину фільму та допомагають глядачеві відчутти реальну атмосферу тієї зими. В об'єктиві камери зафіксовано кадри Києва та області, занурених у темряву, гул генераторів, що став звичним звуковим фоном міста, людей із ліхтариками на темних вулицях. Сцени з пунктів незламності, де люди гріються, заряджають телефони, працюють, п'ють гарячий чай і спілкуються, кадри дітей, які граються в цих пунктах обігріву, а також волонтерів, що безперервно готують і роздають їжу, забезпечують сильний ефект присутності. Репортажний підхід дозволив зафіксувати події в момент їх розвитку та зберегти їхню автентичність.

Також у стрічці присутні елементи портретного нарису. Найбільш виразно це проявляється в історії викладачки фортепіано Євгенії Мартинюк. Через її побут, емоційний стан та спосіб облаштування життя у холодній квартирі розкривається приватний вимір переживання кризи.

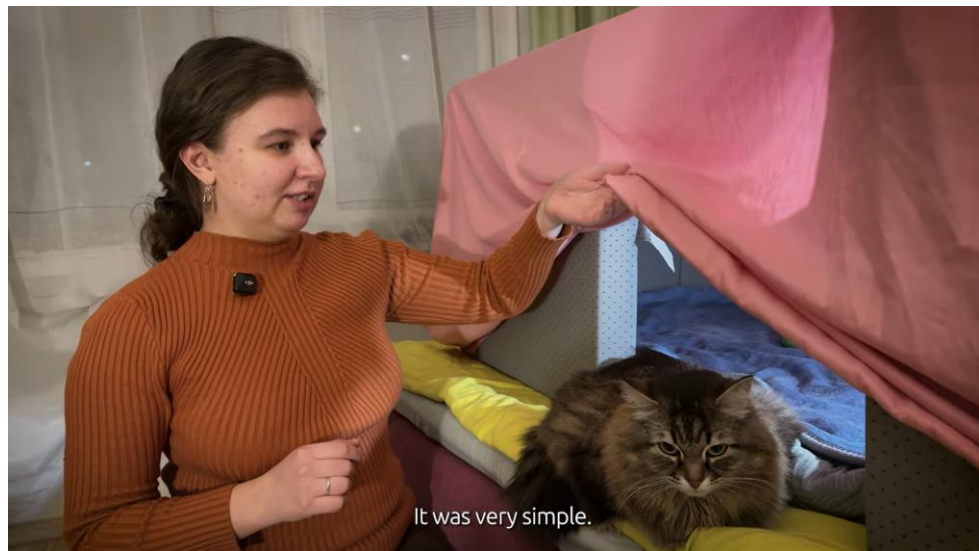

Рис. 11. Фрагмент інтерв'ю з Євгенією Мартинюк

Усі ці жанрові елементи об'єднуються в єдину структуру завдяки авторському коментарю. Авторка не лише спостерігачка, а й наскрізна ведуча фільму. Вона з'являється у стендапах, взаємодіє з героями та доповнює історію закадровим текстом. Це допомагає поєднати окремі сюжетні лінії та зробити розповідь цілісною.

Рис. 12. Приклад авторського стендапу у фільмі «Аби скоріше весна» (Hoping for Spring)

Поєднання різних жанрових підходів робить фільм «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) багаторівневою історією, де особисті досвіди, міський простір і авторський погляд переплітаються між собою. Це дозволило

створити якісний аудіовізуальний продукт, що повністю задовольняє запити аудиторії, яка цікавиться глибоким і змістовним документальним кіно.

2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення

Візуальний стиль та звуковий дизайн документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) працюють як єдина художня система. Графічне оформлення, колірна гама та музичний супровід підібрані так, щоб точно відтворити атмосферу енергетичної кризи та відобразити емоційний стан героїв.

Саме завдяки зміні звуку та картинки створено динаміку у фільмі. Тривожна музика й гуркіт генераторів на початку ближче до кінця змінюються на легку весняну мелодію та живі звуки вулиці.

Інтерв'ю з героями постійно перебиваються живими кадрами з місць подій. Це дозволяє уникнути одноманітності «голів, що говорять», допомагає глибше передати атмосферу зануреного в кризу простору та візуально підсилює кожне слово респондентів.

Візуальне рішення фільму побудоване на чіткому колірному контрасті між сезонами, що дозволило підкреслити перехід від зимових випробувань до весняного відновлення.

Кольорокорекція. Основний відеоряд – кадри зимового періоду (січень-лютий 2026 року) – скориговано у холодних, синювато-сірих відтінках із приглушеною насиченістю. Також застосовано легке віньєтування – затемнення по краях, яке візуально звужує простір у кадрі та допомагає зосередити увагу на центральному об'єкті, підсилює відчуття присутності, додає інтимності й легкого драматизму, а також створює асоціації з плівковою, трохи ностальгійною візуальною стилістикою.

Кадри весняного циклу було зроблено теплішими, м'якшими та більш насиченими. Повернення золотавих, сонячних і зелених відтінків на рівні візуального сприйняття фіксує перехід від зимового стану до відновлення,

підкреслюючи зміну емоційного тону та посилюючи відчуття відродження й повернення життя.

Звук та музика. Звуковий ряд фільму побудований на трьох рівнях і є важливим драматургічним інструментом:

1. *Музичний супровід.*

Музичний ряд відображає емоційну зміну сюжету. На початку фільму переважають більш напружені та тривожні композиції, які відображають стан невизначеності та кризових умов. У центральній частині використовується більш нейтральна й спокійна музика, а у фіналі – світліші та піднесені мелодії, що підкреслюють перехід до весни та відновлення. Більш сумні історії підсилені більш трагічною музикою, веселіші – більш піднесеною.

Уся використана музика є ліцензійною, умови безкоштовних ліцензій дотримано повністю. У описі до відео на YouTube зазначено назви треків та авторів відповідно до вимог ліцензій.

2. *Жива музика в кадрі.*

Окреме і надзвичайно важливе місце у структурі проєкту посідає жива музика в кадрі. Це сцени, де героїня фільму, викладачка фортепіано Євгенія Мартинюк виконує твори «Experience» Людовіко Ейнауді та «Van Gogh» В'єрджініо Аєлло. Музика, записана безпосередньо під час зйомок в автентичних умовах холодної квартири, передає внутрішню силу героїні, яка через мистецтво чинить опір навколишньому хаосу. Використання цих музичних фрагментів на початку та в завершенні її історії обрамлює цю частину розповіді та підсилює відчуття внутрішньої сили й стійкості героїні.

3. *Природні звуки (інтершуми).*

Окрему увагу приділено системі природних звуків (інтершумів), які створюють сильний ефект присутності. Головним звуковим маркером кризової зими став реальний, важкий і монотонний гул генераторів, записаний на вулицях Києва та області, який чергується. У фінальній весняній частині акцент зміщується на живі розмови людей та спеціально інтегрований у звукову доріжку чистий спів птахів, який переносить глядача у весну.

Відеозаставка та обкладинки. На часовому проміжку 01:17-01:27 у фільмі з'являється відеозаставка з назвою стрічки *Hoping for Spring*, яка накладається на кадри намету «Пункту незламності». У кадрі – напіввідкритий вхід, крізь який видно світло та силует людини всередині.

Рис. 13. Обкладинка документального фільму «Аби скоріше весна» (Hoping for Spring)

Цей же намет використано на обкладинці тизера, але вже з загального плану, де акцент зроблено на світлі з віконця та генераторі поруч. Цю локацію обрано тому, що намет активно фігурує у розв'язці фільму.

Сама обкладинка фільму фокусується на людському вимірі кризи: на ній зображено героя Дмитра, який наодинці сидить у наметі, опустивши голову. Зображення підкреслює атмосферу блекаутів і передає стан втоми та напруги, в якому перебували люди в цей період.

Обкладинки свідомо створені на основі реальних кадрів. Таке рішення продиктоване бажанням зберегти документальну правдивість і не відходити від реальності, яку показує фільм.

Основний акцент зроблено на світлі й темряві, оскільки їхнє протиставлення найточніше передає досвід блекаутів – відчуття нестабільності, напруги та водночас присутності життя навіть у складних умовах.

Для кросмедійного поширення проекту в соціальних мережах було створено окрему вертикальну версію цих обкладинок, де кадри та текст перекомпоновано під екрани смартфонів.

Титрування та міжнародна адаптація. Оскільки фільм орієнтований зокрема і на іноземну аудиторію, текстовому супроводу було приділено особливу увагу. Початкові та фінальні титри виводяться на екран одночасно двома мовами: згори йде текст українською, а знизу – англійською.

Титрування героїв (Lower thirds) дублюється за таким же двомовним принципом. Спочатку йде титр українською, після цього – англійський переклад.

Рис. 14. Приклад титрування героя українською мовою

Рис. 15. Приклад титрування героя англійською мовою

Англомовні субтитри створені для всього хронометражу стрічки і виконувалися поетапно. Спочатку було виконано транскрибування усної мови героїв українською мовою та відредаговано текст для читабельності. Після цього матеріал було адаптовано англійською мовою, ретельно перевіряючи точність перекладу кожної фрази, щоб зберегти оригінальний зміст та емоційне забарвлення слів героїв. На фінальному етапі готові субтитри було чітко синхронізовано з відеорядом.

Шрифт. Для всіх написів у фільмі й на обкладинках використовується шрифтова гарнітура Ubuntu у різних накресленнях. Це сучасний шрифт без зарубок, який завдяки своїй чіткості однаково легко читається як із комп'ютерних моніторів, так і з екранів телефонів, не відволікаючи глядача від відеоряду.

2.5. Авторська ідея

«Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) – документальний фільм про життя киян і мешканців Київщини взимку 2026 року, коли столиця опиняється в умовах затяжної енергетичної кризи через ракетно-дронові атаки з боку ворога й живе в умовах тривалих відключень електроенергії та відсутності тепла й води.

У центрі фільму – людина в умовах системної нестабільності, яка, попри втрату базових умов комфорту, продовжує адаптуватися, підтримувати інших і вибудовувати нову «нормальність».

Під час суворого зимового блекауту авторка фільму вирушає в спостережну подорож знеструмленим і зануреним у темряву містом. Випадкові зустрічі зі звичайними киянами поступово складаються у мозаїку людських історій про стійкість, взаємодопомогу, людяність. І про пошук внутрішнього тепла як способу вистояти в умовах холоду, виснаження й невизначеності.

Головною авторською ідеєю було показати, що коли інфраструктура більше не здатна гарантувати базову безпеку, люди починають вибудовувати її самі – через присутність, турботу й взаємопідтримку.

Творчий задум базується на прагненні показати енергетичну кризу крізь призму інтимних, живих історій звичайних киян та мешканців області та на поєднанні документальної фіксації реальності з авторською рефлексією.

Через інтерв'ю, спостережні сцени та авторський голос вибудовується багатошаровий наратив, у якому індивідуальні історії формують цілісну картину життя міста в умовах енергетичного колапсу. Особливу увагу приділено емоційному та соціальному виміру досвіду.

Медіапроект «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) виступає як спроба збереження живої пам'яті про те, як цивільне населення великого міста проживало наслідки війни в умовах відсутності базових ресурсів – тепла, світла та води.

Концептуально фільм фокусується на тому, як знеструмлене й холодне місто водночас породжує іншу, невидиму мапу просторів тепла, які люди створюють одне для одного. У цьому контрасті між зовнішньою крихкістю та внутрішнім світлом і формується головний сенс стрічки.

Назва документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) є рефлексією реального досвіду героїв, адже саме ця фраза найчастіше звучала під час інтерв'ю та спілкування з людьми на локаціях.

На першому, побутовому рівні вона відображає буквально прагнення цивільного населення витримати люті морози в знеструмленому місті, де прихід тепла означає завершення критичного опалювального сезону й подолання енергетичного колапсу.

Водночас назва має глибоке емоційне та метафоричне навантаження, символізуючи стан колективної надії, яка допомагає суспільству триматися в моменти виснаження від війни.

У філософському вимірі стрічки зима уособлює військовий терор і темряву, тоді як весна виступає синонімом відродження, спротиву та неминучої

перемоги життя. Композиційний рух фільму від зимового морозу до фінальних весняних кадрів підкреслює головну авторську тезу: попри намагання ворога заморозити місто, внутрішнє світло та взаємопідтримка людей здатні перемогти будь-який холод.

Практичне значення проєкту полягає в поєднанні інформаційної, документальної та соціальної функцій. Він фіксує події та водночас створює простір для їх осмислення, сприяє формуванню емпатії до досвіду українців у міжнародній аудиторії та виступає візуальним свідченням історичного періоду. Окрім цього, проєкт може використовуватися як навчальний матеріал у сфері медіакомунікацій.

2.6. Особливості аудиторії

Проєкт орієнтований як на українського глядача, так і на міжнародну аудиторію, якій важливо зрозуміти сучасний досвід життя в Україні під час війни та енергетичної кризи.

Для української аудиторії фільм має характер безпосереднього емоційного та документального відображення спільного досвіду, тоді як для міжнародної – виконує пояснювальну та інтерпретаційну функцію, допомагаючи краще зрозуміти повсякденні реалії цивільного життя в умовах війни через персональні історії.

З територіального погляду основною аудиторією є мешканці Києва та Київської області, оскільки саме тут відбуваються події фільму. Водночас тематика стрічки є актуальною для всієї України, адже досвід відключень електроенергії, адаптації та взаємодопомоги є спільним для багатьох регіонів.

За віком і поведінкою глядачі розділяються залежно від платформи. Повну версію фільму на YouTube переважно дивляться люди віком від 25 до 55 років. Це доросла, соціально активна аудиторія: вчителі, підприємці, військові, волонтери, громадські активісти, митці тощо. Це аудиторія, яка схильється до перегляду довгого контенту на YouTube – інтерв'ю, репортажних історій, влогів, великих експлейнерів і власне документальних

фільмів. Це користувачі, які свідомо обирають більш глибокий формат перегляду замість коротких відео, і готові залучатися до складніших тем та довших наративів.

Натомість молодіжний сегмент віком від 16 до 30 років залучається через екосистему коротких промо-форматів у TikTok, Instagram Reels, Facebook Reels та YouTube Shorts. Молодь звикла до швидкого й емоційного контенту, тому динамічні вертикальні відео допомагають залучити її до серйозної соціальної теми.

З соціально-професійного боку аудиторія включає також студентів і викладачів гуманітарних спеціальностей (журналістика, соціологія, культурологія тощо), працівників медіа, представників громадських організацій і волонтерського сектору. Також фільм може бути цікавим людям, які активно стежать за соціальними темами, документальним кіно та сучасними суспільними проблемами.

Також потенційною аудиторією є ті, хто цікавиться соціальною проблематикою – питаннями війни, життя цивільного населення, волонтерства, взаємодопомоги та психологічної адаптації суспільства в кризових умовах.

Безпосередньо потенційною аудиторією є також герої стрічки та коло їх оточення.

Гендерно аудиторія є збалансованою, оскільки теми фільму не прив'язані до певної статі й стосуються спільного досвіду.

На момент представлення бакалаврської роботи творчий проект повністю реалізований та розміщений у мережі інтернет. Офіційний прем'єрний показ документального фільму відбувся 20 травня 2026 року на платформі YouTube, де він знаходиться у відкритому доступі за посиланням: [81].

Таке розміщення забезпечує тривалий життєвий цикл медіапродукту. Крім того, при публікації на YouTube було здійснено повну локалізацію відеоконтенту, зокрема назви, опису та ключових метаданих англійською

мовою. Це забезпечило доступність стрічки для іноземної аудиторії та створило можливість ефективного пошуку фільму в мережі за англomовними запитами.

Просування документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) було реалізовано поетапно за чіткою комунікаційною стратегією, орієнтованою на органічне охоплення:

Тизерна кампанія. Релізу повної версії передував випуск короткого тизера на платформах YouTube, Instagram, Facebook та TikTok. Це дозволило сформувати перший інтерес аудиторії та заздалегідь оголосити дату прем'єри.

Цифровий реліз та крос-медійна підтримка. Після цього через кілька днів повну версію фільму було опубліковано на YouTube-каналі авторки. Вихід стрічки супроводжувався поширенням коротких відеовірізок із фільму в соціальних мережах з інформацією про те, що прем'єра відбулася, регулярними публікаціями у сторіс та розсиланням посилань в особистих повідомленнях, що забезпечило постійне зростання переглядів та активності.

Партнерські колаборації. Було заздалегідь узгоджено інформаційну підтримку з офіційними університетськими ресурсами. Організовано спільні публікації із YouTube-каналом кафедри міжнародної журналістики, у Facebook – з кафедрою міжнародної журналістики та факультетом журналістики, а в Instagram – із офіційним акаунтом факультету журналістики.

Органічний шеринг. Посилання на готову стрічку було надіслано героям фільму із домовленістю про подальше поширення серед їхніх знайомих і підписників для максимального охоплення. Крім того шеринг відбувався через студентські спільноти.

Офлайн-презентація. У межах промокампанії підготовлено публічний показ фільму в стінах Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Для цього попередньо було запущено анонси у соціальних мережах, зокрема Instagram та Facebook, які також публікувалися у співавторстві – сторінка Факультету журналістики, сторінка Університету Грінченка та особиста сторінка авторки. Також для проведення заходу

попередньо було підготовано інтерактивну презентацію, аби глибше занурити присутніх у проблематику фільму, розповісти про ідею та особисту мотивацію авторки звернутися до цієї теми.

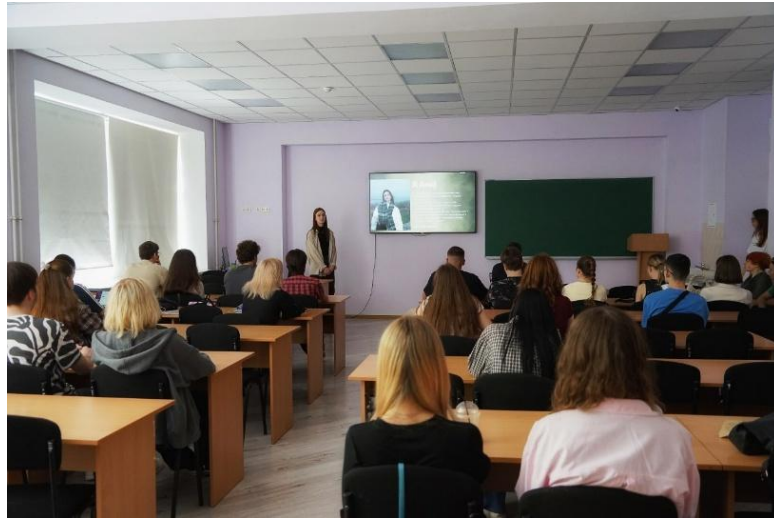

Рис. 16. Фото з показу документального фільму «Аби скоріше весна» (Hoping for Spring) в Університеті Грінченка

На події були присутні студенти різних курсів і освітніх програм – «журналістика», «реклама і зв'язки з громадськістю», «медіапродюсування», «видавнича справа та редагування», а також викладачі й студенти інших факультетів Університету Грінченка.

Стрічка отримала позитивний відгук від університетської спільноти та викликала жваве обговорення. Глядачі відзначили високу документальну цінність фільму, його емоційну глибину та точність у фіксації побутових деталей пережитої зими.

Після заходу було підготовлено та опубліковано новини для сайту факультету журналістики [85] та кафедри міжнародної журналістики.

Окрім презентаційної, захід виконав навчальну функцію для молодших курсів, демонструючи практичний приклад створення дипломного медіапроєкту.

Дистрибуція коротких форматів. Окремим інструментом просування фільму став систематичний випуск коротких фрагментів стрічки у YouTube Shorts, Instagram, Facebook та TikTok. Цю роботу було активно розпочато після

прем'єри для залучення нової аудиторії, і її планомірне продовження передбачено на всіх наступних етапах просування проєкту.

Робота зі ЗМІ. Для залучення зовнішніх медіамайданчиків було підготовлено та розіслано у медіа пресреліз та в результаті отримано згадки у кількох медіа. Зокрема, у Amazing Ukraine [45] та Truthful Reporting [80].

Подальше розширення аудиторії планується за рахунок уже реалізованих та запланованих інструментів просування.

Для масштабування медіапроєкту та продовження його життя в інформаційному просторі сформовано план дій, який включає такі напрями:

- **Фестивальна та конкурсна дистрибуція.** Передбачено можливість подачі документального фільму на українські та міжнародні конкурси, а також на фестивалі. Це дозволить отримати професійну експертну оцінку та вивести проєкт на новий рівень визнання.

- **Інтеграція в освітній процес.** Розглядається можливість впровадження медіапроєкту в навчальний процес для студентів гуманітарних та соціальних спеціальностей (журналістика, соціологія, історія, зв'язки з громадськістю). Фільм може використовуватися під час лекцій, семінарів та міждисциплінарних круглих столів як наочний практичний кейс. Окрім цього, стрічка може слугувати практичним матеріалом для студентських наукових товариств під час аналізу розвитку волонтерського руху та сучасних практик самоорганізації суспільства.

- **Співпраця з громадським сектором та закладами культури.** Планується організація безкоштовних показів фільму на базі молодіжних хабів, волонтерських центрів та публічних бібліотек України. Такий крок допоможе залучити локальні громади до обговорення теми та перетворить фільм на майданчик для суспільного діалогу про досвід виживання під час енергетичної кризи, прояви колективної стійкості, феномен українського волонтерства та важливість збереження пам'яті про спільне подолання цих викликів.

- **Міжнародні покази в осередках української діаспори.**

Розглядається можливість використання фільму для демонстрації за кордоном через українські громадські організації, культурні центри та спільноти в містах Європи, де проживає велика кількість українців. Завдяки наявності англійських субтитрів такі заходи можуть стати ефективними інструментами для залучення іноземної публіки, європейських журналістів та лідерів думок. Це дозволить наочно показати закордонній аудиторії реальні наслідки російського енергетичного терору та підкреслити важливість підтримки України.

РОЗДІЛ 3.

ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

Для зйомки документального фільму було сформовано мобільний комплект технічних засобів. Увесь відеоматеріал було відзнято на смартфон iPhone 16 Pro у високій роздільній здатності 4K (Ultra HD). Це дозволило досягти високої якості зображення, а також відкрило широкі можливості для кадрування під час монтажу. Завдяки високій роздільній здатності вдалося масштабувати окремі плани без втрати якості, щоб акцентувати увагу на деталях чи емоціях героїв.

Запис основного відеоряду зимового циклу здійснювався із частотою 25 кадрів на секунду, тоді як кадри весняного циклу фіксувалися із частотою 60 кадрів на секунду.

З метою забезпечення високої якості зображення та повного контролю над процесом зйомки, замість стандартного базового застосунку камери було використано професійну мобільну програму Blackmagic Camera. Це дозволило вручну регулювати ключові параметри, зокрема фокусування, експозицію, баланс білого та частоту кадрів для кожної окремої сцени. Для забезпечення стабільності статичних планів та проведення інтерв'ю було задіяно штатив.

Особливу увагу було приділено запису звуку, оскільки саме інтерв'ю є основою загальної драматургії стрічки. Запис розмов, стендапу автора та закадрового тексту здійснювався за допомогою бездротової мікрофонної радіосистеми DJI Mic Mini.

Ураховуючи специфіку знімального процесу за умов низьких температур, які сягали -20 °C, окрему увагу було приділено енергонезалежності обладнання. Для запобігання передчасному розрядженню акумулятора смартфона та підтримки безперервної роботи техніки на морозі було застосовано зовнішні портативні акумулятори високої ємності, що дозволило забезпечити стабільне живлення та постійну підзарядку пристроїв без безпосереднього доступу до електромережі.

Оскільки вихідні файли у роздільній здатності 4K мають великий розмір, одразу після завершення зйомок увесь масив відзнятого матеріалу завантажувався на швидкий портативний SSD-накопичувач для надійного збереження та швидкісного передавання даних.

Монтаж усього масиву відеоданих було реалізовано на ноутбучі ASUS TUF Gaming F15. Основна робота з монтажу проходила у програмі Adobe Premiere Pro 2025. Вихідні файли мали велику технічну вагу, тож для оптимізації процесу та полегшення навантаження на систему було залучено програму Adobe Media Encoder 2025. З її допомогою було створено проксі-файли (тимчасові полегшені копії відео) у форматі QuickTime ProRes Proxy, що дозволило здійснювати монтаж плавно й без технічних затримок.

Додатково на етапі постпродакшну було використано функціонал програми CapCut. Її інструменти було застосовано для точкового покращення звукових доріжок на окремих кадрах, цифрової стабілізації деяких відео, а також для створення анімованої початкової заставки фільму.

Крім того, у CapCut здійснювався монтаж деяких коротких вертикальних відеороликів для просування проєкту в соціальних мережах.

Фінальний рендеринг документального фільму було виконано у високій якості з використанням кодеку Apple ProRes 422 у форматі QuickTime із роздільною здатністю Full HD (1920x1080).

Для підготовки обкладинок та супутніх промо-матеріалів було залучено кілька спеціалізованих програм. Обробка фотографій для пресрелізів та соціальних мереж здійснювалася в мобільному редакторі Snapseed.

Безпосереднє створення дизайну обкладинок для фільму й тизера, а також постів анонсів, фінальних заставок для коротких вертикальних відео тощо відбувалося в редакторі Canva.

Для швидкого транспортування великих обсягів відео- та аудіофайлів використовувалося хмарне сховище FEX.NET.

Робота з текстами проходила в хмарному текстовому редакторі Google Docs, що забезпечувало постійний доступ до документів із будь-якого пристрою.

Уся музика використана легально та завантажена з таких майданчиків:

- Фонотека YouTube: «Way Back Home» (Simon Herody), «Candy Apple Town» (National Sweetheart), «Society's Dream» (Mini Vandals), «Rapid Unscheduled Disassembly» (The Grey Room / Density & Time), «Fire In The Sky» (Alex Jones / Xander Jones), «Wind-Up Mountains» (Schwartzzy), «Melancholia» (Godmode), а також «Serenity» та «Minor With Cricket» (Audionautix, за ліцензією Creative Commons 4.0);
- Bensound: «Aeon» (Theatre Of Delays);
- BreakingCopyright: «Urano» (Alex Productions, за ліцензією Creative Commons 3.0);
- No-Copyright-Music: «Pianomatic» (Liborio Conti);
- Epidemic Sound: «Come Spring» (Megan Wofford).

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній бакалаврській роботі було розкрито особливості створення та просування авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*), присвяченого життю мешканців Києва та Київської області під час тривалих відключень електроенергії взимку 2026 року. Поставлену мету досягнуто, а визначені завдання виконано в повному обсязі.

У роботі досліджено теоретико-методологічні засади функціонування документального кіно в системі медіа. З'ясовано, що документальне кіно є важливим інструментом фіксації, осмислення та репрезентації реальності, оскільки поєднує фактологічну основу, авторське бачення, аудіовізуальні засоби виразності та соціально значущий зміст. Окрему увагу приділено специфіці відображення соціальної проблематики воєнного часу. Встановлено, що документальний фільм дає змогу не лише інформувати аудиторію про наслідки війни, а й передавати індивідуальний людський досвід, формувати емпатію та зберігати колективну пам'ять про події сучасності.

Дослідження українського й міжнародного медійного досвіду репрезентації наслідків російського енергетичного терору та тривалих відключень електроенергії засвідчило, що тема енергетичної кризи в Україні виходить за межі суто інфраструктурної проблеми й набуває виразного соціального виміру. Відключення електроенергії впливають на побут, роботу, навчання, комунікацію, психологічний стан і щоденні практики людей. Саме тому ця тема потребує не лише оперативного інформаційного висвітлення, а й глибшого документального осмислення.

Для виявлення запитів, емоційного стану та практик проведення часу цільової аудиторії під час відключень електроенергії було проведено опитування. Його результати дали змогу краще зрозуміти досвід аудиторії, її емоційне сприйняття енергетичної кризи та способи адаптації до тривалих знеструмлень. Отримані дані були враховані під час формування авторської

ідеї, добору героїв, побудови драматургії фільму та визначення ключових акцентів медіапроєкту.

Практичним результатом роботи стало створення авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) та реалізація кросмедійної стратегії його просування. У процесі роботи було зібрано емпіричний матеріал, проведено інтерв'ю, організовано спостережні та репортажні зйомки, підготовлено сценарну й монтажну структуру, здійснено постпродакшн і створено англomовну адаптацію фільму для міжнародної аудиторії. Окремим етапом стала дистрибуція та просування медіапроєкту через взаємодію з медіа й поширення контенту в соціальних мережах.

У результаті було створено завершений аудіовізуальний продукт, який репрезентує повсякденне життя українців в умовах енергетичної кризи та фіксує практики адаптації людей до тривалих відключень електроенергії. Документальний фільм «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) поєднує індивідуальні історії, соціальний контекст і авторське бачення, що дозволяє передати не лише фактичний перебіг подій, а й емоційний стан суспільства в умовах воєнної реальності.

Отже, проведене дослідження підтвердило, що документальне кіно є ефективним засобом репрезентації соціально важливих тем, зокрема досвіду життя в умовах енергетичної нестабільності. Енергетична криза, спричинена російськими атаками на критичну інфраструктуру України, визначається як складне соціальне явище, що трансформує повсякденність і потребує фіксації в медійному просторі. У цьому контексті авторський документальний фільм виступає інструментом осмислення сучасності, збереження свідчень про життя українців під час війни та донесення цього досвіду до української й міжнародної аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. A mobile kitchen set up by Ukrainian veterans has become a lifeline for Kyiv's residents who have been left for long hours without power or heating, amid intensified strikes by Moscow on Ukraine's energy infrastructure. *Reuters. Instagram*. 2026. URL: <https://www.instagram.com/reels/DUBJn3HjQG1/> (дата звернення: 27.05.2026).
2. Antonov V. Documentaries are Ukrainian chronicles. *Теле- та радіожурналістика*. 2019. Вип. 18. С. 88–93. URL: <https://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/teleradio/article/viewFile/2251/2384> (дата звернення: 30.04.2026).
3. Aufderheide P., Woods M. The State of Journalism on the Documentary Filmmaking Scene. Center for Media & Social Impact, 2021. URL: <https://cmsimpact.org/report/the-state-of-journalism-on-the-documentary-filmmaking-scene/p/executive-summary/> (дата звернення: 30.04.2026).
4. Blackout. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/blackout> (дата звернення: 26.05.2026).
5. Blauvelt C. '2000 Meters to Andriivka' Review: '20 Days in Mariupol' Follow-Up Is a You-Are-There War Movie Like Nothing Else. *IndieWire*. 2026. URL: <https://www.indiewire.com/criticism/movies/2000-meters-to-andriivka-review-1235087436/> (дата звернення: 27.05.2026).
6. Cross J. In defense of documentaries as journalism. *Columbia Journalism Review*. 2018. URL: https://www.cjr.org/first_person/documentary-film-journalism.php (дата звернення: 27.05.2026).
7. Curthoys A., Lake M. Connected Worlds: History in Transnational Perspective. *ANU Press*. 2006. URL: <https://doi.org/10.22459/cw.03.2006> (дата звернення: 27.05.2026).
8. Day M. Ukrainians speak about life without electricity as Russia hammers power grid. *TVP World - Poland and World breaking, daily & top news*.

2026. URL: <https://tvpworld.com/91081264/ukrainians-on-life-without-electricity-as-russia-hammers-power-grid> (дата звернення: 25.04.2026).

9. Documentary film. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/art/documentary-film> (дата звернення: 30.04.2026).

10. Documentary Marketing Strategies That Actually Work. *Global Filmz Studios*. URL: <https://globalfilmzstudios.com/documentary-marketing-strategies-that-actually-work/> (дата звернення: 27.05.2026).

11. Documentary. *Britannica Dictionary*. URL: <https://www.britannica.com/dictionary/documentary> (дата звернення: 30.03.2026).

12. Documentary. *Cambridge Dictionary*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/documentary> (дата звернення: 26.05.2026).

13. Doluda Y. 'We are all used to this' – Inside one of Kyiv's hardest-hit buildings this winter. *The Kyiv Independent*. 2026. URL: <https://kyivindependent.com/we-are-all-used-to-this-now-inside-one-of-kyivs-hardest-hit-buildings-this-winter/> (дата звернення: 27.05.2026).

14. Dugan J., Byles D., Mohagheghi S. Social vulnerability to long-duration power outages. *International Journal of Disaster Risk Reduction*. 2022. Vol. 85, № 12. Article 103501. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2022.103501>. URL: https://www.researchgate.net/publication/366519339_Social_vulnerability_to_long-duration_power_outages (дата звернення: 30.04.2026).

15. Film Genres: Documentary films. *Dartmouth Libraries Research Guides*. URL: <https://researchguides.dartmouth.edu/filmgenres/documentaries> (дата звернення: 26.04.2026).

16. Hornaday A. Documentaries aren't journalism, and there's nothing wrong with that. *The Washington Post*. 2018. URL: https://www.washingtonpost.com/lifestyle/style/documentaries-arent-journalism-and-theres-nothing-wrong-with-that/2018/10/04/a27201ee-c73f-11e8-9b1c-a90f1daae309_story.html (дата звернення: 27.05.2026).

17. How Power Cuts Are Affecting Ukrainians. *New York Times*. 2025. URL: <https://youtube.com/shorts/ncw1cZ-nx2I?si=3GcUv9DFfRoFr41W> (дата звернення: 26.04.2026).
18. How Ukraine is surviving winter without power after Russian attacks. *The Guardian*. 2026. URL: https://youtube.com/shorts/-Ge6obP70hA?si=yfNFbz5ym9_uNFpQ (дата звернення: 26.04.2026).
19. How Ukrainians Are Coping Without Heat. *New York Times*. 2026. URL: <https://youtube.com/shorts/pfjDC8GV8bc?si=qvdY4713NPj0yZfm> (дата звернення: 26.04.2026).
20. Iwasaki P. Gathering the Story: Documentary Film Research and Data Collection. – *The Asian Conference on Media, Communication & Film 2020*. 2021. URL: <https://doi.org/10.22492/issn.2186-5906.2021.2> (дата звернення: 27.05.2026).
21. Kerrigan S., McIntyre P. The ‘creative treatment of actuality’: Rationalizing and reconceptualizing the notion of creativity for documentary practice. *Journal of Media Practice*. 2010. Vol. 11, no. 2. P. 111–130. DOI: https://doi.org/10.1386/jmpr.11.2.111_1 URL: https://www.researchgate.net/publication/233573757_The_creative_treatment_of_actuality_Rationalizing_and_reconceptualizing_the_notion_of_creativity_for_documentary_practice (дата звернення: 30.04.2026).
22. Kochetova J., Harding L. ‘Everything is frozen’: bitter winter drags on for Kyiv residents as Russia wipes out power. *The Guardian*. 2026. URL: <https://www.theguardian.com/world/2026/feb/13/everything-is-frozen-bitter-winter-drags-on-for-kyiv-residents-as-russia-wipes-out-power> (дата звернення: 27.05.2026).
23. Kostezh S. How Ukrainians Are Protecting Their Homes Against Russia’s Winter Offensive. *Kyiv Post*. 2026. URL: <https://www.kyivpost.com/post/68177> (дата звернення: 27.05.2026).
24. Kyiv residents live without heating and electricity after Russian attack on power facility. *AP Archive*. *YouTube*. 2026.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0ncdyUoQo0w> (дата звернення: 27.05.2026).

25. Le Masurier M. What is Slow Journalism? *Journalism Practice*. 2014. Vol. 9, no. 2. P. 138–152. URL: <https://doi.org/10.1080/17512786.2014.916471> (дата звернення: 27.05.2026).

26. Life in Kyiv with no heating and strict power cuts | war in Ukraine. *Tania Kovba YouTube*. 2026. URL: https://www.youtube.com/watch?v=BJ_TEMLacZ4 (дата звернення: 27.05.2026).

27. Lytvynov V. How Kyiv residents adapt to life without electricity, heat, and water. *Texty.org.ua*. 2026. URL: <https://texty.org.ua/articles/116698/how-kyiv-residents-adapt-to-life-without-electricity-heat-and-water/> (дата звернення: 27.05.2026).

28. Mohn E. Energy crisis. EBSCO Research Starters: Power and Energy. 2022. URL: <https://www.ebsco.com/research-starters/power-and-energy/energy-crisis> (дата звернення: 30.04.2026).

29. Nichols B. Introduction to documentary. *Indiana University Press*. 2001. URL: https://www.kufunda.net/publicdocs/Bill_Nichols__Introduction_to_documentary-1-3and6.pdf (дата звернення: 24.04.2026).

30. Pathak R. K. Film and Social Change: Exploring the Impact of Documentaries on Activism. *Universal Research Reports*. 2024. Vol. 11, no. 1. P. 89–92. URL: <https://doi.org/10.36676/urr.v11.i1.13> (дата звернення: 27.05.2026).

31. Przylipiak M. Defining documentary. *Panoptikum*. 2023. DOI: 10.26881/pan.2023.29.01. URL: <https://scispace.com/papers/defining-documentary-3cmqaeuj> (дата звернення: 30.04.2026).

32. REACH Initiative. Energy Insecurity in Ukraine: An Overview of Humanitarian and Socio-Economic Impacts, March 2025 - Ukraine. *ReliefWeb*.

URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/energy-insecurity-ukraine-overview-humanitarian-and-socio-economic-impacts-march-2025> (дата звернення: 27.05.2026).

33. REACH Initiative. Ukraine: Winter power outages - The consequences of power outages, and factors contributing to societal resilience (November 2025) [EN/UK] - Ukraine. *ReliefWeb*. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-winter-power-outages-consequences-power-outages-and-factors-contributing-societal-resilience-november-2025-enuk> (дата звернення: 27.05.2026).

34. Social issue. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/topic/social-issue> (дата звернення: 30.04.2026).

35. Surviving Ukraine's frozen war: What life looks like without heat or power. *Scripps News*. *YouTube*. 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=csyXbSojzag> (дата звернення: 27.05.2026).

36. Ukraine: No power, no heat, no water – how journalists in Kyiv keep working amid blackouts and freezing temperatures. *European Federation of Journalists*. 2026. URL: <https://europeanjournalists.org/blog/2026/02/03/ukraine-no-power-no-heat-no-water-how-journalists-in-kyiv-keep-working-amid-blackouts-and-freezing-temperatures/> (дата звернення: 27.05.2026).

37. Ukraine's energy system near brink | Ukraine This Week. *Kyiv Independent*. *YouTube*. 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8nКec544SfE> (дата звернення: 27.05.2026).

38. Ukrainians struggle to survive without heat and electricity. *CNN*. URL: <https://edition.cnn.com/2026/01/16/world/video/ukraine-russia-bombing-jared-goyotte-intv-011602pseg1-cnni-world-fast> (дата звернення: 23.04.2026).

39. Ukrainians, enduring a lack of heating and power in their homes, turned a frozen river into a place for car drifting. *Reuters*. *Instagram*. 2026. URL: <https://www.instagram.com/reel/DUPqAWsj->

rC/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=NTc4MTIwNjQ2YQ== (дата звернення: 27.05.2026).

40. United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNDRR). Power Outage / or Blackout (TL0209). URL: <https://www.undrr.org/understanding-disaster-risk/terminology/hips/tl0209> (дата звернення: 26.05.2026).

41. Vertov D. Kino-Eye: The Writings of Dziga Vertov / edited and with an introduction by A. Michelson ; translated by K. O'Brien. Berkeley ; Los Angeles ; London : *University of California Press*, 1984. 344 p. URL: https://monoskop.org/images/2/2f/Vertov_Dziga_Kino-Eye_The_Writings_of_Dziga_Vertov.pdf (дата звернення: 30.04.2026).

42. Visualmediaedge. How to Distribute and Promote Your Branded Documentary. *Visual Media Edge*. 2023. URL: <https://www.visualmediaedge.com/post/promote-branded-documentary> (дата звернення: 27.05.2026).

43. What it's like to live through power, water, and heating outages in Kyiv during a freezing winter, as Russia relentlessly attacks Ukraine's energy infrastructure. *Laurelchor. Instagram*. 2026. URL: <https://www.instagram.com/reel/DUGVCA0iP7q/> (дата звернення: 30.04.2026).

44. Zone R. Book review: nonfiction film's educationist. *International Documentary Association*. 2001. URL: <http://www.documentary.org/column/book-review-nonfiction-films-educationist> (дата звернення: 26.05.2026).

45. Адаменко В. Правда про найпохмурішу зиму Києва 2026: в Україні вийшов документальний фільм «Аби скоріше весна» про життя киян під час енергетичної кризи (ВІДЕО). *Amazing Ukraine*. 2026. URL: <https://www.amazingukraine.pro/lifestyle/pravda-pro-najpohmurishu-zymu-kyyeva-2026-v-ukrayini-vyjshov-dokumentalnyj-film-aby-skorishe-vesna-pro-zhyttya-kyuan-pid-chas-energetychnoyi-kryzy-video/>.

46. Без опалення, світла і тепла: як виживають мешканці висотки під час блекаутів. *Радіо Свобода Україна. YouTube*.

2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vU2V5LjMQ44> (дата звернення: 27.05.2026).

47. Бей А. Здоров'я за графіками: як відключення світла впливають на організм?. *Українська правда. Життя.* 2025. URL: <https://life.pravda.com.ua/health/yak-vidklyuchennya-svitla-vplivayut-na-organizm-305515/> (дата звернення: 27.05.2026).

48. Богачук І. М. Жанри журналістики : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Журналістика». Вінниця : ВДПУ, 2026. 156 с. DOI: <https://doi.org/10.31652/zhanry-zhurnalistyky-2025>. URL: <https://vspu.net/monographs/index.php/monographs/article/view/9> (дата звернення: 30.04.2026).

49. Верьовко М. Г., Іванов В. Ф., Різун В. В. Журналістика. *Енциклопедія Сучасної України. Том 9.* URL: <https://esu.com.ua/article-18546> (дата звернення: 27.05.2026).

50. Вибухові перші враження від фільму «Гра в хованки: Я йду шукати». *Kinomania Film Distribution. Instagram.* 2026. URL: https://www.instagram.com/reel/DWokHmJDLd5/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWF1ZA== (дата звернення: 27.05.2026).

51. Войтенко В. М. Кіно документальне. *Енциклопедія Сучасної України. Том 13.* URL: <https://esu.com.ua/article-6926> (дата звернення: 26.05.2026).

52. Вонс Р. Росія здійснила масований удар у третю річницю атак на енергосистему України. *Главком.* 2025. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/rosija-zdijsnila-masovanij-udar-u-tretju-richnitsju-atak-na-enerhosistemu-ukrajini-1082598.html> (дата звернення: 15.05.2026).

53. Гамерська І. НС в енергетиці. Які обмеження зняті та що змінилось для українців. *РБК-Україна.* 2026. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/ns-energetitsi-ki-obmezhennya-znyati-ta-shcho-1768813773.html> (дата звернення: 27.05.2026).

54. Гіль О. Документальне кіно для вивчення шкільних предметів: досвід інтеграції від тернопільської вчительки. *Нова українська школа* | Веб-ресурс НУШ. 2023. URL: <https://nus.org.ua/2023/12/01/dokumentalne-kino-dlya-vyvchennya-shkilnyh-predmetiv-dosvid-integratsiyi-vid-ternopilskoyi-vchytelky/> (дата звернення: 27.05.2026).

55. Дефіцит електроенергії в Україні – що відбувається насправді? Рубрика: “Доступно про енергетику з DiXi Group” - DiXi Group. *DiXi Group*. 2026. URL: <https://dixigroup.org/deficzit-elektroenergii-v-ukraini-shho-vidbuvaetsya-naspravdi-rubrika-dostupno-pro-energetiku-z-dixi-group/> (дата звернення: 27.05.2026).

56. Дивіться перший тизер документального фільму «Океан Ельзи: Спостереження Шторму». *Okean Elzy. TikTok*. URL: <https://vt.tiktok.com/ZS96P43tD/> (дата звернення: 27.05.2026).

57. Дистрибуція документального кіно: 10 кроків ефективної стратегії. *Програма ЄС і Східного партнерства - Культура і креативність*. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/article/rebecca-ashdown> (дата звернення: 27.05.2026).

58. Дощатов. Ю., Акімова Ю., Кучерявець М. Експерти оцінили ризики блекауту в Україні. *РБК-Україна*. 2022. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/eksperti-otsinili-riziki-blekautu-ukrayini-1669106496.html> (дата звернення: 26.05.2026).

59. Дроботенко А. Е. Документальне кіно і журналістика: взаємозв'язок понять.. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2018. С. 4–7. (Серія «Соціальні комунікації» ; т. 11). URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/11650> (дата звернення: 27.05.2026).

60. Жовтянський В. А. Криза енергетична. *Енциклопедія Сучасної України*. Том 15. URL: <https://esu.com.ua/article-962> (дата звернення: 26.05.2026).

61. За 4 роки повномасштабної війни росія понад 60 разів масовано обстріляла енергетику України - DiXi Group. *DiXi Group*. 2026. URL: <https://dixigroup.org/za-4-roki-povnomasshtabnoi-vijni-rosiya-ponad-60-raziv-masovano-obstrilyala-energetiku-ukraini/> (дата звернення: 27.05.2026).
62. Катерина Т. Блекаут. *ВУЕ*. URL: <https://vue.gov.ua/Блекаут> (дата звернення: 26.05.2026).
63. Кокора А.-Л. "Оскар" за фільм, якого краще б не було. *Історична спадщина України: візуальні джерела та архів – LocalHistory*. 2024. URL: <https://localhistory.org.ua/texts/statti/oskar-za-film-iaкого-krashche-b-ne-bulo/> (дата звернення: 27.05.2026).
64. Коли зникає світло, важливо знати, з якої причини. *ДТЕК Київські електромережі. Facebook*. 2025. URL: <https://www.facebook.com/share/p/1CuGKm5ny6/> (дата звернення: 27.05.2026).
65. Ми, наші улюбленці та війна. *MEGOGO*. 2024. URL: <https://megogo.net/ua/view/23777956-mi-nashi-ulyublentsi-ta-viyna.html> (дата звернення: 27.05.2026).
66. Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. URL: <https://docudays.ua/catalogue/organizations/26/> (дата звернення: 27.05.2026).
67. Москаленко-Висоцька О., Ширман Р. Російсько-українська війна як тематична домінанта в українському документальному кіно останнього десятиліття. *Вісник КНУКІМ. Серія «мистецтвознавство»*. 2024. № 50. С. 50–58. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.50.2024.306757> (дата звернення: 26.05.2026).
68. Надзвичайна ситуація в об'єднаній енергетичній системі України. Закон України «Про електроенергетику». *Верховна Рада України*. 1998. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/575/97-вр/ed20150624#n81> (дата звернення: 30.04.2026).

69. Наумова Л. М. Документалістика: Телевізійний вимір. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2009. Вип. 6. С. 247-254. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mist_2009_6_35 (дата звернення: 30.04.2026).

70. Ні світла, ні води, ні опалення! Як виживають кияни в морози в холодних квартирах. *TCH. YouTube.* 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Q3Fppk3FHCU> (дата звернення: 26.04.2026).

71. Омбудсман: документальні фільми під час війни – це спосіб сказати правду!. *Уповноважений Верховної Ради України з прав людини - Головна.* 2023. URL: https://www.ombudsman.gov.ua/en/news_details/ombudsman-dokumentalni-filmi-pid-chas-vijni-ce-sposib-skazati-pravdu (дата звернення: 27.05.2026).

72. Останній Прометей Донбасу вже в кінотеатрах України. *Kinomania Film Distribution. YouTube.* 2026. URL: https://youtube.com/shorts/eBM_t65kXOs?si=7RwlxGzuAgvJITMr (дата звернення: 27.05.2026).

73. Отрешко Н. Б. Проблема соціальна. *Енциклопедія Сучасної України.* 2023. URL: <https://esu.com.ua/article-881670> (дата звернення: 27.05.2026).

74. Очікування глядачів перед прем'єрою фільму «Гра в хованки: Я йду шукати». *Kinomania Film Distribution. Instagram.* 2026. URL: https://www.instagram.com/reel/DWbdPGnI3x_/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA== (дата звернення: 27.05.2026).

75. Перун В. Група ДТЕК пояснила, чому немає графіків відключення світла для Києва. *LB.ua.* 2026. 21 січ. URL: https://lb.ua/kyiv/2026/01/21/718091_grupa_dtek_poyasnila_chomu.html (дата звернення: 30.04.2026).

76. Робота без світла і тепла: як українці працюють в умовах відключень? | Олексій Мірошніченко. *Українське Радіо. YouTube.*

2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SZ2TQmsqSyM> (дата звернення: 27.05.2026).

77. Самченко В. Мстислав Чернов, режисер «2000 метрів до Андріївки» – це історія про кожного, хто воює на передовій. Укрінформ - актуальні новини України та світу. *Ukrinform*. 2025. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031810-mstislav-cernov-reziser.html> (дата звернення: 25.04.2026).

78. Свириденко Ю. Провели щоденний енергетичний селектор з ключовими міністерствами та головами обласних військових адміністрацій. Facebook. 2026. 22 січ. URL: <https://www.facebook.com/share/p/1GHxJqGHuE/> (дата звернення: 30.04.2026).

79. Свідки. Документальний серіал про очевидців воєнних злочинів • Ukraïner. *Ukraïner*. 2025. URL: <https://www.ukraïner.net/dokumentalnyy-serial-svidky/> (дата звернення: 27.05.2026).

80. Сергієнко А. «Аби скоріше весна»: в Україні вийшов документальний фільм про найтемнішу зиму Києва. *Truthful Reporting*. 2026. URL: <https://truthfulreporting.org/kultura/aby-skorishe-vesna-v-ukrayini-vyjshov-dokumentalnyj-film-pro-najtemnishu-zymu-kyueva/> (дата звернення: 27.05.2026).

81. Сергієнко А. АБИ СКОРІШЕ ВЕСНА | Документальний фільм про життя у Києві без світла, тепла й води. Блекаут 2026. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=E5kBOyuhikU/> (дата звернення: 26.05.2026).

82. Симкович М. Імплементція документального кіно про права людини Docudays UA в освітній процес : методичний посібник. Київ : *DOCUDAYS UA*, 2026. URL: https://docuclub.docudays.ua/storage/news/2026/03/19/metodychka_docu2_2.pdf (дата звернення: 26.05.2026).

83. Слобода В. Акім Галімов: «Стандарти документалістики залежать від совісті і власних меж». *Media Lab*. 2016. URL:

<https://medialab.online/news/akim-galimov-standarty-dokumentalisty-ky-zalezhat-vid-sovisti-i-vlasny-h-mezh/> (дата звернення: 24.04.2026).

84. Степанова Т. Коли покращиться ситуація зі світлом у Києві: Свириденко назвала терміни. *РБК-Україна*. 2026. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/koli-pokrashchitsya-situatsiya-zi-svitlom-1768126227.html> (дата звернення: 27.05.2026).

85. Студентка Факультету журналістики презентувала документальну стрічку про життя українців під час енергетичної кризи взимку 2026 року. *Факультет журналістики*. 2026. URL: <https://fj.kubg.edu.ua/pro-fakultet/spivpratsia-iz-zakladamy-osvity/4073-studentka-fakultetu-zhurnalistyky-prezentovala-dokumentalnu-strichku-pro-zhyttia-ukraintsiv-pid-chas-enerhetychnoi-kryzy-vzymku-2026-roku.html> (дата звернення: 27.05.2026).

86. Тимошик М. Жанри журналістики як науково-практична проблема: до провокації фахової полеміки теоретиків і практиків ЗМІ. *Український інформаційний простір*. 2022. № 2(10). С. 14–42. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269647> (дата звернення: 27.05.2026).

87. Ткаченко В. Що таке блекаут та чи загрожує він українцям. *ФАКТИ ICTV*. 2024. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20240517-shho-take-blekaut-ta-chy-zagrozhuje-vin-ukrayinczyam/> (дата звернення: 26.05.2026).

88. У Києві відбувся допрем'єрний показ фільму Суспільного до 40-річчя трагедії на ЧАЕС. *Суспільне Мовлення*. 24.04.2026. URL: <https://corp.suspilne.media/novyny/65092-u-kyuevi-vidbuvsya-doprem'yernyj-pokaz-filmu-suspilnogo-do-40-richchya-tragediyi-na-chaes/> (дата звернення: 22.04.2026).

89. У кімнаті від 3 до 7 градусів: як Київ живе під час морозів та блекаутів. *hromadske*. *YouTube*. 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NASvucmS79U> (дата звернення: 22.04.2026).

90. У НАС НЕМАЄ СВІТЛА І ДОБРА: як українці виходять на протести проти відключень. *Телебачення Торонто. YouTube.* 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YtH05e3kWqo> (дата звернення: 27.05.2026).

91. Що для вас червоний прапорець у стосунках?. *Kinomania Film Distribution. Instagram.* 2026. URL: https://www.instagram.com/reel/DU0zHENDCbE/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA== (дата звернення: 27.05.2026).

92. Що нас тримає в Києві? Блекаути, мороз і життя у столиці під час зими 2026. Маша Себова. *YouTube.* 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=zdvpmKLTnMQ> (дата звернення: 27.05.2026).

93. Як підготуватися до блекауту? *Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності міста Києва.* 2024. URL: <https://nmc.dsns.gov.ua/kyiv/news/ostanni-novini/iak-pidgotuvatisia-do-blekautu> (дата звернення: 26.05.2026).

94. 20 днів у Маріуполі. *MEGOGO.* 2023. URL: <https://megogo.net/ua/view/23744236-20-dniv-u-mariupoli.html> (дата звернення: 27.05.2026).

95. 2000 метрів до Андріївки. *MEGOGO.* 2025. URL: <https://megogo.net/ua/view/27686276-2000-metriv-do-andriivky.html> (дата звернення: 27.05.2026).

96. 25 березня ми провели кінопоказ документального фільму «Чорновіл» (2024). ФРІ Київ. *Instagram.* 2026. URL: https://www.instagram.com/reel/DWmI1XHDbhb/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=NTc4MTIwNjQ2YQ== (дата звернення: 22.04.2026).

ДОКУМЕНТАЦІЯ

СЦЕНАРНА ЗАЯВКА

Назва: Аби скоріше весна / *Hoping for Spring*

Жанр: Документальний фільм

Автор: Анна Сергієнко

Творча група: додаткові оператори Іллямир Волков та Ірина Золотарьова, редактор англійських субтитрів Даниїл Кобець

Хронометраж: 46:03

Рік випуску: 2026.

Логлайн:

Документальна подорож знеструмленими й замерзлими вулицями Києва та області під час енергетичного терору взимку 2026 року, коли російські атаки залишають столицю без світла, тепла й води. Поки простір навколо занурюється в темряву й стає крихким від морозів до -20°C , мешканці столиці створюють крихітні острівці безпеки, стають світлом та теплом для інших і не дозволяють темряві поглинути себе.

Синоспис:

Січень-лютий 2026 року. Після серії масованих російських атак на енергетичну інфраструктуру Київ і Київська область опиняються у стані затяжної енергетичної кризи. У розпал морозів до -20°C тисячі сімей залишаються у своїх домівках без світла, опалення та води. Місто занурюється у темряву і звичний ритм життя руйнується.

Звичайні житлові райони Києва та області дедалі більше нагадують військові табори. Посеред дворів з'являються намети. Новим звуковим тлом міста стає безперервне, глухе ревіння генераторів. У суцільній темряві фасадів лише подекуди, в поодиноких вікнах, пробивається слабке світло. А простір навколо наповнюється хаотичними вогниками – людьми з ліхтариками, які прокладають собі шлях крізь темряву, що стала новою нормою міста.

Поки енергетики, рятувальники ДСНС та комунальні служби цілодобово ліквідовують наслідки масованих ракетних і дронових атак, кияни та мешканці області намагаються вибудувувати власні осередки «нормальності», адже залишатися у холодних, темних будинках стає просто неможливо. Так серед засніжених дворів і темних вулиць виникає паралельна мапа міста – мапа тимчасових просторів тепла, які люди створюють для людей.

«Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) – це подорож знеструмленими й замерзлими вулицями столиці у пошуках крихітних острівців безпеки. На цьому шляху зустрічаються ті, хто так само шукає тепло, і ті, хто створює його

для інших. У центрі фільму – голоси людей, які зберігають світло всередині себе, поки простір навколо занурюється в темряву й стає крихким від морозу.

Це історія про межу між крихкістю та стійкістю суспільства, яке вчиться жити у затяжній темряві. Це розповідь про втому, що накопичується роками війни, і водночас про здатність людини не втрачати світло всередині себе. Про те, як серед холоду й темряви народжується тепло. І про очікування весни, що переростає у колективну мрію про майбутнє.

Основна думка: коли інфраструктура більше не здатна гарантувати базову безпеку, люди починають вибудовувати її самі – через присутність, турботу й взаємопідтримку.

Герої – мешканці Києва та Київщини:

1. Михайло, киянин
2. Інна, киянка
3. Дмитро, киянин
4. Ірина, киянка
5. Надія, киянка
6. Наталія Розінкевич, киянка, доцент інституту післядипломної освіти
7. Аліса, київська школярка
8. Арсеній, київський школяр
9. Олена, киянка
10. Артем, киянин
11. Наталія, киянка
12. Євгенія Мартинюк, викладачка фортепіано
13. Маріанна, киянка
14. Нікіта (позивний Мажор), військовослужбовець 3 окремої штурмової бригади
15. Матвій, учасник організації «Центурія»
16. Галина, киянка
17. Аліяна Канапіна, засновниця БФ «Юрта Незламності»
18. Юлія Колісник, киянка
19. Лаєрт Арутунян, партнер World Central Kitchen

20.Олег Бібіков, засновник проєкту «FoodTruck: Їжа без кордонів»

21.Марго, броварчанка

22.Тетяна, броварчанка

Цільова аудиторія: українські та міжнародні глядачі, журналісти, викладачі, студенти, волонтери, працівники громадських організацій, а також глядачі, які цікавляться соціальною проблематикою, воєнною документалістикою та довгим контентом на YouTube.

МОНТАЖНИЙ ПЛАН ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ «АБИ СКОРІШЕ ВЕСНА» (<i>HOPING FOR SPRING</i>)				
Час	Відеоряд	Текст	Звук	Титр
Акт I: Зав'язка / вступ				
00:00-00:25	Чорний екран. Поступово з'являються титри.		Интершум роботи дизельного генератора, що поступово посилюється.	<p>Зима 2025-2026 року стала однією з найважчих для України за останні десятиліття. The winter of 2025-2026 became one of the most difficult for Ukraine in recent decades.</p> <p>Росія влаштувала енергетичний терор, цілеспрямовано руйнуючи інфраструктуру під час морозів до -20°C. Russia waged an energy terror campaign, deliberately targeting infrastructure during temperatures as low as -20°C.</p> <p>Найскладніша ситуація склалася в Києві та області, де з 9 січня</p>

				<p>протягом місяця тривали постійні аварійні відключення електроенергії. Kyiv region being affected the most, with a month of emergency blackouts starting on January 9.</p> <p>Тисячі людей у найлютіші морози залишилися без тепла, світла, а багато з них і без води. Thousands of people were left without heating and electricity during the harshest frosts, and many were also left without running water.</p>
00:25-01:16	Динамічний монтаж синхронів (Галина, Олена, Дмитро,	Світла немає, води немає. Тиждень не було ні світла, ні води. Вдома десь до 10 градусів, приблизно так. У мене вдома йде пара з рота.	Інтершуми: міський простір, робота генераторів.	

	<p>Артем, Наталія, Надія, Ласерт Арутюнян, Нікіта, Марго, Олег Бібіков, Євгенія Мартинюк, Юлія Колісник).</p> <p>Перебивки: нічна панорама темного міста, люди з ліхтариками, «Пункти незламності» (далі – ПН або намети) та «Пункти обігріву» (далі – ПО), волонтерська кухня, фудтрак, дитячий лист</p>	<p>Лайфхак один – ходити на роботу, бо там завжди є світло.</p> <p>І ми хоч і сміємося через силу – усе окей, усе гаразд. Але в душі кожен це переживає.</p> <p>Просто питання: «За що? Чому ми повинні ось так страждати?»</p> <p>Бачите, як ми «закликаємо виїхати з Києва»? Бачите? Зігриваємо!</p> <p>Люди допомагали мені, тепер я допомагаю їм.</p> <p>Це записка для воїнів.</p> <p>Ми ж розуміємо, що завтра буде -27 на вулиці. Ми розуміємо, що сьогодні буде ніч.</p> <p>Знаєте: «Щоб не плакати, я сміялася».</p> <p>Є якийсь навіть відчуття кінця.</p>	<p>Фонова тривожна музика, що поступово вводиться та наростає за інтенсивніст ю.</p>	
--	---	--	--	--

	для військових, будинок, пошкоджений внаслідок обстрілу.			
01:16-01:27	Відеозаставка із назвою фільму		Звуковий ефект whoosh на переході. Раптова тиша, після якої починається легка весняна фонова музика. Атмосферний інтершум вулиці.	
01:27-01:40	Монтажна послідовність весняних		Інтершум весняної вулиці.	

	кадрів: люди на прогулянці, зелені дерева, сонячні промені пробиваються крізь листя, діти на майданчику, птахи.		Фонова музика (легка, весняна).	
01:40-02:29	<p>Стендап авторки Анни Сергієнко біля футбольного поля у дворі будинку на лівому березі Києва.</p> <p>Спочатку загальний план, потім середній.</p> <p>Перебивки: батько з сином на</p>	<p>Сьогодні це звичайний двір у спальному районі Києва: сміх дітей на майданчику, розмови сусідів, неквапливі кроки перехожих.</p> <p>Але ще кілька місяців тому він, як і інші двори столиці, зокрема у Дарницькому, Деснянському та Дніпровському районах, був подібним до військового табору, де щоденною справою стало банальне виживання.</p> <p>Мене звати Анна і цієї зими я багато часу проводила серед людей. Я бачила сльози, усмішки, злість, виснаження, маленькі моменти турботи.</p> <p>Я бачила, як кожен по-своєму намагався жити далі – знаходив у буденності крихітні острівці</p>	<p>Інтершум двору.</p> <p>Фонова музика (легка, весняна).</p>	<p>Анна Сергієнко, авторка фільму</p> <p>Anna Serhiienko, filmmaker</p>

	спортивному майданчику, вуличний кіт у дворі. Поступове затемнення фінального кадру.	тепла і створював їх для інших. Просто щоб триматися. Просто щоб жити. Всупереч усьому.		
Акт II: Розвиток дії / основна частина				
Блок 1. Люди у «Пунктах незламності» та «Пунктах обігріву» від ДСНС				
02:29-03:19	Перший кадр виходить із затемнення. Інтерв'ю з Михайлом у ПН (Дарницький район, Харківський масив). Перебивки: люди заходять до намету, крупні плани рук, що	Ну це вже четвертий день по Харківському шосе, 53 світла немає, на жаль. Було два дні тому на 3 секунди дали, а три дні тому – на 40 хвилин. Хлопці гостинно запросили: чаю запропонували, каву запропонували. Порядок у них тут. Ну, як то кажуть, людина до всього звикає. Але те, що всі допомагають одне одному, настрої підіймає. І в таких ситуаціях люди проявляють доброзичливість, підтримку, не ділять на категорії. Підставляють плече і знедоленим, і людям більш заможним.	Інтершуми: ПН, гудіння генератора. Фонова музика (тривожна).	Михайло, киянин Mykhailo, Kyiv resident

	наливають чай, подовжувачі, зарядні пристрої та павербанки на столі, загальні плани інтер'єру намету.			
03:19-04:15	<p>Інтерв'ю з Інною у ПН (Дніпровський район, мікрорайон ДВРЗ). Середні й крупні плани.</p> <p>Перебивки: загальний план намету ззовні, пес у ПН, люди заряджають пристрої, середні плани інтер'єру</p>	<p>Графіка відключень електроенергії у нас немає, як і всюди. Світло дають по 3 години через кожні 15-22 години. Сьогодні, правда, дали на 6 годин зранку. Велике щастя.</p> <p>По теплу – коли є світло, вмикаємо духовку, вмикаємо обігрівачі. Все. Нагрілося – є, не нагрілося – так уже, як є. Холодно у квартирі.</p> <p>Паніки немає, є розуміння, що це треба пережити. Допмагаємо одне одному і всім, кого знаємо, хто просить цієї допомоги.</p> <p>Якщо літні люди, які живуть на верхніх поверхах, тобі телефонують – приходиш, щось приносиш, допомагаєш.</p>	<p>Інтершум ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Посилюється на переході між інтерв'ю.</p>	<p>Інна, киянка</p> <p>Inna, Kyiv resident</p>

	намету, пляшки з водою.	Якщо стане зовсім важко, підемо в ліс, запалимо дерево і будемо там грітися, там будемо їсти готувати. Повинні пережити.		
04:15- 05:30	Інтерв'ю з Дмитром у ПН (Дніпровський район, Русанівка). Середні й крупні плани. Перебивки: людина з ліхтариком іде темною вулицею, працівники ДСНС тягнуть генератор біля намету, відвідувач ПН наливає чай, подовжувачі зі шнурами, Дмитро в наметі.	У нас в під'їзді така ексклюзивна ситуація. У нас немає газу вже давно. Але то інша історія. У мене вдома йде пара із рота. <i>А заміряли, яка температура у квартирі?</i> Ні. На щастя, у мене немає термометра. Менше знаєш – краще спиш. Але бурульки ще не ростуть. У мене телефон замерзає вдома. Він розряджається швидше, ніж зазвичай, бо дуже холодно у квартирі, з рота парує. Я якось на стіл на ніч поклав. На телефоні заряд був 100%. А зранку прокидаюся – вже 60%. Просто полежав. Я сьогодні вихідний, а так я на роботі гріюся. А як вдома – 10 светрів, куртасик. У мене ще песик. Ми вночі в обнімку спимо, і це нас гріє і рятує. Під трьома ковдрами.	Інтершум ПН. Фонова музика (тривожна). Посилюється на переході між інтерв'ю.	Дмитро, киянин Dmytro, Kyiv resident

05:30-06:20	<p>Інтерв'ю з Іриною в ПН (Дніпровський район, мікрорайон ДВРЗ). Середні й крупні плани.</p> <p>Перебивки: Ірина в ПН, подовжувач із великою кількістю шнурів, телефони на зарядці, відвідувачі ПН спілкуються між собою.</p>	<p>Сьогодні з самого ранку світла не було. Десь о 7-й відключили – і більше не було. Все розрядилося.</p> <p>Після обстрілу нам на другу добу дали світло на 1,5 години. Потім знову не було. Потім на третю добу дали на 3 години.</p> <p>Не дуже організовано. Немає повідомлень в інтернеті, щоб можна було швидко і зрозуміло знайти «Пункти обігріву».</p> <p>Я приїхала досить далеко – 5 чи 6 зупинок. І тим паче зараз проблеми з транспортом. Електротранспорт зовсім не ходить, а автобуси ходять, але в такий час дуже рідко.</p> <p>У нашому районі такого немає, треба кудись їхати або йти.</p>	<p>Інтершум ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Посилюється на переході між інтерв'ю.</p>	<p>Ірина, киянка</p> <p>Iryna, Kyiv resident</p>

<p>06:20-07:37</p>	<p>Інтерв'ю з Надією у ПН (Деснянський район, Троєщина). Середні й крупні плани.</p> <p>Перебивки: люди в ПН, чоловік заходить до намету з лотком їжі, нацгвардієць грається з дитиною у ПН.</p>	<p>Я мешкаю на Троєщині, на вулиці Милославській – там, де немає тепла. Квартира на 15-му поверсі, і ліфт не працює.</p> <p>У квартирі холодно. Лягаю спати одягнена у теплі речі. Спала під однією ковдрою, а зараз – плед і дві ковдри. Інакше ніяк.</p> <p>15-й поверх – води немає. У нас просто система така, що немає електрики, немає й води. Ну зараз світло є – вода є.</p> <p>Але ми сильні – ми ж вистоїмо, ми ж витримаємо.</p> <p>Просто для чого...</p> <p>Просто чому нас довели до такої системи?</p> <p>Це знущання над людьми.</p> <p>І чому вони не можуть домовитися, щоб люди так... Вже не знаєш, у що вірити. Просто питання: «За що? Чому ми повинні ось так страждати?»</p> <p>А діти, онуки...</p>	<p>Інтершум ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Затишає до кінця інтерв'ю.</p>	<p>Надія, киянка</p> <p>Nadiya, Kyiv resident</p>
--------------------	--	--	--	---

07:37-08:03	Монтажна послідовність кадрів: велике наметове містечко, ПН ззовні та всередині, чоловік із дитиною виходять із намету, люди сидять і п'ють чай у наметі, навчаються, працюють, діти граються, роздача їжі у ПН.	<p>ЗТ: Прямо на вулицях міста Державна служба України з надзвичайних ситуацій масово розгорнула мобільні пункти обігріву.</p> <p>Вони стали для багатьох із нас єдиними теплими острівцями в холодному і темному місті.</p> <p>Сюди приходили зігрітися, зарядити телефони, випити чаю, попрацювати, повчитися чи перепочити.</p> <p>Іноді – просто щоб побачити інших людей і відчути, що ти не один.</p>	<p>Інтершуми: вулиця, ПН, гул генераторів.</p> <p>Початок нової фонові музики: тривожна, неспокійна.</p>	
08:03-09:07	Інтерв'ю з Наталією Розінкевич в ПН (Дарницький район, Харківський масив). Середні й крупні плани.	<p>Народ, давайте зробимо поки що перерву на 3 хвилини.</p> <p>Сюди я прийшла вперше, тому що другу добу немає світла і вже всі гаджети, в принципі, розрядилися. Інтернету чомусь теж немає.</p> <p>Вимушені були прийти. Слава Богу, що є куди прийти.</p>	<p>Інтершум ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Посилюється на переході</p>	<p>Наталія Розінкевич, викладачка</p> <p>Nataliia Rozinkevych, lecturer</p>

	<p>Перебивки: загальні плани інтер'єру намету, Наталія проводить онлайн-заняття (різні плани та ракурси), ремонтні роботи на вулицях Києва.</p>	<p>Це я проводжу курси доколеджанської підготовки. Тому у таких умовах працюємо. Щось чутно, щось не чутно. Що не встигнемо – надолужимо у коледжі.</p> <p>Усе переживемо. Тимчасові труднощі. Не треба падати духом. Бо як впадеш духом – тоді ще гірше. Треба виходити із ситуації, треба вирішувати ситуацію.</p> <p>Тим паче, що це не перший рік. Все пережили – і це переживемо.</p> <p>Поки що ми закінчуємо, далі практикуватися будемо в коледжі. Переходимо до наступної теми.</p>	<p>між інтерв'ю.</p>	
<p>09:07-09:59</p>	<p>Інтерв'ю з Алісою та Арсенієм у ПН (Дарницький район, Харківський масив)</p> <p>Перебивки: Аліса та</p>	<p>Аліса: графіки світла не працюють через екстрені відключення. Пізно вночі вмикають світло – десь по 2 години.</p> <p>Я чекаю опівночі і все ставлю на зарядку.</p> <p>У квартирі по 16-17 градусів.</p> <p>У нас газова плита, нам пощастило.</p>	<p>Інтершум ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>В кінці перехід на нову фонову музику –</p>	<p>Аліса та Арсеній, київські школярі</p> <p>Alisa and Arseniy, Kyiv school students</p>

	<p>Арсеній спілкуються у наметі, пес у ПН, дівчина читає.</p>	<p>Якщо все вже потухає, можемо використовувати свічки. Я закупаюся ними дуже багато.</p> <p>Арсеній: З уроками все окей. Книжки є, зошити є, вчителі є. Ходимо в школу.</p> <p>Аліса: Я іноді йду, наприклад, у «Макдональдз» або в кафе і там сиджу, вчу уроки.</p> <p><i>Витривалі.</i></p>	<p>менш тривожна.</p>	
09:59-12:16	<p>Інтерв'ю з Оленою в ПН (Деснянський район, Троєщина). Середні й крупні плани.</p> <p>Перебивки: діти граються у ПН (різні плани та ракурси), Олена спілкується з донькою, дівчинка</p>	<p>Зараз ми прийшли з дітьми трохи погрітися, погратися. А так раніше, коли була інша палатка, приходила кілька разів узяти кип'яток. Якщо треба було, гаджети підзаряджала.</p> <p>У нас не було гарячої води і опалення вимкнули. Воно пов'язано. Після однієї з атак в січні. Потім відновили, і в цей же вечір, у цю ж ніч, знову була атака. І все. Більше тижня – десь 8 чи 9 днів – немає.</p> <p>Вдома, ну не знаю, десь до 10 градусів.</p> <p><i>А як гріється вдома?</i></p> <p>Якщо є світло, вмикаємо обігрівач.</p>	<p>Інтершуми: ПН, розмови людей та дітей, сміх дітей.</p> <p>Фонова музика (менш тривожна).</p> <p>Затухає до кінця інтерв'ю.</p>	<p>Олена, киянка</p> <p>Olena, Kyiv resident</p>

	<p>виходить із намету з лотками їжі, чоловік іде серед великої кількості наметів із пакетами.</p>	<p>Але він слабенько гріє, бо напруга зараз низька. Дуже слабко. То набираємо гарячу воду у пляшки. Так і спимо.</p> <p>Нагріваю воду, наливаю у пляшки і кладу у ліжко собі та дитині, замість грілок.</p> <p>Дві піжами одягаємо. Ну а як?</p> <p>У нас завжди є в термосі кип'яток. Незалежно від того, є світло чи немає. І якась їжа, яку можна їсти холодною: зварені яйця, хліб, сир, ковбаса.</p> <p>Раніше, коли не було цих пунктів обігріву, я, наприклад, ходила й купувала кип'яток у кафе, буквально. Я розумію їх – їм теж треба працювати. То я брала чай-каву і просила ще кип'ятку. Один раз у «Макдональдсі» в районі просила – мені безкоштовно набрали.</p> <p>Заряджалися теж.</p> <p>Але коли повітряні тривоги, заклади не працюють.</p> <p>Тому в цьому плані такі пункти набагато зручніші.</p>		
--	---	---	--	--

		Як буде, так і буде. Ми тримаємося. До всього пристосовуємося.		
12:16-13:51	Інтерв'ю з Артемом в ПН (Дніпровський район, мікрорайон ДВРЗ). Середні й крупні плани. Перебивки: люди проходять повз ПН, чоловік у наметі, темна вулиця, люди заряджають гаджети у ПН.	Я хоч і киянин, але з початку повномасштабної війни жив у Харкові. Тому, порівнюючи з Харковом, у Києві зараз, мені здається, ситуація набагато складніша. Бо навіть на самому початку, у 2022 році – весна, літо, навіть перша зима у Харкові – вони не так відчувалися, як оці три дні, які зараз ми тут. Лайфхак один – ходити на роботу, бо там завжди є світло. Я не скажу, що я творча людина, бо я хірург. Але у нас із друзями є своя банда – ми граємо на гітарах, співаємо. Готуємося до мініконцерту, будемо давати. Ну і так читаю щось своє, суто медичне. Стараюся максимально, знаєте, дивитися на свою професію, на рідних, на близьких. А не на те, що у світі і що зараз відбувається. Це допомагає трохи відійти від усього цього.	Інтершум ПН. Наприкінці з'являється фонова музика (тривожна).	Артем, киянин Artem, Kyiv resident

		<p>Ну класно. Світло є, ми сидимо з вами зараз у теплі, все класно, спілкуємося. І це вау. Цього мені дуже достатньо.</p> <p>Прийду додому – світла немає, пограю на гітарі і ляжу спати. Дякуємо просто, що у нас хоча б це є.</p>		
13:51-16:20	<p>Інтерв'ю з Наталією біля ПН (Деснянський район, Троєщина). Середні й крупні плани.</p> <p>Перебивки: напис «Пункт обігріву» на наметі, помаранчевий ПН, генератор, стаціонарний ПН, облаштований у торговому центрі,</p>	<p>Ну, трішки тяжко. Ну... Як ми всі кажемо, прорвемося. Скоро весна.</p> <p>Сходили з дітьми в «Епіцентр», купили труби. Будемо опалювати кімнату таким способом.</p> <p>Ми, українці, ніколи не здаємося. Слава Богу, є інтернет, подивилися різні лайфхаки. Там цегла, все інше. Зараз будемо це робити.</p> <p>Ми спимо на кухні зараз з дітьми. Я їхній матрац з одного ліжка переносу на кухню. Собі також поруч кладу.</p> <p>Я працюю віддалено, інтернет є, світло періодично є. Немає – бізнеси допомагають. Є місця, де можна сісти, зарядитися. Тебе не питають, скільки воно тягне.</p>	<p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Затухає до кінця інтерв'ю.</p>	<p>Наталія, киянка Nataliia, Kyiv resident</p>

	<p>«Незламний хаб» від «Епіцентру», люди в черзі за їжею від волонтерів, людина з ліхтариком іде темною вулицею біля супермаркета.</p> <p>Поступове затемнення фінального кадру.</p>	<p>Це дуже добре. І ти знаєш, що ти вийшов з квартири і можеш зарядитися, і хоча б бути на зв'язку елементарно.</p> <p>Нашим воїнам набагато складніше. Не хотіла плакати, хотіла на позитиві. Але...</p> <p>Мені коли чоловік телефонує звідти, питає: «Як ви?»</p> <p>І я починаю жалітися: «Ой, холодно, ой там труба, там стінка потекла. Холодно, спимо на кухні».</p> <p>А потім думаю: а їм же там ще складніше.</p> <p>Кажу: «Ні, все окей у нас, все гаразд».</p> <p>«Ж*па» повна насправді, але ми не здаємося. І реально тримаємося на цьому, на підтримці одне одного.</p> <p>Але скоро весна. Потрібно ще трішки зачекати. Ми вже чекаємо чотири роки. Головне, щоб не бомбили. Щоб не літали ракети, не було руйнувань, щоб не гинули люди. Це найголовніше.</p>		
--	--	--	--	--

		<p><i>А можна вас обійняти?</i></p> <p>Можна. Дякую вам.</p>		
Блок 2. Приватний простір: Історія Євгенії Мартинюк				
16:20-16:47	<p>Перший кадр виходить із затемнення.</p> <p>Стендап авторки Анни Сергієнко біля будинку Євгенії Мартинюк (Дарницький район).</p> <p>Перебивка кадром будинку ззовні.</p> <p>Поступове затемнення фінального кадру.</p>	<p>Люди боролися за кожен краплину тепла у своїх оселях.</p> <p>Вигадували підручні «обігрівачі» з розігрітої цегли, робили грілки з пляшок із гарячою водою, заклеювали вікна плівкою. Хтось ставив туристичні намети прямо на ліжка, хтось майстрував їх із підручних матеріалів.</p> <p>У цьому будинку, на лівому березі Києва, живе Євгенія Мартинюк, викладачка фортепіано. Цієї зими у своїй невеличкій квартирі вона створила свій власний пункт опори.</p>	Інтершум вулиці.	<p>Анна Сергієнко, авторка фільму</p> <p>Anna Serhiienko, filmmaker</p>

<p>16:47-22:38</p>	<p>Перший кадр виходить із затемнення.</p> <p>Інтерв'ю з Євгенією Мартинюк у її квартирі (Дарницький район)</p> <p>Перебивки: термометр у квартирі, «халабуда» ззовні, кіт, плівки на вікнах, інтер'єр «халабуди», Євгенія грає на ф-но, зарядна станція, вигляд з вікна квартири, Євгенія демонструє</p>	<p>Було дуже холодно у квартирі. Плюс масовані обстріли, постійна відсутність світла, відсутність опалення.</p> <p>Вдома було холодно, і мені хотілося якогось відчуття безпеки. Відчуття «як у дитинстві», коли ти ні про що не думаєш, і тобі просто прикольно.</p> <p>Дванадцята година ночі, і я кажу чоловіку: «Мені потрібна халабуда». І ми почали будувати халабуду.</p> <p>Загалом усе дуже примітивно. Один матрац з JYSK, другий матрац з JYSK, простирadlo на резинці і дві диванні подушки. Це все.</p> <p>У халабуді приблизно на 10 градусів тепліше, ніж у квартирі. Звісно, якщо в халабуді не сидіти, а просто побудувати і хай вона стоїть, вона не гріється. Але якщо там сидіти, дихати, то всередині тепліше.</p> <p>Після обстрілу 9 січня у нас температура кожного дня падала на 1-2 градуси. За тиждень мінус 7 градусів, з 18 до 11. Це було жахливо.</p> <p>Ми почали думати, як хоча б зберегти цю температуру, щоб не дійшло до 5 чи 0.</p> <p>Позаклеювали вікна, натягнули плівку на вікна.</p>	<p>Оригінальний запис гри Євгенії на фортепіано (триває до початку розмови та затухає).</p> <p>Через 30 секунд поступово вводиться фонова музика (тривожна).</p> <p>Після завершення розмови знову звучить оригінальний запис гри Євгенії на фортепіано.</p>	<p>Євгенія Мартинюк, викладачка фортепіано</p> <p>Yevheniia Martyniuk, piano teacher</p>
--------------------	---	---	--	--

	<p>використання газового примусу, світіння лампи, автомобілі рухаються темними вулицями, житловий будинок після влучання дрона, людина проходить з ліхтариком темним тунелем.</p> <p>Поступове затемнення фінального кадру.</p>	<p>Світла дуже мало. Приблизно 4-5 годин на добу. Буває більше, але переважно вночі. Сьогодні вдень світло було 1,5 години.</p> <p>Я викладаю фортепіано. У мене або онлайн-уроки, або робота в школі. Сьогодні неділя, і це мій перший повноцінний вихідний за тиждень.</p> <p>І я тут проводжу час у халабуді. У мене планшет, книжка, кицька, чай. Можна підігріти їжу і тут поїсти.</p> <p>Якось було кілька годин світла, і ми навіть телевізор сюди запхали. Просто щоб перевірити, чи влізе. Вліз. Я кажу, це був просто ІМАХ.</p> <p>Ось така у нас штука. Сюди, виходить, підключається балон. Є більш домашні варіанти, де балон у закритій ніші. А тут він приєднується збоку.</p> <p>Таким чином.</p> <p>Велику каструлю не поставиш, маленька стає чудово. Маленький чайничок на дві чашечки також стає чудово. Але зі сковорідкою проблема.</p>	<p>Затухає до кінця.</p>	
--	---	---	--------------------------	--

		<p>Тому якщо треба щось на сковорідці, краще готувати заздалегідь, коли є світло.</p> <p>Тепер усе треба робити швидше. Якщо є думка: «А помию волосся завтра». Ні, треба мити сьогодні, поки є світло. Сушити теж, поки є можливість.</p> <p>Це якось... Не можна сказати, що дисциплінує. Бісить місцями. Тому що хочеться спланувати все так, як ти хочеш. А виходить, що треба підлаштовуватися під графіки, і плани летять шкереберть, бо ти навіть не можеш запланувати, коли це світло буде.</p> <p>Якщо вдома, ти сидиш і чекаєш, коли буде світло. А потім панікуєш, коли його дають більше ніж на 2 години, і думаєш: «Що робити тепер? Мені вже не треба, я вже все зарядила».</p> <p>Це просто постійний стан невизначеності, через який ти намагаєшся в дуже короткий проміжок зробити все. Виснажуєшся, а потім сидиш і страждаєш, що все одно нічого не встигла.</p> <p>Знаєте, «щоб не плакати, я сміялася».</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Не можу сказати, що я зараз на якомусь позитиві. Це просто, не знаю, крик. Наче намагаєшся жити всупереч усьому.</p> <p>І найбільше, мабуть, тримає робота. Там я переключаюся, там я викладаю, займаюся тим, що люблю і що вмію.</p> <p>І це, мабуть, мене і тримає.</p>		
Блок 3. Волонтерські та гуманітарні ініціативи				
22:38-23:08	<p>Перший кадр виходить із затемнення.</p> <p>Стендап авторки Анни Сергієнко на локації, де взимку працював фудтрак Третього армійського корпусу.</p> <p>Поступове затемнення</p>	<p>У ті дні люди трималися за людей. Волонтери, сусіди, незнайомці – кожен ставав підтримкою для іншого.</p> <p>Цієї зими такою опорою тут, в тилу, стали й ті, хто боронить наші життя на фронті. Щоб підтримати киян, ветерани Третього Армійського корпусу виїжджали з фудтраками у райони з тривалими відключеннями світла та розвозили гарячу їжу.</p> <p>Якось я зустріла їх просто тут – серед цих будинків. Маленький острівець тепла серед темряви, що тримає і не дає опустити руки.</p>	<p>Інтершуми: вулиця, розмови людей.</p>	<p>Анна Сергієнко, авторка фільму</p> <p>Anna Serhiienko, filmmaker</p>

	фінального кадру.			
23:08-24:16	<p>Перший кадр виходить із затемнення.</p> <p>Інтерв'ю з Маріаною біля фудтраку Третього армійського корпусу (Дарницький район).</p> <p>Перебивки: кияни гріються біля багаття, фудтрак Третього армійського корпусу, руки над багаттям, вигляд на вулицю з вікна фудтраку,</p>	<p>Я сьогодні вийшла і це, можна сказати, був неочікуваний подарунок.</p> <p>Тому що вже були морози в січні, була дуже тяжка ситуація. Були палатки, ми дуже дякуємо. На Ахматової там встановили палатки пожежники. Все дуже гарно облаштовано.</p> <p>Я весь час говорила, що йти туди досить далеко. А в нашому мікрорайоні нічого такого немає. А тут є і садочки, і школа поруч, і будинки. І з опаленням є проблеми, немає води, світла і все таке інше.</p> <p>І тут такий подарунок – наші хлопці. Дуже приємно. Все так по-домашньому. І дрова, і погрітися можна. І з великою любов'ю.</p> <p>Тому хочу сказати дуже велике дякую.</p>	<p>Інтершуми: вулиця, багаття.</p> <p>Фонова музика (спокійна).</p> <p>Посилюється на переході між інтерв'ю.</p>	<p>Маріанна, киянка</p> <p>Marianna, Kyiv resident</p>

	Маріана гріє руки біля багаття.			
24:16- 27:05	Інтерв'ю з Нікітою (Мажором) у фудтраці Третього армійського корпусу (Дарницький район) Перебивки: військовий дає дитині чай, мама з сином, люди біля фудтраку, військові роздають чай, люди гріються біля багаття, інтер'єр фудтраку, батьки везуть сина на	На жаль, у нас є сусіди, які трохи зайві у цьому світі. Вони завдають удари по енергетиці, по газу, по тепломережах. Люди залишаються у домішках без усього. Деякі будинки і цілі вулиці не підключаються тижнями до світла, бо виведене з ладу обладнання, яке довго ремонтується або якого зараз немає в країні. Тому ініціатива прийшла від Міністерства у справах ветеранів, від патронатної служби «Янголи». Вирішили зробити такі фудтраки і почали їздити по Києву, а саме по лівому берегу, бо тут найкритичніша, на жаль, ситуація. Допомагаємо людям, бо люди допомагали нам, коли почалося повномасштабне вторгнення, і допомагають досі.	Інтершум із фудтраку. Фонова музика (спокійна). Посилюється на переході між інтерв'ю та ЗТ.	Нікіта (Мажор), військовослужбовець 3 ОШБ Nikita (Mazhor), soldier of the 3rd Separate Assault Brigade

санчатах, генератор.	<p>Тому зараз, поки є час, ветерани знаходяться у Києві, хтось із них буде повертатися назад на фронт, допомагаємо людям, щоб вони не замерзли в будинках, могли зігрітися, поспілкуватися, знайти підтримку.</p> <p>Зараз є чай, узвар, бульйон. Думаю, найближчим часом буде більше позицій. Думаємо додати щось до чаю.</p> <p>У нас можна зарядити телефони, павербанки, взяти кип'яток. Можна прийти зі своєю тарою, щоб налили кип'яток або дали бульйон із собою.</p> <p>Нас зараз небагато. Працюємо позмінно, бо багато хто хворіє.</p> <p>Коли ця ініціатива почалася, 70% людей, які їздили на траках, захворіли. Я теж лежав із температурою. Тому підміняємо одне одного.</p> <p>У середньому за вечір підходить 60-70 людей.</p> <p>Багато хто приходить зі своєю тарою, беруть літрами бульйон, кип'яток заливають у термоси.</p> <p>Приходили навіть із великими ще радянськими термосами і просили налити кип'яток.</p>		
-------------------------	--	--	--

		<p>Приходили навіть зі своєю водою, аби закип'ятити.</p> <p>Учора на знак подяки хлопців пригощали шоколадкою – дитина принесла. Сьогодні нам жіночка принесла коробку цукерок.</p> <p>Я не залишився осторонь раніше, став на захист Батьківщини.</p> <p>І так само не залишуся осторонь тепер, яка б ситуація не була.</p> <p>Люди допомагали мені, тепер я допомагаю їм.</p>		
27:05-27:18	<p>Монтажна послідовність кадрів: людина проходить темною вулицею, наметовий ПО від Третього армійського корпусу та організації «Центурія»,</p>	<p>ЗТ: Окрім мобільних точок, працювали й наметові пункти обігріву від Третього армійського корпусу. У одному з них, поруч із ветеранами, волонтери підлітки – хлопці та дівчата із київського осередку «Центурії».</p>	<p>Інтершуми: вулиця, робота генераторів.</p> <p>Фонова музика (спокійна).</p>	

	волонтер набирає їжу в ємність, відвідувачка ПО говорить до волонтера.			
27:18- 28:05	Інтерв'ю з Матвієм у ПО від Третього армійського корпусу та організації «Центурія» (Дарницький район) Перебивки: робота волонтерів, відвідувачі ПО, страви, які видають у ПО.	Ми допомагаємо зараз людям, у яких постійно вимикають світло, немає тепла вдома. Допомагаємо в пункті обігріву. Роздаємо їжу, гріємо тут все. Можна прийти, підзарядити свої гаджети, якщо немає світла вдома. Наш пункт працює з 10:00 до пізнього вечора. Тобто майже постійно. Я вважаю, що допомога потрібна. Якщо у людей немає світла вдома, а я можу допомогти, працюючи у тепловпункті, чому б ні. У нас є каша, є суп, є гаряча вода, є чай. Печиво є, але вже закінчується, бо вечір. Є цукерки, лимон до чаю, була ще вермішель швидкого приготування. Багато всього є.	Інтершум роботи ПО. Фонова музика (спокійна). Затухає до кінця інтерв'ю.	Матвій, учасник організації «Центурія» Matviy, member of Centuria

28:05- 28:42	Інтерв'ю з Галиною Василівною біля ПО від Третього армійського корпусу та організації «Центурія» (Дарницький район) Перебивки: відвідувачі виходять із ПО, прапор Третього армійського корпусу, загальний план ПО, двір, у якому розташований ПО.	<i>Яка у вас зараз ситуація зі світлом вдома?</i> Світла немає, води немає. Тиждень не було ні світла, ні води. Не розігріти нічого, не поїсти. Тому приходимо сюди. Дай Боже здоров'я тим, хто зробив цей пункт, щоб люди могли приходити і поїсти. І ми приходимо сюди. Я зараз першу страву поїла. Суп чудовий. Потім поїла вермішель з м'ясом, чай попила з печивом, бубликами та цукерками. Краса просто. Дай Боже їм здоров'я.	Інтершум вулиці. Наприкінці починається нова фоновіа музика (спокійна).	Галина, киянка Halyna, Kyiv resident
28:42- 29:05	Монтажна послідовність кадрів: «Юрта	ЗТ: У самому центрі Києва, в парку Тараса Шевченка, стоїть справжня казахська юрта – «Юрта незламності».	Інтершум вулиці.	

	Незламності» ззовні та всередині, відвідувачі юрти спілкуються та п'ють чай, інтер'єр юрти.	Її встановили ще у 2023 році, коли місто вперше занурилося у темряву. Згодом юрта працювала як культурний осередок. А цієї зими, коли Київ опинився в енергетичній кризі, юрта знову відчинила двері, щоб дати людям тепло і підтримку.	Фонова музика (спокійна).	
29:05-30:01	Інтерв'ю з Аліяною Канапіною в «Юрті Незламності» (Центр Києва, парк Тараса Шевченка). Перебивки: зовнішній вигляд юрти, «Кобзар» Тараса Шевченка в юрті, дитячий столик, відвідувачка працює за	Ця юрта – це допомога від казахських меценатів. Раніше казахи були кочівниками, і вони легко ці юрти збирали, розбирали і переміщали. І вона тепла. Ви самі зараз відчуваєте. Тут є шар войлока, він тримає температуру і влітку, і взимку. Це такий був варіант, це друзі з Казахстану і воно все пов'язано. Тут люди можуть скористатися інтернетом, є Starlink, тому Wi-Fi працює. Є батареї, можна зарядити свої гаджети. Також можна попити чаю, скуштувати казахські смаколики – баурсаки.	Інтершум юрти. Фонова музика (спокійна). Затухає до кінця інтерв'ю.	Аліяна Канапіна, засновниця БФ «Юрта Незламності» Aliyana Kanapina, founder of the Yurt of Invincibility project

	ноутбуком, волонтери юрти розливають чай.	Можна зігрітися, посидіти тут. Тут і працювали люди. Зараз приходять все більше людей. Ми раді всім.		
30:01- 32:56	Волонтерка юрти пропонує відвідувачці Юлії баурсаки. Інтерв'ю з Юлією Колісник у «Юрті Незламності» (Центр Києва, парк Тараса Шевченка). Середні й крупні плани. Перебивки: Юлія працює за ноутбуком, картини в	Працівниця «Юрти Незламності»: Вам дати скуштувати баурсаки? Це казахський хліб. Давайте. Я прийшла сюди попрацювати. Я живу неподалік і постійно ходжу через парк, завжди звертала увагу на цю юрту. І зараз, коли ситуація стала критичною, коли в офісі є світло, але немає опалення, а вдома немає ні світла, ні опалення, кав'ярні біля дому зачинилися, бо в такий мороз уже не витримують – настав час прийти сюди. <i>Які ваші перші враження?</i> Я зворушена. Це дуже гарно. Одразу є відчуття спільноти, підтримки. І зворушує те, що закордонним партнерам не байдуже.	Інтершум юрти. На середині інтерв'ю з'являється сумна фонова музика. Затухає до кінця інтерв'ю.	Юлія Колісник, киянка Yuliia Kolisnyk, Kyiv resident

	<p>юрті, відвідувачі виходять із юрти.</p>	<p>І добре, коли це проявляється не тільки в словах, а в таких гуманітарних жестах підтримки. Якби ще не тільки гуманітарної...</p> <p>В мене немає світла зовсім. Ну як зовсім – по 2-3 години на добу буває останнім часом. Немає опалення. Але якимось дивним чином є тепла вода. Про це нікому не можна казати, бо «заб'ють».</p> <p>Але стає дедалі холодніше. Будинок охолоджується, і це вже трошки нестерпно.</p> <p>Є ще двоє котів, які гріють. Але коти не роздають Wi-Fi.</p> <p>Якби моя воля, я б завела якомога більше тварин. Вони несуть світло – гріють і звеселяють. Це насправді єдина абсолютна радість у ці темні часи.</p> <p>Я зовсім не оптиміст. І боюся, що буде тільки гірше.</p> <p>Чому?</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Тому що останні два з половиною роки я жила і працювала в Німеччині – не як біженка, а за контрактом.</p> <p>Але я зрештою все покинула і повернулася до Києва. Чому? Тому що те, що відбувається у ставленні Західних країн до українсько-російської війни, мене дуже засмучує.</p> <p>І я не бачу тієї підтримки, яка вже зараз необхідна, не те, що бажана.</p> <p>Зараз або Західний світ прокинеться, або все стане ще гірше. На жаль, я не вірю, що західний світ прокинеться.</p> <p>Позитивних тенденцій немає. Підтримки недостатньо. Я боюся, що може настати момент, коли Україна вже не витримає – і тоді вони нарешті зрозуміють.</p> <p>Ну звідки тій вірі взятися? Я вірю зараз тільки в Україну. Тому я і повернулася, хоча могла ще щонайменше три роки жити і працювати в Німеччині. Коли світ розпадається, я вірю тільки в Україну – у Збройні сили, у людей, у волонтерів, у</p>		
--	--	--	--	--

		<p>комунальників, у всю нашу спільноту. І саме тому я тут і зараз.</p> <p>Є якась навіть відчуття кінця. Але якщо цей грандіозний кінець настане, я хочу бути зі своїми людьми.</p>		
32:56-33:26	<p>Монтажна послідовність кадрів: люди в черзі за їжею від волонтерів World Central Kitchen, волонтери розкладають їжу, волонтери видають їжу людям.</p>	<p>ЗТ: На тлі сильних морозів і постійних відключень світла у Києві з'явилися «бограч-станції» від World Central Kitchen.</p> <p>З 15 січня волонтери почали роздавати гарячу їжу на десятках локацій по всьому місту. Адже гаряча страва у люті морози – спасіння.</p> <p>На одній із точок я зустріла Лаерта Арутюняна. Він волонтерить з самого початку великої війни. Сам родом із Бородянки і у 2022-му, коли його рідне місто опинилося в біді, вони з дружиною почали годувати людей.</p>	<p>Інтершум вулиці.</p>	
33:26-35:11	<p>Волонтер Лаерт Арутюнян спілкується з людьми в черзі за їжею та жартує.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Щось і ці лотки погано закриваються. – Схоже, вони одноразові. – Я вам дам наступного разу нові. Тьоті, я вас запам'ятав. – Та запам'ятовуйте. <p>Наші тарілки миють і приносять.</p>	<p>Інтершуми: вулиця, робота волонтерсько ї кухні.</p> <p>Нова фонова музика</p>	<p>Лаерт Арутюнян, партнер World Central Kitchen</p> <p>Laert Arutyunyan, partner of World Central Kitchen</p>

	<p>Інтерв'ю з Лаертом Арутюняном на одній із локацій World Central Kitchen (Деснянський район, Троєщина).</p> <p>Перебивки: бограч у великому казані, люди в черзі за їжею, загальний план локації World Central Kitchen.</p>	<p>Тут на місці ми даємо до тисячі порцій. Саме на цій локації.</p> <p>Вчора було менше людей, бо було світло. А сьогодні я бачу по вікнам, що світла майже немає.</p> <p>То люди вже спустилися по гарячу страву, бо вони потребують її.</p> <p>Ми це вже зустрічали. Людина просто не стояла б за тарілкою супу, якби не потребувала.</p> <p><i>А що ви зазвичай готуєте? Саме бограч чи щось ще?</i></p> <p>Бограч і червоний борщ. М'ясні страви.</p> <p>Бо якщо м'ясом нагодуємо, значить, людина сита. А без м'яса – не те, ми ж в Україні.</p> <p>Що в Україні треба? Картопля і м'ясо. А сало потім.</p> <p>Ви можете зараз навіть самі поспостерігати. Ось людина бере одну порцію, другу, зараз буде третю і, можливо, четверту.</p>	<p>(спокійна, більш піднесена).</p> <p>Затухає до кінця інтерв'ю.</p>	
--	---	--	---	--

		<p>Вона бере на сім'ю – записується і забирає на всіх.</p> <p>Ми з Бородянки і з досвіду 2022 року розуміємо, що це таке гаряча страва. Коли нема ні води, ні газу, ні світла, нічого немає.</p> <p>От, ви самі от бачите, як ми закликаємо виїхати з Києва. Бачите? Зігріваємо!</p> <p>– Велике вам дякую. Вам дякуємо. Вам дякуємо.</p>		
35:11-35:24	<p>Монтажна послідовність кадрів: білий купол Гуманітарного штабу «Добробат» ззовні, волонтери «FoodTruck. Їжа без кордонів» виносять контейнери з їжею, великий фудтрак</p>	<p>ЗТ: У Броварах найтеплішим куточком цієї зими став простір біля «Епіцентру», де зупинилася велика кухня на колесах – фудтрак проекту «Їжа без кордонів».</p>	<p>Інтершум вулиці.</p> <p>Нова фонова музика (більш піднесена).</p>	

	проєкту «Їжа без кордонів».			
35:24-39:14	<p>Інтерв'ю з Олегом Бібіковим у фудтраці проєкту «Їжа без кордонів» (Бровари).</p> <p>Перебивки: волонтери готують їжу, рятувальники ДСНС роздають контейнери з їжею, рятувальник ДСНС перевозить коробки, команда волонтерів працює у фудтраці, їжа у контейнерах,</p>	<p>На Київщині ми вже понад три тижні.</p> <p>Я не пам'ятаю перші дні взагалі. Я вчора тільки подивився в паперах, скільки днів ми тут знаходимося.</p> <p>Бо для мене дні вже змішалися в один великий цикл приготування.</p> <p>Ми тут працюємо по 19-20 годин на добу.</p> <p>Були пікові моменти, коли ми готували понад 15 000 порцій.</p> <p>Але зараз трохи стабілізувалося – готуємо приблизно 10-12 тисяч.</p> <p><i>Це на день?</i></p> <p>Так-так. Ну не на день, на добу. Кухня працює не один цикл, не 4-5 годин. Кухня працює по 18-19 годин.</p> <p>На даний момент почали готувати гречку, рис, вівсянку. Це з каш.</p>	<p>Інтершум роботи волонтерсько ї кухні.</p> <p>Фонова музика (більш піднесена).</p> <p>Посилюється у деяких моментах, а потім затухає, змінюючись на нову, коли герой починає розповідати про простір для дітей.</p> <p>Нова фонова музика (більш</p>	<p>Олег Бібіков, засновник проєкту «FoodTruck: Їжа без кордонів»</p> <p>Oleh Bibikov, founder of «FoodTruck: Food Without Borders»</p>

	<p>волонтери розливають суп та видають їжу людям, люди складають контейнери з їжею в пакети, загальний план простору, де знаходиться фудтрак, волонтери записують бажаних отримати їжу, волонтери виносять їжу у термобоксах, люди стоять у черзі за їжею, людина їсть у ПН, люди виходять з ПН, коробки з продуктами, які надійшли</p>	<p>Із супів – курячий суп з макаронами, курячий бульйон, солянка, сьогодні ось суп із шампінйонами, курятиною і рисом.</p> <p>Є різні перші та другі страви.</p> <p>Із м'ясних страв – нагетси, котлети з рубленої свинини, курячі стріпси.</p> <p>Професійних кухарів у нас 12. Вони чергуються час-від-часу. Постійна команда щодня знаходиться у фудтраці.</p> <p>Але є ще дуже величезна кількість волонтерів – це і волонтери від Coca-Cola, волонтери «МХП-Громаді», волонтери Food Bank Ukraine, просто містяни-волонтери.</p> <p>Нам навіть допомагають рятувальники ДСНС розкласти їжу, бо ми не встигаємо.</p> <p>Знаєте, приготувати не складно, дуже важко це упакувати.</p> <p>Тому по Київщині в кілька районів ми відправляємо їжу в термобоксах, термовідрах або в термокаструлях.</p>	<p>енергічна, піднесена).</p>	
--	---	--	-------------------------------	--

	<p>для приготування страв, білий купол Гуманітарного штабу «Добробат» зсередины, діти граються, малюють, спілкуються, представники посольства Литви роздають подарунки дітям та оглядають простір.</p>	<p>Тому що розкласти таку кількість їжі за дуже короткий час ми не можемо. В нас обмежений простір.</p> <p>Дивіться, у проєкту «FoodTruck: Їжа без кордонів» є така філософія. Це великий родинний стіл, який підтримує людей не лише гарячою їжею, а й морально. Показує, що ми всі об'єднуємось.</p> <p>Кожна людина, яка потребує гарячої їжі, вона може прийти і отримати. Незалежно від статусу, категорії, віку, вона може прийти і отримати.</p> <p>Також мер разом із соціальною службою розвозять по всьому місту гарячу їжу людям з порушеннями опорно-рухового апарату та в територіальні центри надання соціальних послуг.</p> <p>Неймовірні наші партнери «Добробат» разом із ГО «Українські Гуманітарні Ініціативи» встановили таку шикарну палатку для дітей.</p> <p>Це, до речі, неймовірно мудро зроблено – для того, щоб відокремити дітей від дорослих людей, щоб у них там був свій особистий простір, де вони могли розвиватися, гратися і психологічно відволікатися від жахів такого терору і екоциду.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Взагалі все те, що відбувається зараз з енергетикою у ці люті морози – це величезна катастрофа.</p> <p>Тому палатка справді чудова. Я був дуже приємно вражений її оснащенням і підходом команди до організації цього простору.</p> <p>Тому я стараюся кожного донора туди приводити, показувати.</p> <p>Ви могли бачити, сьогодні приїжджали представники посольства Литви – пані посол і її команда.</p> <p>Вони привезли дітям подарунки – ми заздалегідь це обговорювали. Книжки, перекладені українською мовою, різні наліпки.</p>		
39:14-40:43	Короткі розмови з дітьми з білого куполу Гуманітарного штабу «Добробат» під час їхнього	<p><i>А ви часто сюди приходите?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ні, це вперше. – Ну, я не вперше тут, але приходжу не дуже часто. Мабуть, сьогодні вперше залишилася так надовго. <p><i>Із самого ранку?</i></p>	Інтершуми: розмови дітей, звуки гри.	Фонова музика (більш

	<p>дозвілля (Бровари).</p> <p>Перебивки: виробу дітей, діти грають у хокей, загальні кадри простору.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ми прийшли сюди, бо у нас замінування в школі. – І світла вдома немає. – Це є така мультяшна Куромі. І це веселка Куромі. <p><i>Клас. Це ти сама придумала таку веселку?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Так <p><i>Круто.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Я змішала фіолетовий і блакитний кольори, додала чорний із рожевим – і вийшла така Куромі з сердечком. <p><i>Дуже гарно.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – А ще я зробила тут травичку різних кольорів. <p><i>А що це таке?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Це...Я не знаю, але я зробила якийсь... я сама не знаю. <p><i>Якийсь пропелер?</i></p>	<p>енергічна, піднесена).</p>	
--	--	--	-------------------------------	--

		<p>– Так</p> <p><i>Довго робила?</i></p> <p>– Та ні. Ось зараз зробила. Я завжди його хотіла, але не знала, чи зможу його зробити.</p> <p><i>А сама чи по інструкції якійсь?</i></p> <p>– Сама. Але я просто знаю, як це працює.</p>		
40:43-41:30	<p>Інтерв'ю з Марго у білому куполі Гуманітарного штабу «Добробат» (Бровари).</p> <p>Перебивки: діти розглядають розмальовки, готують чай, Марго показує</p>	<p><i>Часто приходиш сюди?</i></p> <p>Так, кожен день, після школи. Тут можна розважитись, погуляти з дітьми, поїсти.</p> <p><i>А чим тут зазвичай займаєшся?</i></p> <p>Я люблю малювати.</p> <p>Це записка для воїнів.</p> <p>Про тварин і про воїнів.</p> <p><i>Плануєш передавати їх?</i></p>	<p>Інтершуми: розмови дітей, звуки гри.</p> <p>Фонова музика (більш енергична, піднесена).</p>	<p>Марго, броварчанка</p> <p>Margo, Brovary resident</p>

	свої малюнки та листи.	Так Я тут написала: «З Новим 2026 роком. Дякую, що ви для нас робите».		
41:30-41:42	Монтажна послідовність кадрів: Тетяна працює за ноутбуком у білому куполі Гуманітарного штабу «Добробат», діти поруч ліплять із пластиліну.	ЗТ: Серед галасу і сміху дітей, у цій теплій атмосфері, за ноутбуком тихо працювала Тетяна. У пункт незламності вона приходила, аби зайнятися своїм хобі – створенням казок.	Інтершуми: розмови дітей, звуки гри. Фонова музика (більш енергична, піднесена).	
41:42-42:51	Інтерв'ю з Тетяною у білому куполі Гуманітарного штабу «Добробат» (Бровари). Перебивки: діти у просторі	Я тут буває і по 6, і по 8 годин сиділа. Вдома все одно нема чого робити. <i>Ви сюди попрацювати прийшли?</i> Так, це як моє хобі. Я раніше створювала розмальовки. Тепер цей проєкт у мене закрився, і я почала писати казки.	Інтершуми: розмови дітей, звуки гри. Фонова музика (більш енергична, піднесена).	Тетяна, броварчанка Tetyana, Brovary resident

	грають, спілкуються, роблять вироби.	<p>ChatGPT мені робить ілюстрації до моїх казок, оформлює. А я пишу тексти на основі різних тем, які мені спадають на думку.</p> <p>Наприклад, «Без світла немає темряви» або інші дитячі психологічні казки. Я десь щось цікаве для себе побачу і на основі цього пишу казки.</p> <p>Зараз, наприклад, я працюю над казкою про двох братів. Це серія з шести казок. Зараз вони, наприклад, малюють невідому тваринку, яку вигадують самі.</p>		
42:51-43:09	Монтажна послідовність кадрів: діти в білому куполі Гуманітарного штабу «Добробат», граються, спілкуються та займаються творчістю.		<p>Інтершуми: розмови дітей, звуки гри.</p> <p>Фонова музика (більш енергійна, піднесена).</p> <p>Затухає до кінця.</p>	

Акт III: Розв'язка / фінал				
43:09-43:46	<p>Частина інтерв'ю з Олегом Бібіковим у фудтраці проекту «Їжа без кордонів» (Бровари).</p> <p>Перебивка кадром людей у ПН, які стоять у черзі за їжею.</p>	<p><i>За офіційними джерелами, трохи покращилася зараз ситуація зі світлом з опаленням...</i></p> <p>Ну, дивіться, на Троєщині ситуація не дуже покращилась.</p> <p>Мені так от Троєщина ніби як... Зараз ми там відкриваємо величезну кухню.</p> <p>У Голосіївському районі я теж не бачу якогось суттєвого покращення.</p> <p>Так, десь точково по місту є покращення.</p> <p>Але ми ж розуміємо, що завтра буде -27 на вулиці. І ми розуміємо, що сьогодні буде ніч.</p> <p>І ми молимося Богу, щоб наші хлопці збили те все, що буде летіти. І молимося Богу, щоб енергетики наші сталі справилися з тим усім.</p>	<p>Інтершум роботи волонтерсько ї кухні.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Посилюється на переході між частинами.</p>	
43:46-44:01	<p>Монтажна послідовність кадрів: люди з ліхтариками в темряві, ПН.</p>		<p>Інтершуми: вулиця, робота генератора.</p>	

			Фонова музика (тривожна).	
44:01-44:22	<p>Частина з інтерв'ю з Дмитром у ПН (Дніпровський район, Русанівка).</p> <p>Перебивки: білий намет, Дмитро у ПН.</p> <p>Поступове затемнення фінального кадру.</p>	<p>Хотілося б, аби скоріше весна прийшла. І щоб в**дихали к**ті м**калі.</p> <p>М**калі не дочекаються. Переживемо.</p>	<p>Інтершум із ПН.</p> <p>Фонова музика (тривожна).</p> <p>Посилюється та затухає.</p>	<p>Дмитро, киянин</p> <p>Dmytro, Kyiv resident</p>
44:22-44:37	<p>Перший кадр виходить із затемнення.</p> <p>Монтажна послідовність кадрів: Ботанічний сад навесні,</p>		<p>Інтершуми: цвірінькання птахів, розмови людей, вітер.</p> <p>Фонова музика (легка,</p>	

	люди відпочивають, гуляють із собаками, цвітіння дерев.		піднесена, радісна (прихід весни)).	
44:37-45:06	Стендап авторки Анни Сергієнко у Ботанічному саду Гришка у розпал весни. Перебивки: люди прогулюються Ботанічним садом, відпочивають на лавках, птахи.	Весна прийшла. Ми пережили цю зиму. Певно, найдовшу за останні чотири роки. Та ворог не зупиняється. І ми не знаємо, скільки таких зим ще буде попереду. І все ж кожне випробування змінює нас – робить стійкішими, вчить триматися в цій реальності, знаходити опору одне в одному, берегти себе і тих, хто поруч. І попри все – залишатися людьми. Людьми, які не дають темряві себе поглинути.	Інтершуми: цвірінькання птахів, розмови людей, вітер. Фонова музика (легка, піднесена, радісна (прихід весни)).	Анна Сергієнко, авторка фільму Anna Serhiienko, filmmaker
45:06-45:20	Монтажна послідовність кадрів: загальні плани Ботанічного саду навесні, люди		Інтершуми: цвірінькання птахів, розмови людей, вітер.	

	<p>фотографують ся, відпочивають, цвітіння бузку, політ птахів.</p> <p>Фінальний кадр сповільнений і покропово затемнюється.</p>		<p>Фонова музика (легка, піднесена, радісна (прихід весни)).</p>	
45:20- 46:03	<p>Чорний екран, Покропово з'являються фінальні титри.</p>		<p>Фонова музика (легка, піднесена, радісна (прихід весни)).</p> <p>Затухає до кінця.</p>	<p>Документальний фільм «Аби скоріше весна» The documentary film Hoping for Spring</p> <p>Авторка сценарію, режисерка, операторка та монтажерка Анна Сергієнко Written, filmed, directed and edited by Anna Serhiienko</p> <p>Додаткові оператори</p>

			<p>Іллямир Волков Ірина Золотарьова Additional camera operators Іллямир Volkov Ірина Zolotareva</p> <p>Редактор англійських субтитрів Даниїл Кобець English subtitles proofreading Danyil Kobets</p> <p>Фільм побудований на історіях і свідченнях жителів Києва та Київщини, зафіксованих взимку 2026 року. This film is based on the stories of people from Kyiv and the Kyiv region, documented during the winter of 2026.</p>
--	--	--	---

				<p>Окрема подяка рятувальникам ДСНС України, працівникам енергетичної, теплової та газової інфраструктури, працівникам комунальних служб, залізничникам, медикам, волонтерам, міжнародним партнерам та всім, хто допомагав українцям пережити цю зиму. Special thanks to the rescuers of the State Emergency Service of Ukraine, workers of the energy, heating and gas infrastructure, municipal services, railway workers, medical professionals, volunteers, international partners, and everyone who helped</p>
--	--	--	--	---

				<p>Ukrainians get through this winter.</p> <p>Безмежна вдячність захисникам і захисницям України, завдяки яким ми живемо й віримо в майбутнє.</p> <p>Endless gratitude to the defenders of Ukraine, thanks to whom we are able to live and believe in the future.</p> <p>Київ 2026</p> <p>Kyiv 2026</p>
--	--	--	--	---

**АНГЛІЙСЬКІ СУБТИТРИ ДЛЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ
«АБИ СКОРІШЕ ВЕСНА» (*HOPING FOR SPRING*)**

Синхрони різних героїв стрічки (00:25-01:16):

There is no electricity and no water. We had neither electricity nor water for a week. At home it's about 10 degrees Celsius, more or less.

I can see my breath inside the apartment.

There's one trick – go to work. Power there is always on.

Even though we force ourselves to laugh and say everything's fine, but deep down, everyone is worried.

There's just one question: Why? Why do we have to suffer like this?

See how «we're encouraging people to leave Kyiv»? See? We're keeping them warm!

People helped me before, now I help them.

This is a letter for the warriors.

We know it'll be 27 degrees below zero tomorrow. And we know the night is still ahead of us.

You know, I would laugh to keep from crying.

Sometimes it almost feels like the end.

Стендап авторки Анни Сергієнко (01:40-02:29):

Today, this is just an ordinary courtyard in a residential neighborhood of Kyiv: children laughing on the playground, neighbors chatting, people walking leisurely. But just a few months ago, like many other courtyards across the city, including in the Darnytskyi, Desnianskyi, and Dniprovskyi districts, it felt closer to a military camp, where daily life meant basic survival.

My name is Anna, and this winter I spent a lot of time among people. I saw tears, smiles, anger, exhaustion, and small acts of care.

I saw how everyone tried, in their own way, to keep living – finding tiny islands of warmth in everyday life and creating them for others. Just to hold on. Just to keep living. In spite of everything.

Інтерв'ю з Михайлом у «Пункті незламності» (02:29-03:19):

It's the fourth day on Kharkivske Highway 53 without electricity, unfortunately. Two days ago we had power for three seconds. Three days ago, for about forty minutes.

The guys were very welcoming, they offered tea and coffee. Everything is organized here.

As they say, people get used to everything. But what really stands out is how everyone helps each other. It lifts the mood.

In situations like this, people show kindness and support, without dividing anyone into categories. They reach out to those in need, as well as to people who are better off.

Інтерв'ю із Інною у «Пункті незламності» (03:19-04:15):

We don't have a fixed power outage schedule, like everywhere else. Electricity comes for about three hours every 15 to 22 hours. Today, though, we had six hours in the morning. That felt like a real blessing.

To heat the apartment, when there is electricity, we turn on the oven and heaters. That's it. If it warms up, it warms up. If not, it is what it is. It's cold in the apartment. There is no panic. There is an understanding that this has to be endured. We help each other and anyone we know who asks for help.

If elderly people living on the upper floors call, we go, bring things, and help them. If things get even worse, we'll go to the forest, light a fire, warm ourselves and cook food there. We have to make it through.

Інтерв'ю з Дмитром у «Пункті незламності» (04:15-05:30 та 44:01-44:22):

We have a rather unusual situation in our building. We haven't had gas for a long time. But that's another story.

I can see my breath in my apartment.

Did you measure the temperature at home?

No. Luckily, I don't have a thermometer. Ignorance is bliss. But icicles haven't started forming yet.

My phone freezes at home. It drains much faster than usual because it's so cold inside. You can literally see your breath.

I once left it on the table overnight. It was at 100 percent. In the morning it was 60 percent. Just from sitting there.

Today I have a day off, but normally I warm up at work. At home it's ten sweaters and a jacket. I also have a doggy. We sleep hugging at night, and that's what keeps us warm. Under three blankets.

I just want spring to come sooner. And for our enemies to disappear.

They won't break us. We'll get through this.

Інтерв'ю з Гриною в «Пункті незламності» (05:30-06:20):

There was no electricity since early morning today. It was cut off around 7 a.m. and hasn't been back since. All the tech is dead.

After one of the strikes we got electricity for an hour and a half on the second day. Then it went out again. On the third day, we had about three hours of power. And last night there were a few hours too.

It's not very organized. There are no clear online updates, so it's hard to quickly find warming shelters.

I came from quite afar, about five or six stops away. Especially with the current situation with public transport. The trams and trolleybuses don't run at all, and buses are very rare these days.

In our district, we don't have anything like this. You have to ride or walk somewhere else.

Інтерв'ю із Надією у «Пункті незламності» (06:20-07:37):

I live in Troieshchyna, on Myloslavska Street, where there's no heating. My apartment is on the 15th floor, and the elevator doesn't work.

It's cold in the apartment. I go to sleep in warm clothes. I used to sleep under one blanket, now it's one thin and two regular blankets. There's no other way.

On the 15th floor there's no water. Our system is simple: if there's no electricity, there's no water. Now we have power, so water is running too.

We are strong, we will not fall, we will endure it.

Just for what...

But why were we brought to this point?

They torture people.

And why can't they come to some agreement so people wouldn't have to... At this point, you don't even know what to believe anymore. There's just one question: Why? Why do we have to suffer like this?

And the children, the grandchildren...

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (07:37-08:03):

Right on the streets of the city, the State Emergency Service of Ukraine massively deployed mobile heating shelters.

For many of us, they became the only warm islands in a cold and dark city.

People came here to warm up, charge their phones, drink tea, work, study, or simply rest.

Sometimes just to see other people and feel that you are not alone.

Інтерв'ю із Наталією Розінчевич в «Пункті незламності» (08:03-09:07):

Everyone, let's take a three-minute break for now.

I'm here for the first time because we've had no electricity for two days, and all the devices are basically dead. There's no internet either, for some reason.

We had no choice but to come. Thank God there is somewhere to go.

I'm running pre-college preparation courses, so we work in these conditions. Sometimes you hear well, sometimes not. Whatever we don't manage to cover, we'll catch up on in college.

We will get through this. These are temporary difficulties. You can't lose heart. Because if you do, things get even worse. You have to find a way out, you have to deal with the situation.

It's not the first time, so... we've survived everything so far, and we'll survive this too.

For now, we're wrapping up here and will continue practicing in college. Let's move on to the next topic.

Інтерв'ю з Алісою та Арсенієм у «Пункті незламності» (09:07-09:59):

Alisa: Electricity outage schedules don't work because of emergency shutdowns. Power comes back late at night, for about 2 hours each time.

I wait until midnight and plug everything in to charge.

It's about 16-17 degrees in the apartment.

We are lucky to have a gas stove.

If everything runs out of charge, we use candles. I stock up on them a lot.

Arseniy: Classes are fine. We have books, notebooks, and teachers. We go to school.

Alisa: Sometimes I go to McDonald's or a café and study there.

Resilient.

Інтерв'ю із Оленою у «Пункті незламності» (09:59-12:16):

This time we came here with kids to warm up and play a bit. Before, when there was a different tent, I used to come several times to get hot water. If needed, I would also charge devices.

We didn't have hot water, and heating was turned off. It's all connected. It happened after one of the strikes in January. Then it was restored, and that very evening, the same night, there was another attack. And that's it. It's been more than a week, 8 or 9 days, and there's still nothing.

At home it's about 10 degrees Celsius, more or less.

How do you keep warm at home?

If there's electricity, we use a heater.

But it barely works because the voltage is so low. Just barely. So we fill bottles with hot water. That's how we sleep.

I heat water, pour it into bottles and put them in my and my child's bed as heating pads.

We wear two sets of pajamas. We have no choice.

We always have hot water in a flask, regardless of whether there's electricity or not. And some food that can be eaten cold: boiled eggs, bread, cheese, sausage.

Before these warming points existed, I used to go and literally buy hot water at cafés. I understand them – they also need to work. So I would order tea or coffee and ask for extra hot water. Once, at McDonald's in the area, they even gave it to me for free.

We also charged devices there.

But when there are air raid alerts, everything closes down.

So in that sense, these points are much more convenient.

Whatever happens, happens. We're holding on. We adapt to everything.

Інтерв'ю із Артемом у «Пункті незламності» (12:16-13:51):

Even though I am from Kyiv, since the beginning of the full-scale war I was living in Kharkiv. And compared to Kharkiv, the situation here feels much more difficult. Even at the very beginning, in 2022 – spring, summer, even the first winter in Kharkiv – it didn't feel as hard as these past few days here.

There's one trick – go to work. Power there is always on.

I wouldn't call myself a creative person, I'm a surgeon. But my friends and I have our own band – we play guitar, we sing. We are preparing for a small concert we're going to perform.

I also read something for leisure, mostly medical stuff.

I try, as much as possible, to focus on my work, my family, my loved ones, and not on what is happening in the world around us.

It helps to detach from everything a bit.

It's nice. There's electricity, we're sitting here in warmth, everything is fine, we're talking. And that already feels like «wow». That's more than enough for me. I'll go home – there will be no electricity, I'll play guitar and go to sleep. We are just grateful to at least have this much.

Інтерв'ю із Наталією біля «Пункту незламності» (13:51-16:20):

It's a bit hard. Well... As we all say, we'll get through it. Spring is coming soon. We went with the kids to Epicentr and bought pipes. And that's how we're going to heat the room.

We Ukrainians never give up. Thank God there is the internet, so we looked up different life hacks. Heating a room using bricks and stuff. That's what we are gonna do.

We're sleeping in the kitchen with the children. I move their mattress from the bed into the kitchen, and I sleep next to them.

I work remotely, we have internet, and electricity from time to time. When it's off, businesses help. There are places where you can sit and charge your devices, and no one asks how much electricity it consumes.

It's really nice. You know that you can go out to charge your phone and at least stay connected.

Our soldiers are having it much harder.

I didn't want to cry, I wanted to stay positive. But...

When my husband calls from there, he asks: «How are you?»

And I start complaining: It's cold, the pipe is leaking, the wall is leaking too, we're sleeping in the kitchen.

And then I think – it's so much harder for them there.

So I say: No, we're fine, everything's okay.

In reality, it's a mess. But we don't give up. We really hold on to each other's support.

Spring is coming soon. We just need to wait a little longer. We've already been waiting for four years. We just hope for no more bombings, missiles flying, destruction, people dying. That's the most important thing.

Can I hug you?

Yes. Thank you.

Стендап авторки Анни Сергієнко (16:20-16:47):

People fought for every bit of warmth in their homes.

They improvised «heaters» using heated bricks, made heating pads out of bottles, and covered their windows with plastic film. Some placed camping tents directly on their beds, others built them from whatever materials they had at hand.

In this building on Kyiv's left bank lives Yevheniia Martyniuk, a piano teacher. This winter, in her small apartment, she created her own point of resilience.

Інтерв'ю із Євгенією Мартинюк у «халабуді» та в її квартирі (16:47-22:38):

It was very cold in the apartment. Additionally, there were massive shelling attacks, constant power outages, and no heating.

It was cold at home, and I wanted some sense of safety. Feels like «back in the day», when you didn't think about anything and everything just felt fun.

It was around midnight when I told my husband: I need a blanket fort. And we started building one.

It was very simple. One mattress from JYSK, another mattress from JYSK, a fitted sheet, and two sofa pillows. That's it.

Inside the blanket fort it's about 10 degrees warmer than in the apartment. Of course, if you just build it and leave it, it won't be warm. But if you sit inside, breathe, then it becomes warmer.

After the January 9th shelling, the temperature in our apartment dropped every day by 1–2 degrees. In a week, it went down by 7 degrees – from 18 to 11. It was awful. We started thinking about how to at least preserve that temperature, so it wouldn't drop to 5 or even zero. We sealed the windows with plastic film.

Electricity is very limited, about 4–5 hours a day. Sometimes more, but mostly at night. This time, during the day, we had it for only 1.5 hours.

I teach piano. I either give online lessons or work at school. Today is Sunday, and it's my first full day off this week.

And I spend it here, in the blanket fort. I have a tablet, a book, my kitty, some tea. I can warm up food and eat here.

Once, when we had a few hours of electricity, so we even brought a TV into the blanket fort just to see if it would fit. It did. I tell you it felt like IMAX.

This is what we have. The gas cylinder is connected here. There are more setups suited for homes, where the cylinder is placed in a closed compartment. Here it's attached on the side.

In this way.

You can't really fit a large pot on it, but a small one works perfectly. A small kettle for two cups fits well too. But using a frying pan is difficult. So if we need to cook something in a pan, we prepare it in advance while there's electricity.

Now everything has to be done faster. If you catch yourself thinking: I'll wash my hair tomorrow. No – you have to do it today, while power is on. Also dry it, while you still can.

I wouldn't say it teaches you discipline. Sometimes it's just infuriating. Because you want to plan your day the way you want, but instead you have to adapt to the electricity schedules. Your plans fall apart because you can't even predict when the power will be on.

When you're at home, you just sit and wait for the electricity to come back. And then, when it suddenly stays on for more than two hours, you panic and think: What am I supposed to do now? I have already charged everything.

It's this constant state of uncertainty where you try to do everything in a very short amount of time. You exhaust yourself, and then sit there upset because you still didn't manage to get everything done.

You know, I would laugh to keep from crying.

I can't say I'm feeling particularly positive right now. It's more like... I don't know, a scream. Like you're trying to keep living in spite of everything.

Work probably keeps me going the most. That's where I can shift my focus. I teach there, I do what I love and what I know how to do.

And I think that's what keeps me going.

Стендап авторки Анни Сергієнко (22:38-23:08):

In those days, people held on to one another. Volunteers, neighbors, strangers – everyone became a source of support for someone else.

That winter, even those defending our lives on the front line became a source of strength here in the rear. To support Kyiv residents, veterans of the Third Army Corps drove food trucks into neighborhoods suffering from prolonged power outages and distributed hot meals.

One day, I met them right here, among these apartment buildings. A small island of warmth in the darkness, helping people hold on and keep going.

Інтерв'ю з Маріаною біля фудтраку Третього армійського корпусу (23:08-24:16):

Today I went outside, and you could say it was an unexpected gift.

Because during the January frosts, the situation was really difficult. There were heating shelters, and we are very grateful for them. Firefighters set them up on Akhmatova Street. Everything was very well organized.

I kept saying that getting there was quite a long walk. And we don't have anything like that in our neighborhood. But we have a kindergarten nearby, a school, apartment buildings. Some problems with heating, no water, no electricity and such. And then suddenly, this gift – our boys came here. It feels so warm and cozy. There's firewood, a place to warm up, and everything is done with so much care.

So I want to thank them from the bottom of my heart for this.

Інтерв'ю із Нікітою (Мажором) у фудтраці Третього армійського корпусу (24:16-27:05):

Unfortunately, we have neighbors who bring nothing but harm into this world.

They strike energy infrastructure, gas facilities, heating systems.

People are left with nothing in their homes.

Some buildings and entire streets go without electricity for weeks because the equipment has been damaged. Either repairs take a long time, or replacements are not available in the country right now.

So this initiative came from the Ministry of Veterans Affairs and the Angels Patronage Service.

It was decided to make these food trucks and start driving around Kyiv, especially on the left bank, because unfortunately the situation here is the most critical.

We help people because people helped us when the full-scale invasion began, and they continue to help us now.

So while we still have time, while veterans are in Kyiv and before some of them return to the frontlines, we help people so they do not freeze in their homes, so they could warm up, talk to someone, and find support.

Right now we have tea, compote and broth. I think we'll add some more items soon. Maybe something to go with tea.

People can charge their phones and power banks here, or take hot water. They can also bring their own containers to fill with hot water or broth to take home.

There are not many of us right now. We work in shifts, for many of us get sick.

When this initiative was started, about 70% of the veterans working on the food trucks got sick. I also ended up with a fever. So we take turns and cover for each other.

On average, around 60 to 70 people come by every evening.

Many people bring their own containers. They take liters of broth and fill flasks with boiling water.

Some even came with large old Soviet-era flasks asking us to fill them with hot water. Others even brought their own water just so they could boil it here.

Yesterday, as a thank-you, a child brought the team a chocolate bar. Today, a woman brought us a box of sweets.

Back then, I did not stand aside. I stepped up to defend my Motherland.

And I will not stand aside now either, no matter the situation.

People helped me before, now I help them.

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (27:05-27:18):

Alongside the mobile shelters, tent-based heating stations set up by the Third Army Corps were also operating. In one of them, alongside veterans, teenagers were volunteering – boys and girls from the Kyiv organization of Centuria.

Інтерв'ю із Матвієм у ПО від Третього армійського корпусу та організації «Центурія» (27:18-28:05):

We are currently helping people who are constantly experiencing power outages and have no heating at home. We are working at a heating shelter, distributing food and providing warmth.

Devices can be charged here if there is no electricity at home.

Our shelter is open from 10 a.m. until late evening, almost nonstop.

I believe this kind of help is necessary. If people don't have electricity at home and I can support them by working at a heating shelter, why wouldn't I?

We have porridge, soup, hot water, and tea.

There are cookies, but not much left since it's late in the day. We also have sweets, lemon for tea, and instant noodles. Quite a lot of things.

Інтерв'ю із Галиною Василівною біля ПО від Третього армійського корпусу та організації «Центурія» (28:05-28:42):

What is the current situation with electricity at home?

There is no electricity, no water. We had neither electricity nor water for a week.

Nothing can be heated, nothing can be cooked. So we come here.

May God give health to those who created this place, so that people can come and have something to eat.

So we come here. I've just had my first course. The soup is wonderful.

Then I had pasta with meat, drank tea with cookies, dry small bagels, and sweets. It's just wonderful. May God bless them.

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (28:42-29:05):

In the very center of Kyiv, in Taras Shevchenko Park, there is a real Kazakh yurt – the Yurt of Invincibility.

It was installed back in 2023, when darkness embraced the city for the first time. Later, the yurt functioned as a cultural space. But this winter, as Kyiv faced an energy crisis, it once again opened its doors to give people warmth and support.

Інтерв'ю з Алієюною Канапіною в «Юрті Незламності» (29:05-30:01):

This yurt was made possible thanks to Kazakh patrons.

Traditionally, Kazakhs were nomads, and they could easily assemble, disassemble, and relocate these yurts.

And it is warm. You can feel it yourself. It has a layer of felt that helps retain the temperature both in summer and in winter.

This was a solution from friends in Kazakhstan, and it is connected to their culture. Here people can access the internet. Wi-Fi works thanks to a Starlink unit we have. There are batteries, so you can charge your devices.

You can also have tea and try out Kazakh treats – so called boursaks.

You can warm up and sit here for a while.

People also came here to work. More and more people are coming now. Everyone is welcome.

Інтерв'ю з Юлією Колісник у «Юрті Незламності» (30:01-32:56):

Would you like to try boursaks? It's a Kazakh bread.

I would.

I came here to work. I live nearby and I always walk through the park, so I've always noticed this yurt.

And now, when the situation has become critical – when there is electricity at the office but no heating, and at home there is neither electricity nor heating, and the cafés near my home have closed because they simply can't survive in this cold – it felt like it's time to come here.

What are your first impressions?

I'm moved. It's very beautiful.

You immediately feel a sense of community and support.

And it's touching that international partners care.

And it's nice when this is shown not only in words, but in such gestures of humanitarian support.

If only it was not only humanitarian...

I have no electricity at all. Well, not exactly none – recently it's been 2–3 hours a day. There is no heating. But somehow I still have hot water. I probably shouldn't say that out loud, or others will get jealous.

But it is getting colder and colder. The building is cooling down, and it's becoming almost unbearable.

I also have two cats who keep me warm. But cats don't transmit Wi-Fi.

If it were up to me, I would have as many animals as possible. They bring light – they warm you and make you smile. Honestly, they are the only real joy in these dark times.

I am not an optimist at all. And I'm afraid things will only get worse.

Why?

Because for the last two and a half years I lived and worked in Germany – not as a refugee, but under a contract.

But in the end I left everything and came back to Kyiv. Why? Because what I see in the attitude of Western countries toward the Russia-Ukraine war deeply upsets me. And I don't see the level of support that is needed right now, not even just desirable. Right now, either the West wakes up, or things will get even worse. Unfortunately, I don't believe the West will wake up.

There are no positive trends. The support is not enough. I'm afraid there may come a day when Ukraine simply won't be able to hold on anymore, and only then will they finally understand.

Where would that faith come from?

I only believe in Ukraine now. That's why I came back, even though I could have stayed and worked in Germany for at least 3 more years.

When the world feels like it's falling apart, I believe only in Ukraine, in the Armed Forces, in our people, in volunteers, in utility workers, in our entire community. And that's why I am here now.

Sometimes it almost feels like the end. But if that grand ending comes, I want to be with my people.

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (32:56-33:26):

In response to frosts and constant power outages in Kyiv, «bograch stations» by World Central Kitchen appeared across the city.

Since January 15, volunteers have distributed hot meals at dozens of locations throughout the city. In freezing temperatures, a hot meal becomes a lifeline.

At one of these points, I met Laert Arutyunyan. He has been volunteering since the very beginning of the full-scale war. Originally from Borodianka, he and his wife began feeding people in 2022, when his hometown was in crisis.

Інтерв'ю з Лаєртом Арутюняном на одій із локацій World Central Kitchen (33:26-35:11):

- These containers don't seem to close properly either.
- They seem to be disposable.
- I'll bring you new ones next time. Ladies, I'll remember you.
- Sure, remember us.

People wash our plates and return them.

Here we serve up to a thousand portions. Just at this location.

Yesterday we had fewer people because there was electricity. But today there is barely any, judging by the windows.

So people have already come down for a hot meal because they need it.

We've seen this before. A person wouldn't stand in line for a bowl of soup if they didn't need it.

What do you usually cook? Is it bograch only, or something else as well?

Bograch and red borsch. Meat dishes.

Because if we feed people meat, then they are full. Without meat, it's not the same, we're in Ukraine after all.

What do we need in Ukraine? Potatoes and meat. And salo (pork fatback) comes later.

You can see it yourself right now. A person takes one portion, then a second, and now a third, and maybe even a fourth.

She takes food for his whole family. She registers and takes it for everyone.

We are from Borodianka, and from the experience of 2022, we understand what a hot meal means when there is no water, no gas, no electricity – nothing at all.

See how «we're encouraging people to leave Kyiv»? See? We're keeping them warm.

— Thank you very much.

— No, thank you. Thank you.

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (35:11-35:24):

In Brovary, the warmest place this winter became a space near Epicenter, where a large kitchen on wheels – a food truck of the Food without Borders project – arrived.

Інтерв'ю з Олегом Бібіковим у фудтраці проєкту «Їжа без кордонів» (35:24-39:14 та 43:09-43:46):

We have already been in the Kyiv region for more than 3 weeks.

I don't even remember the first days. I just yesterday checked the records to see how many days we have been here, because for me the days have already merged into one continuous cycle of cooking.

We work here 19-20 hours a day.

There were peak days when we prepared more than 15,000 portions.

Now it has stabilized a bit, and we prepare around 10-12 thousand.

Is that per day?

Yes, yes. Well, it's more like in a day. The kitchen doesn't run just one cycle of 4-5 hours. It operates for 18-19 hours.

At the moment we are cooking buckwheat, rice, and oatmeal. That's for porridges.

As for soups – chicken noodle soup, chicken broth, solyanka, and today we have mushroom soup with chicken and rice.

We have different first and second courses.

As for meat dishes – nuggets, chopped pork cutlets, and chicken strips.

We have 12 professional chefs. They rotate from time to time. A permanent team works in the food truck every day.

But there is also a huge number of volunteers: volunteers from Coca-Cola, volunteers from MHP-Hromadi, volunteers from Food Bank Ukraine, and regular locals volunteering.

Even rescuers from the State Emergency Service help us portion the food because we cannot keep up.

You know, cooking is not the difficult part. Packaging everything is much harder. That is why we send food across several districts of Kyiv in insulated containers, thermal buckets, and thermal pots.

We simply cannot portion such a huge amount of food in a very short time, because we have limited space.

The FoodTruck: Food Without Borders project has its own philosophy. It is a big family table that supports people not only with hot meals, but emotionally as well. It shows that we are all uniting.

Anyone who needs a hot meal can come and receive one. No matter their status, age, or background, everyone can just come and get some.

The mayor and social services also deliver hot meals across the city to people with mobility disabilities and to local social care centers.

Our incredible partners, NGO Dobrobat, together with the NGO Ukrainian Humanitarian Initiatives, set up this wonderful tent for children.

And honestly, it was an incredibly thoughtful idea – to separate children from adults so they could have their own space where they could play, grow, and emotionally distract themselves from the horrors of this terror and ecocide.

Everything happening to the energy infrastructure during these freezing temperatures is a massive catastrophe.

So the tent is truly amazing. I was very impressed by how well it is equipped and by the team's approach to organizing this space.

That is why I try to bring every volunteer there and show it to them.

Today, for example, you could see representatives of the Embassy of Lithuania visiting – the Ambassador and her team. They brought gifts for the children, which we had discussed in advance: books translated into Ukrainian and different stickers. *Official sources say the situation with electricity and heating has slightly improved...*

Well, look, in Troieshchyna the situation hasn't really improved.

I feel like Troieshchyna is still... At the moment, we are opening a large kitchen there.

In the Holosiivskyi district, I also don't see any significant improvement.

Yes, there are some local improvements in certain parts of the city.

We know it'll be 27 degrees below zero tomorrow. And we know the night is still ahead of us.

And we pray to God that our guys will shoot down everything that flies in, and that our energy workers, who are truly made of steel, will be able to manage everything.

Короткі розмови з дітьми із білого куполу гуманітарного штабу «Добробат», під час того, як вони розважаються (39:14-40:43):

Do you come here often?

- No, this is my first time.
- Well, it's not my first time here, but I don't come very often. I think today is the first time I've stayed this long.

Since early morning?

- We came here because there was a bomb threat at our school.
- And there's no electricity at home.
- This is a cartoon character Kuromi. And I made a rainbow Kuromi.

Nice. Did you come up with the rainbow idea yourself?

- Yes.

Cool.

- I mixed purple and light blue, added black and pink, and made this Kuromi with a little heart.

Very pretty.

- And here I added some grass in different colors too.

And what is this?

- It's... I don't know. I made some kind of... I'm not even sure.

Some kind of propeller?

- Yes.

Did it take long to make?

- No, not really. I just made it. I always wanted one, but I didn't know if I could make it.

Did you make it yourself or with a guide?

- By myself. I just know how it works.

Інтерв'ю із Марго у білому куполі гуманітарного штабу «Добробат» (40:43-41:30):

Do you come here often?

- Yes, every day after school. You can relax here, spend time with kids, and have something to eat.

What do you usually do here?

- I like drawing.
- This is a letter for the warriors.
- It's about animals and about warriors.

Are you planning to send it to them?

- Yes.
- I wrote here: Happy New Year 2026. Thank you for everything you do for us.

Закадровий текст авторки Анни Сергієнко (41:30-41:42):

Amid the noise and children's laughter, in this warm atmosphere, Tetiana was quietly working on her laptop. She came to the shelter of invincibility to focus on her hobby of writing fairy tales.

Інтерв'ю із Тетяною у білому куполі Гуманітарного штабу «Добробат» (41:42-42:51):

I sometimes stayed here for 6 or even 8 hours. There's nothing to do at home anyways.

Did you come here to work?

Yes, it's like my hobby. I used to draw coloring books. That project is now closed, so I started writing fairy tales.

ChatGPT creates illustrations for my stories, and I write the texts based on different themes that come to mind.

For example, *Without light there is no darkness*. There are also other children's psychological fairy tales.

If I stumble upon something interesting, it becomes the basis for a story.

Right now, for example, I'm working on a story about two brothers. It's a series of six tales. Now they are drawing an unknown animal that they are creating themselves.

Стендап авторки Анни Сергієнко у Ботанічному саду Гришка у розпал весни (44:37-45:06):

Spring has come. We have survived this winter. It was likely the longest of the past four years.

But the enemy does not stop.

And we do not know how many of such winters still lie ahead.

And yet, each challenge strengthens us, makes us more resilient, teaches us to hold on in this reality, to find support in one another, to take care of ourselves and those around us.

And despite everything – to remain human. Those who do not let darkness consume them.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Відкриті відповіді на питання «Чи змінився ваш спосіб життя під час відключень електроенергії? Якщо так – як? / Has your lifestyle changed during power outages? If so, how?»

Так , адаптація під графіки та виконання завдань згідно до відключень світла

Так, сильно, завжди стараюсь мати на кожному пристрої повну зарядку, плюс завжди заряджений повербанк. А ще навіть у квартирі іноді ходжу із фонариком, навіть якщо світло є, просто вже привикла

Більше планую просто, регулюю пріоритети. Спочатку закриваю усі базові потреби, а потім йду далі. Якщо навпаки не звертала на це увагу зовсім, тепер відчуваю себе більш організованою

Виробилося терпіння

Більше пристосування до умов

Почав приділяти більше уваги тихому навчанню, та управлінню часом.

Так. Потрібно заздалегідь планувати найближчий день погодинно. Робити справи потрібно швидше, деякі етапи рутини пропускати. Замість дозвілля іноді обирати виконання життєво необхідних справ в години коли є електроенергія.

Так, довелося повністю змінити і ритм і стиль, підлаштовуючись під графіки

Доводиться підлаштовуватись до графіків, страждає режим сну

Так

Так, звичайно. Приходиться всі свої базові потреби в побуті та і не тільки тепер адаптовувати під наявність світла

Ні

Так , змінився . Раніше робила домашні справи у будь який час , але зараз підлаштовуюся до графіка і стараюся робити все у турбо режимі . Так само це

стосується навчання , та і тариф змінила для більшої кількості інтернету , але і він іноді не працює бо немає зв'язку (

Став частіше дбати про зарядку гаджетів/техніки

Потрібно весь час підлаштовуватись під відключення, навіть щоб закрити базові потреби, наприклад, вимити та висушити волосся

Так. Постійне очікування увімкнення світла для вирішення нагальних питань, як то прання, прибирання, навчання тощо

Постійно треба заводити генератор чи ще щось, щоб в будинку було тепло

Менше часу в мережі, більше читання й часу на вулиці, з близькими.

Почала підлаштовувати свої буденні справи під світло, навчилася запускати генератор на роботі

Так, довелось частину часу жити не в себе вдома, а в тих, в кого більш стабільна ситуація. Також процес готування їжі (і зберігання) змінився. Найскладніше це було мати стабільний інтернет, від якого буквально залежала вся робота.

Не те щоб змінився, але моральний стан значно погіршився. Бажання залишатися в цій країні зменшується з кожним днем.

Трішки змінився , в плані того що раніше коли приходила додому , ввечері треба було йти на тренування, то за цей час встигала багато чого зробити . А зараз коли приходжу і в квартирі темрява , то й робить нічого не хочеться

Майже ні, просто плануєш всі свої справи наперед, враховуючи наявність світла

Почала засинати раніше, завжди заряджені гаджети за можливості, почала гірше їсти, бо плита електро, сил вистачає на базові речі.

Так, підлаштування життя під графіки світла

Не дуже пам'ятаю час, коли світло було постійним, але гадаю мій спосіб життя не змінився.

Так, час для навчання/роботи визначається не зазначеними раніше годинами, а графіками відключення.

Спати, коли немає світла, готувати їду, яку можна їсти під час відключень. Проводити час із друзями під час відключень у гуртожитку.

Так, навчилися все робити швидко поки є світло)) А також адаптуватися до таких ситуацій, як відключення світло. Якщо пару років назад це було важко, то зараз до відключень готові.

Ні

Витратили кошти на автономію, пристосувалися!
Постійний моніторинг еє, щоб усе встигло зарядитись та нагрітись(бойлер).

Так, тепер без чіткого планування ніяк

Так, більш дисциплінувало

Порушився режим сну. Тепер спиш під час відключень (добираєш те, що не добралось вночі), бо коли світло дають вночі - то прокидаєшся, щоб усе перемкнути й зарядити

Просто завжди готую додаткові зарядні пристрої та думаю де і як можна бути закрити ту нестачу електроенергії

Зменшилось використання електро приладів та адаптація до життя без них

Дуже погіршився моральний стан, через який набагато складніше знаходити сили навіть для якихось буденних справ. Доводиться постійно бути в тривозі, переживаючи за відсутність зв'язку з рідними. Всі плани, які я намагаюсь собі побудувати протягом дня, дуже сильно залежать від відключень електроенергії. Найгірше, це коли доводиться прокидатись посеред ночі, коли дають світло, аби зробити всі необхідні справи та банально зарядити павербанки та телефон.

Дуже змінився, почала продумувати побутові дії наперед, та підлаштовуватись під графіки

ні

Ніяк, просто стала більш контролюючою (щоб усі пристрої були заряджені)

Змінився. Потрібно частіше їздити в офіс для роботи, заряджати телефон і ноутбук, навіть, якщо ще є заряд, підлаштовувати життя під відключення – приготування їжі на електричній плиті, прання за визначеним графіком тощо, почав частіше їсти їжу з закладів.

Стала менш продуктивною в роботі

Графік довелося повністю перебудувати. Було відчуття навіть якогось апокаліпсису. Не хотілося навіть дбати про себе. Основною задачею стало якось протриматися.

Додаток Б.

Відкриті відповіді на питання «Розкажіть, як ви проводили час під час відключень електроенергії – короткострокових і затяжних. Можна поділитися маленькими історіями, лайфхаками, тим, що робили з родиною чи сусідами, або моментами, які запам'яталися найбільше. / Tell us how you spent your time during power outages – both short-term and prolonged. You can share short stories, life hacks, what you did with your family or neighbors, or moments that you remember most»

Книги , картини по номерах. Найкращий для мене лайфхак це покупка youtube premium , можна закачати безкінечну кількість відео та переглядати офлайн

Багато гуляла і проводила час із рідними, дивилась завантажені фільми, пісні слухала

Грали в настолки разом)) уно, карти, шахи. Те, на що раніше, здавалось, не було часу. І тепер навіть без відключень приділяємо якісному проведенню часу разом більше

Під час відключень світла, нам довелося боротися з холодом і великим морозом. Одного разу замерзло опалення, тому ми його відпарювали окропом. Також доки не було світла і тепла, ми допомагали безхатнім тваринкам.

Займаюсь справами, які не потребують електроенергії. Граю в ігри (майнкрафт). Читаю книги

Під час короткострокових я займався справами, що не потребують світла/зв'язку, а при довгострокових намагався займати час офлайн заняттями. Ми часто сиділи з друзями та грали в ігри так довго, що коли світло з'являлося, то не хотілося вмикати:)

Розмовляла з сім'єю, медитувала, приділяла увагу вивчення тем які раніше відкладувала

Короткотермінові відключення майже ніяк не позначилися, тоді як під час довгострокових почалися проблеми з приготуванням їжі(довелося

купувати туристичний пальником), пранням, прасуванням та прибиранням. Під час затяжних відключень намагаюся більше читати і переглядати серіал

Дивились завантажені фільми, читали книги, розмовляли

На дивані

Зазвичай, це онлайн-книга або речі, які я можу зробити в телефоні за наявності мобільного інтернету. Але також часто це може бути час з сім'єю у вигляді настільних ігор, або прогулянка на вулиці, ну або просто банально сон

Стала більше проводити час в соцмережах

Загалом просто розмовляємо з родиною, або граємо в карти чи інші ігри, або переглядаю завантажені фільми.

1. Для того щоб більше освітити кімнату біля свічки або ліхтарика ставте дзеркало, тоді дзеркало розсіє світло і стане набагато світліше.

2. Найдовше горять свічки з пчелиного або соєвого воску. Ну якщо вже зовсім туго стане і відключення світла дуже довге то у містах є пункти незламності туди можна сходити зарядити телефон попити чаю та зігрітись)

Фільми, ігри, розмови, прогулянки на вулиці

Дивились фільми на планшеті, грали в карти біля каміну

Працював на заряді ноутбуку

Читав, грав у щось, походи, самонавчання. Часто сиділи сім'єю на кухні при свічках, часто в цей час щось готував.

Ми провели інтернет з оптоволоконном, тому тут, в принципі, усе те саме. Максимум як себе ще могла зайняти, це почитати книжку, пограти в гру без інету

Купила собі світильник "зоряне небо" - дуже надихаюча річ (працює від паверу)

Почала більше читати і більше бути на вулиці - бо вдома буквально не було що робити без світла

Стала раніше вставати і більше жити у світловий день

Швидше стала готувати їжу - перейшла з мікрохвильовки (яку обожаю, бо зазвичай купую готову їжу) на газову плиту
 Навчилась митись (з головою) за 7 хв замість 20+

У нас з друзями був різний графік відключення, то ми час від часу вечеряли один в одного.
 Влітку, коли подовгу не було світла, ми виїжджали на річку вечорами та готували їжу на газовій горілці.

Ми з мамою багато говорили, я "ковтала" книгу за книгою, телефонні розмови з моїм хлопцем-іноземцем рятували (я переїхала до нього на 3 тижні через ситуацію в Україні)

В цей час я зрозуміла наскільки цінні саме паперові видання книг, законів, кодексів. Якщо світла немає, я беру ліхтарик і продовжую своє начальство за паперовим примірником посібника чи кримінального кодексу. На скільки не були б зручні електронні книги, сьогодні вони дещо програють)

Читала електронні книги

Грали в монополію з друзями, читала книги при світильнику, багато спала.

Це настільні ігри, спроба подрімати (якщо дозволяє час доби), прогулянки на свіжому повітрі (коли дозволяє світловий час доби)

В мене достатньо активний спосіб життя та під час відключень світла я ще більше почала займатися спортом та іншими активностями. Із плюсів для себе - нарешті знайшовся «час» для книг. Зазвичай під час відключень я зайнята улюбленою справою - досліджую своє тіло в русі. А ще оскільки я живу на 8 поверсі, то після пізньої прогулки, приходячи додому, я одразу засинаю, через втому, а не сиджу в телефоні.

Більшою мірою це звичайні розмови з родиною. Також допомагає читання книг

Грали в крокодила, малювали на слабкому інеї картинки в грі Gartic і заливалися сміхом, грали в карти, слухали відео про борсуків

За часту коли відключають світло, я дивлюся завантажені фільми та серіали на ноутбуці з сім'єю

По різному, в залежності де зустріли відключення світла. Якщо дома, то це зазвичай ігри з дитиною. Якщо десь в компанії з друзями, то вже дорослі ігри та посіделки.

Читаю книжки, займаюсь хатнім побутом при допоміжному освітленні

Пили алкоголь, відпочивали, лягали спати раніше))

Грали настільні ігри з дітьми, ходили у гості та розважальні центри. Більше часу проводили на прогулянках

Готували чай на маленькому газовому приладі, бо в квартирі електроплита, розмовляли на різні теми з друзями

Найбільше запам'ятався момент, коли вперше за 4 роки за вікном почали розгортати палатки ДСНС. На той момент уже не було світла приблизно 24 години. Тому тоді в сім'ї почалася паніка, пов'язана із тим, що нам узагалі його можуть не увімкнути. Тобто психологічний тиск ситуації вже спричиняє параноїдальні думки, підштовхує до катастрофізації

Якщо освітлення якесь є - читання. Настільні ігри, розмови

Гра в телефоні та перегляд соц мереж

Коли світло вимикали по графіку на чотири години, я завжди лягала спати. В період, коли світло вимикали навіть на весь день, я звісно ж досить стресувала, проте мені вдалось знайти для себе заняття. По-перше я почала ходити в зал. Могла сидіти там по 2-3 години, знайшла там дуже багато друзів, з якими після тренування ходила гуляти. Окрім залу я почала дуже багато читати. Я і раніше людина це робити, але не в такій кількості.

Читала книжки

Читаю класні книжки

Працював, гуляв, читав, ходив в гості, спав, прибирав.

спала

Бувало, коли вже все розряджалося, то збиралися із друзями пограти в настільні ігри. Купили з батьками проектор, який працює від павербанка і дивилися на мобільному інтернеті фільми різні. Аби попрацювати ходила часто у кав'ярні.

Додаток В.

Відкриті відповіді на питання «Чому, на вашу думку, важливо (або неважливо) зафіксувати реалії життя українців під час відключень електроенергії в документальному форматі? /

Why do you think it is important (or unimportant) to document the realities of Ukrainians' lives during power outages?»

Зафіксувати вирій історії на майбутнє

Щоб наші нащадки бачили, що було в нашому житті

Фіксування історичних моментів для пам'яті для наступних поколінь

Це важливо, бо це дозволяє зберегти історичну пам'ять про те, як люди адаптуються до складних умов, показати реальні виклики, з якими стикається суспільство, і допомогти майбутнім поколінням зрозуміти, що переживали звичайні люди у цей час.

Тому, що то не повинно замовчуватися

Історичне свідчення та пам'ять, докази агресії

Вважаю, що фіксувати життя українців під час відключень електроенергії важливо, бо це частина нашої сучасної історії. Документальний формат допомагає зберегти реальні емоції й досвід людей, а не лише сухі факти про блекаути під час війни після вторгнення Росія у 2022 році.

Такі матеріали стають свідченням для майбутніх поколінь і світу – як це зробив фільм 20 днів у Маріуполі. Це спосіб показати не лише руйнування, а й стійкість українців.

На жаль, це частина нашої історії. Не «одноденна перипетія», а повноцінна проблема, яка потребує бути зафільмованою. Щоб пізніше ніхто не посмів з чистою совістю сказати «такова не було»

Це важливо, задля збереження і популяризації нашої історії.

Це наша історія

Таке, на щастя, ніколи знову не повинно повторитися, тому задля справи документації справжнього життя, яке ми жили, потрібно знімати все.

Тому що це наша історія, нашій шматок комфорту, який вкотре відбирають росіяни. Війна колись скінчиться і має бути підтвердження у будь-якому форматі того, як навіть банальне регулярне вимикання світла змінило сотні життів на ментальному і фізичному рівнях. Це має бути пам'яткою і нагадуванням, що в багатьох молодість минула у такій обстановці, хоча не завжди це ж вимкнення світла про негатив. В когось відібрали комфорт і це стало причиною переїзду чи пошуком нового приладдя, а хтось почав спілкуватися з рідними, живучи в одній квартирі всі роки, через довгі блекауті. Ось такі різносторонні моменти і мають стати задокументованою пам'яткою.

Важливо зафіксувати. Однією з причин є розголос про ситуацію в країні через більш сприятливий формат для сприйняття тяжких реалій, який дозволить розкрити проблему обширно

Важливо як досвід на майбутнє, доказ злочинів рф, приклад історій стійкості

Це частина історії

Це важливо для історії

Це така ж атака ворога, як і ракети, але, звичайно ж, не наскільки жахлива. Проте цим росіяни хочуть зламати дух українців + це важлива складова життя українців під час війни, і такі фільми, на мою думку, іноземному глядачу допоможуть краще зрозуміти всі жахи війни та терору росіян в особливості

Щоб було про що згадати.

Бо це протидія "нормалізації" війні. З часом людська психіка здатна забувати деталі побутових труднощів як захисний механізм .

Ми маємо залишити по собі документальні архіви пам'яті наших часів, щоб не повторити помилок наших попередників, а наші діти не повторили наших помилок.

Для того, що показувати світу масштаб всієї проблеми та і щоб в майбутньому в кращі часи не забувати через яку темряву пройшли та хто насправді є ворогом і на що він здатен

Для об'єктивної думки майбутніх поколінь. Ми стикаємося з несправедливим розподілом електроенергії між чергами. Нам доводилось сидіти без електрики по декілька днів, при цьому ні Сумиобленерго ні інші органи не фіксували скаргу, а якщо і говорили, що зафіксували, за цим не було ніяких змін, аж до того моменту поки не доходила скарга до народних депутатів. Дуже несправедливе відношення до людей в межах однієї держави попри обіцянки влади!

Це історія про адаптацію та незламність

Задля збереження нашої історії, її поширення закордоном. І для кращого й ширшого розуміння того, що відбувається, і для більшого цінування того, що самі мають. Може це збільшить підтримку.

Бо це – невід'ємна частина боротьби України за незалежність, тому усі ми маємо пам'ятати і фіксувати для майбутнього

Бо це значна частина життя українців, і тому цікаво зберегти цю історію. Особливо це може бути корисно для іноземців, які уявлення не мають, як жити в таких умовах - можливо, цей фільм зробив би їх більш обізнаними і стійкими)))

На сьогоднішній день відбувається багато різних подій, історичних моментів, які важливу фіксувати саме цю хвилину, аби зберегти емоційну забарвленість.

Важливо зафіксувати складність ситуації та властивості пристосування людей до будь-яких обставин

Щоб показати світові, які жахи кояться тут; переосмислити дещо для себе самого.

Тому що ми виживаємо, але при цьому намагаємося повноцінно жити

Важливо Аби наші діти і наступні покоління ніколи не забували хто нам ворог

Важливо з ряду причин:

- 1) це черговий доказ російського терору;
- 2) це вже наша історія, про яку важливо пам'ятати;
- 3) це приклад для нашої та інших країн про те, як люди можуть адаптуватися до таких екстремальних складних умов; вважаю, що це може дати поштовх для того, щоб навчитися запобігати подібним ситуаціям у майбутньому, або ж розвинути технології та структури, які б допомогли впоратися з подібними ситуаціями легше в майбутньому, якщо такі виникнуть

Щоб показувати світу, щоб зберегти пам'ять і пам'ятати, що люди пройшли

Важливо зберегти історію людей, що змогли це пережити та виправити цю ситуацію. Звернути увагу іноземних партнерів. Дати розуміння, що потрібно бути готовим до будь-чого в майбутньому і звертати увагу на стан нашої енергосистеми завжди.

Наразі не маю розуміння щодо документування цієї теми

Це важливо для історії, передачі інформації нащадкам

Мені здається, що такі речі потрібно фіксувати не тільки для світу, а й для нас самих. Щоб одного дня подивитися й зрозуміти - ми пройшли це. З часом навіть найскладніші періоди починають стиратися або спрощуватися. А документальний формат це про чесність, це живі емоції, свічки, холодні квартири, це можливість показати не лише факт відключень, а стан суспільства в цей момент. Також це важливо для майбутніх поколінь. Щоб вони не сприймали все як суху сторінку десь в підручнику, а відчули як це було насправді.

To pass on the knowledge to future generations

Це важливо зафіксувати, щоб показати світу, як людям доводиться жити під час масових атак на енергосистему через країну-агресора

Бо люди, які не в темі (міжнародні медіа, іноземці загалом) не освідомлені із картиною нашого життя повною мірою. Про що говорити,

якщо на власному досвіді іноземні друзі не раз запитували " Is that still war in Ukraine??"

To show the trues and realities

Щоб запобігти зміненню фактів та неправильному трактуванню подій

Важливо, бо це показує, як українці проявляють себе в таких умовах та є зліпком цього воєнного час

To show and reflect the historical reality, to serve as an evidence of all the war, crimes and the human costs to evítate the indifference.

Це важливо , бо це важкий етап в історії України

Це важливо, бо може бути таке, що хтось в історії поділиться своєю ситуацією, лайфхаком тощо, і якійсьб людині це може бути корисно.

Історія має бути записана та передана нащадкам

Важливо - це історія для нащадків та всього світу

Це повинен бачити світ

Таке виживання є частиною стійкості і руху до перемоги

Важливо, бо це в тому числі і доказова база про терор українського суспільства з боку росії

Зараз твориться історія. Хочеться, щоб майбутні покоління могли якісно її вивчати.

Не знаю

Це згадка, шана, повага

Щоб це було як нагадування для світу про таку ситуацію

Документування наших реалій є максимально важливою. Людська пам'ять має властивість швидко стирати та забувати все погане. Це все жива історія, і тому кожен момент потрібно фіксувати як мінімум як доказ нашої стійкості. Також такі документальні фільми дають змогу нашим майбутнім поколінням побачити те, через що ми пройшли, та допомагають пам'ятати ціну свободи.

Документальний формат зберігає найбільшу правдивість та відображає реалії без героїзму, поверхневих висловів та тд. Це гарний спосіб показати

світову реальну ситуацію українців, і через факт того, що це документальний фільм, люди віритимуть цьому більше, ніж якби це був інший жанр фільму.

because it is real life

Щоб це побачила міжнародна спільнота та та зрозуміла повний обсяг проблем наших реалій

Документування життя під час відключень електроенергії – це частина фіксації досвіду війни. Так само, як зберігаються щоденники чи фотоархіви минулих епох, сьогоднішні свідчення стануть джерелом для майбутніх поколінь

Бо це наша історія. Для наших нащадків, щоб були ознайомлені з життям в умовах воєнного часу, а для нас, як доказ нашої сили та незламності, що ми змогли, вистояли і подолали !

Це про історію, про наш період життя, який залишиться назавжди.

Щоб показати що в сучасному світі може відбуватись

Історії інших допомагають розуміти, що ти не один, проблеми у всіх. Якщо в когось гірше, то стає не так важко, бо «чому я маю страждати, якщо в когось ще гірше». Крім того, документування важливе для нагадування, що робила (і робить) Росія, як ворог позбавляв суспільство базових потреб, можливо, це можна буде використати для притягнення до відповідальності винних, зокрема у міжнародному правовому полі

важливо, аби потім росія знову не напридумувала безглузді речі про те як наприклад люди цього чекали

Тому що це повинні бачити інші національності і бути усвідомлені в тому, що коїться в період війни на побутовому рівні і як це впливає на розвиток та життя людей. Також наскільки важливо підтримувати їх та просувати всю інформацію щодо цього

Щоб ще раз усвідомити, наскільки українське суспільство адаптивне та стійке. Це наша реальність, ми маємо зафіксувати те, що зараз відбувається, адже це вагома частина нашої історії. Важливо, щоб майбутні покоління це бачили, щоб світ це бачив.

АНОТАЦІЯ

Сергієнко А. І. Життя українців під час відключень електроенергії: створення та просування документального фільму.

Ключові слова: документальне кіно, документальний фільм, енергетична криза, відключення електроенергії, блекаут, російсько-українська війна, соціальна проблематика, медіапроект, кросмедійне просування, аудіовізуальний контент.

Кваліфікаційна бакалаврська робота присвячена дослідженню особливостей створення та просування авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*), що висвітлює життя мешканців Києва та Київської області під час тривалих відключень електроенергії взимку 2026 року.

У роботі розглянуто документальне кіно як інструмент фіксації, осмислення та репрезентації соціально важливих подій. Проаналізовано теоретико-методологічні засади функціонування документального кіно в системі медіа, його жанрові особливості, функції та роль у висвітленні соціальної проблематики воєнного часу. Окрему увагу приділено енергетичній кризі як комплексному соціальному явищу, що впливає на повсякденне життя українців, їхній побут, роботу, навчання, комунікацію та психологічний стан.

У межах роботи досліджено український і міжнародний медійний досвід репрезентації наслідків російського енергетичного терору та тривалих відключень електроенергії. Для виявлення запитів, емоційного стану та практик адаптації цільової аудиторії було проведено опитування, результати якого враховано під час формування авторської ідеї, драматургії та змістових акцентів документального фільму.

Практичним результатом кваліфікаційної бакалаврської роботи стало створення авторського документального фільму «Аби скоріше весна» (*Hoping for Spring*) та реалізація кросмедійної стратегії його просування. У процесі

роботи було проведено інтерв'ю, здійснено спостережні та репортажні зйомки, підготовлено сценарну й монтажну структуру, виконано постпродакшн, створено англомовну адаптацію фільму та здійснено його просування через взаємодію з медіа й дистрибуцію контенту в соціальних мережах.

Створений документальний фільм репрезентує індивідуальні історії та повсякденний досвід українців в умовах енергетичної кризи, фіксує практики адаптації до тривалих відключень електроенергії та сприяє донесенню цього досвіду до української й міжнародної аудиторії.

Serhiienko A. Ukrainians' Life During Power Outages: Creation and Promotion of a Documentary Film.

Keywords: documentary cinema, documentary film, energy crisis, power outages, blackout, Russian-Ukrainian war, social issues, media project, cross-media promotion, audiovisual content.

The bachelor's qualification thesis is devoted to the study of the specific features of creating and promoting the author's documentary film «Hoping for Spring», which highlights the lives of residents of Kyiv and the Kyiv region during prolonged power outages in the winter of 2026.

The thesis examines documentary cinema as a tool for recording, interpreting, and representing socially significant events. It analyzes the theoretical and methodological foundations of documentary cinema within the media system, its genre characteristics, functions, and role in covering social issues during wartime. Particular attention is paid to the energy crisis as a complex social phenomenon that affects Ukrainians' everyday lives, household routines, work, education, communication, and psychological state.

The thesis explores Ukrainian and international media experience in representing the consequences of Russian energy terror and prolonged power outages. To identify the needs, emotional state, and adaptation practices of the target audience, a survey was conducted. Its results were taken into account in shaping the author's idea, dramaturgy, and key content emphases of the documentary film.

The practical result of the bachelor's qualification thesis was the creation of the author's documentary film «Hoping for Spring» and the implementation of a cross-media strategy for its promotion. During the work, interviews were conducted, observational and reportage filming was carried out, the script and editing structure were prepared, post-production was completed, an English-language adaptation of the film was created, and the film was promoted through media engagement and content distribution on social media.

The created documentary film represents individual stories and the everyday experience of Ukrainians in the context of the energy crisis, records practices of adaptation to prolonged power outages, and contributes to communicating this experience to Ukrainian and international audiences.